

Reggeli Ujság

16. évfolyam 223. szám

Szerkesztő
Andréc Dezső

Noviszád, 1935 szeptember 22. vasárnap

Olaszország a háboru mellett döntött

A minisztertanács elutasította az ötösbizottság javaslatát — Pánik a nemzetközi tőzsdéken — Az arany özönlik Amerika felé

Az olasz kormány tegnap minisztertanácsot tartott és elutasította a Népszövetség által kiküldött ötös bizottság javaslatát, az olasz-abesszin viszály békés rendezése ügyében. Az olasz kormány határozata nyílt állásfoglalás a háboru mellett. Ez az elutasító válasz azonban nem volt meglepő, hiszen Mussolini már három nap előtt kijelentette Ward Pricenak a londoni Daily Mail Rómában levő szerkesztőjének, hogy

az ötös bizottság javaslatát nevesítésre és elfogadhatatlan.

Az olasz kormány döntése az utolsó békementő kísérlet elutasítását jelenti. Lehet ugyan, hogy a Népszövetség tanácsa vagy közgyűlése esetleg újabb bizottságot küld ki, vagy újabb javaslattal áll elő, de ennek sem lehet más sorsa, mint a mostaninak. Mussolini háborura szánta el magát és most már nincsen út visszafelé. A Duce ugyan kijelentette, hogyha békésen lehet győzelemre juttatni a jogot és igazságot, ezt szívesebben veszi, de ha nem, úgy Olaszország a végsőkig el van szánva mindenre. Mussolini számos nyilatkozatában hangoztatta, hogy Olaszországnak gyarmatokra van szüksége, mert a rohamosan szaporodó olaszokat valahol el kell helyezni. Olaszországban erre nincsen hely, így gyarmatokat kell szereznie. A nagy gyarmati osztozkodásnál, a múlt században Olaszország még túl gyenge volt ahhoz, hogy maga is szerepet tudjon játszani. Huszonhárom évvel ezelőtt ugyan elvette Törökországtól Tripoliszt, de ez a terület sem volt megfelelő gyarmatosítási célokra. A világháboru befejeztével sem juttattak Olaszországnak a német gyarmatokból és így a nagyhatalmak közül egyedül Olaszország az, amelynek nincsenek gyarmatai, illetve vannak ugyan gyarmatai, de ezek nem alkalmasak arra, hogy ott leteleptsék a szaporodó olaszokat.

Az angolok, franciák, amerikaiak és japánok úgy megszállottak már minden exotikus területet, hogy az olaszoknak igazán nincs mit válogatniuk, ha gyarmatot akarnak. Ma Afrikában egyetlen önálló állam van — az amerikai védnökség alatt álló Libéria kivételével — Abesszinia. Ez a félvad állam, ahol még mindig divik a rabszolgakereskedelem, sehogyan sem illik be a huszadik századba. Tekintve, hogy Abesszinia egyes területei nemcsak termékenyek, hanem természeti kincsekben is igen gazdag és emellett meglehetősen gyér lakosságú, Mussolini azt találta a legjobbnak, ha megszerzi Olaszországnak ezt az afrikai birodalmat. A múlt év december 5-én történt az ual-uali incidens, amikor az olasz és abesszin határőrök összeütköztek és ez kitűnő alkalomul szolgált arra, hogy megvalósítsa régi tervét és gyarmatot szerezzen, még pedig Abessziniát.

Mussolini a múlt év decemberében kezdte meg a csapatszállításokat Keletafrikába és azóta szakadatlanul hajóznak az olasz katonák a szuezi csatornán és Vörös tengeren át Eritreába és Szomáliába, a két kelet-afrikai olasz gyarmatra. Már hónapok előtt nyilvánvaló volt Mussolini terve és bár Angliában az némi idegességet keltett, még sem gondolták, hogy az olaszok gyarmati háborúra készülődnek. Mikor azonban nyilvánvalóvá vált, hogy Mussolini határozott céllal szállítja az olasz csapatokat Abessziniába, Anglia is felszisszent, nem mintha olyan nagyon fontos volna számára Abesszinia függetlensége, hanem főleg azért, mert igen kellemetlen számára, hogy nagy afrikai gyarmatai: Szudán és Délafrika közé beékelődik Olaszország. Abesszinia nem jelentett veszélyt az angol gyarmatokra,

Olaszország azonban igen.

Ezért a nagy idegesség Londonban. És ezért kellett a Népszövetségnek tárgyalni. Ezek a tárgyalások Mussolininak is jól jöttek. Nincs ugyanis még elegendő katonasága Ionn Afrikában és amíg tárgyal, nem kell tartania attól, hogy akár az abesszinok megtámadják nem elegendő erős hadseregeit. Keletafrikában, akár pedig az angolok lezárják a szuezi csatornát és így tegyük lehetetlenné a további csapat és anyagszállítást Keletafrikába. Abban a pillanatban azonban, amikor annyi katona és annyi hadianyag van az abesszin határon, amennyit elegendőnek tart a Duce az újabb olasz gyarmat megszerzésére, abban a pillanatban maguktól is elsülnek az olasz puskák, amint azt Mussolini csak nemrég kijelentette.

A jelek szerint már kellő számú katona és megfelelő hadianyag van Keletafrikában és ezzel magyarázható, hogy Olaszország most már nyíltan ki meri mondani, hogy ha

száz százalékig nem teljesítik követeléseit, vagyis ha nem adják át neki Abessziniát, maga szerzi azt meg.

Igaz, hogy Anglia ezt nem hajlandó némán tűrni, de Mussolini most már az angol fenyegetéstől sem fél. Angliának hatalmas flottája van a Földközi tengeren, Olaszországnak azonban anyi repülőgépe és annyi pilótája, amennyivel még Anglia sem rendelkezik. És ezekben bízik Mussolini Angliával szemben. Ha ugyan a két nagyhatalom között kenyértörésre kerülne a sor, amiben mégsem akar hinni Európa közvéleménye.

Rómából jelentik: Mussolini pénteken hosszabb megbeszélést folytatott Chambrun gróf római francia nagykövettel. A tanácskozás majdnem egy óra hosszat tartott. Sir Eric Drummond angol nagykövet viszont Suvich külügyi államtitkárral tárgyalt, aki

ezután a japán nagykövetet fogadta. Ezeknek a tanácskozásoknak Rómában igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. A megbeszélések tartalmáról semmiféle közleményt nem adtak ki.

Hivatalos olasz körökben hangoztatják, hogy

Olaszország keletafrikai katonai intézkedései semmi körülmények között sem lépik túl a szokásos gyarmati „előzetes óvintézkedések” mértékét,

aminőket például az angol kormány is tesz India északi határán, ahol szintén tankokat és más modern fegyvernemeket csoportosít. Ha az olasz-abesszin viszályból mégis európai bonyodalom származik, annak semmi esetre sem az olasz kormány kezdeményezése lesz az oka. Egyébként péntek este Rómában is bizonyos békülékenyebb hang volt észlelhető.

A francia sajtó pesszimizmusa is enyhült péntek óta. A szombat reggeli angol lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a Rómában és Genfben folytatott diplomáciai megbeszéléseknek. A lapok egybehangozóan jelentik, hogy Eden és Laval pénteki megbeszélése során elhárítottak minden akadályt az angol-francia együttműködés útjából.

Lőszerszállítások Abessziniába

Rómából jelentik: A lapok biztos forrásra hivatkozva, azt jelentik Dzsibutiból, hogy

ott óriási mennyiségű hadianyagot halmoztak fel, amelyet Abessziniába szállítanak.

Nagymennyiségű hadianyag van Adenban is, ahonnan Zeilán keresztül szállítják Abessziniába.

Háromszáz angol teherautó már el is indult Abesszinia különböző részei felé.

Dzsibutiban azt állítják — írják ugyancsak az olasz lapok, — hogy az angol csapatok a háboru kitörése után nyomban megszállták Harrar tartományt. Garabidban már angol gyarmati csapatokat vontak össze.

Az eltűnt hadosztályok

Londonból jelentik: Az angol lapokat élénken foglalkoztatja az a kérdés, hogy

hova irányítottak legutóbb két olasz hadosztályt, összesen 35.000 emberrel.

A lapok szerint az ügy egyre rejtélyesebbé válik. A hajók Keletafrikába indultak, de nem érkeztek meg Szuezebe. Rómában viszont tagadják, hogy a hadosztályokat Északafrikába küldték. Ennek folytán csak az az

A politikai özvegye

Long özvegye elutasította az amerikai szenátusnak azt az ajánlatát, hogy foglalja el tragikus véget ért férje helyét a törvényhozó testületben. Az özvegy kijelentette, hogy háztartási és gyermeknevelési elfoglaltsága miatt nem ér rá beleegyezni a politikai életbe.

Férjének csodálatos karrierje és a gyilkos merénylet után, amelynek ez a ritkavágású politikus áldozatul esett, az özvegynek vajmi kevés oka lehet feminista értelemben vett közéleti célkitűzésekre. Pedig milyen nagy nyeresége volna az amerikai feminizmusnak, milyen könnyen elérte pozícióját az ottani nőmozgalomnak, ha arról a messzehangzó tribünről, amelyet Long szenátor üresen maradt helye jelent, lehetne özvegyi jogon fogékonyságot és megértést propagálni a nőemancipáció iránt. A legnagyobb tromf a nőjogok szempontjából persze az volna, ha az asszony közelebb tudná hozni a megvalósuláshoz azt a nagyszabású programot, amelyet a férje a nagykapitalisták megütkezésére maga elé tűzött. Milyen hatásos érv volna, hogy a gyengébb nemhez tartozó házastárs többre megy a társadalmi igazságért és gazdasági egyenlőségért folytatott harcban, mint ameddig a férje eljutott, akinek a híre-neve az egész földkerekséget betöltötte.

Mindez azonban utópiává hígul annak a realitásnak nyomásától, hogy Long szenátor özvegye a háztartása egyensúlyát és gyermekei nevelésének rendes menetét minden közéleti sikernél nagyobb megbecsülésben részesíti. Az özvegyre nézve a kegyelet kötelezése, hogy engesztelhetetlen gyűlölettel forduljon el attól, ami az ura vesztét okozta. Szabad-e az anyának gyermekei nevelését háttérbe szorítani az apa meggyilkolásában bűnös politika kedvéért? Nincs az Északamerikai Egyesült Államok területén államférfiu, aki olyan viharos tempóval hódította meg és tette elgondolásainak eszközévé a közvéleményt, mint Long szenátor. Tízéves korában még rikkancs volt és husz egyénehány éves korában már mint ügyvéd kapcsolódott bele a közéleti harcokba. A néptömegekkel fenntartott kontaktusa révén példátlan tekintélyt, befolyást és hatalmat szerzett úgy, hogy a legközelebbi elnökválasztásra az ő jelölését tartották Amerikaszerzte a legesélyesebbnek. Érvényesülésének titka hallatlanul szívós akarataiban és páratlanul széles terjedelmű munkabírásában rejlett, népszerűségének emeltyűje pedig az a merészen ekletikus politikai irányzat volt, amelyet úgy teremtett meg, hogy annak minden mozzanatát a személyéhez kapcsolta. Valami egészen sajátos polgári boldizmust alapított, amely a társadalmi és gazdasági rend kereteit úgy akarja fenntartani, hogy a nagytőkét a kis és középpolgárság javára a legkülönbözőbb címeken köztulajdonná teszi. Elképzelhető, milyen szentszövetség jött létre a bankfejedelmek, iparmagnások, konzernek és trösztök között, hogy a Long szenátor aggasztó demagógiájának gátat vessenek. Amerika a nagyvonalúság földje, ahol csodálatos üzleti és politikai karriernek bontakoznak ki. Long szenátor a siker szédületes csucsaira lendült fel egy olyan politikai koncepcióval, amellyel az üzleti nagyhatalmakat bele akarta kényszeríteni a szociális igazság medrébe. Milliós és millió embert tömörített maga köré és feltartóztatatlannak látszó diadalmenetben nyomult a Fehér Ház felé, hogy jobban és teljesebben hajtsa végre azt, amivel Roosevelt ingadozó eredménnyel kísérletezik. Egy revolver, amelyet ismeretlen céltól vezérelt kéz süttött el, alaposabb munkát végzett mint minden érvelés, amely Long szenátor módszereinek veszedelmeit tárta fel. Nem si került felderíteni, hogy politikai vagy egyéb okok húzódnak-e meg a merénylet mögött, ámde az özvegyi gyász nem választja el a férj tragédiáját a politikai pályafutás végzetes kockázataitól.

Long szenátor özvegye elhárítja magát a megtiszteltetést, hogy a törvényhozó testületben férje örökét átvegye. A háza táját

egyetlen lehetőség marad fenn, hogy

ezt a két hadosztályt a Dodekanézoszra küldték.

Mit akarnak az olaszok a Dodekanézoszon? — kérdik az angol lapok. Talán Olaszország támadást tervez Libiából Egyiptomba? Olaszországnak óriási autószozlopokat kellene összeállítani, hogy csapatait Libiából az egyiptomi határra vethesse, már pedig tudott dolog, hogy az olaszok nem rendelkeznek ennyi gépkocsival. Mindezek alapján a lapok megállapítják, hogy a két hadosztály rejtélye még nem derült ki.

Egymilliárd az olasz deficit

Rómából jelentik: Az új olasz állami

Ujabb olasz sajtótámadások Anglia ellen

Az olasz sajtó úgy ír, mintha olasz—abesszin ügy nem is volna a világon, csak angol olasz viszály. A lapokat főleg a Földközi-tengeri angol flottatüntetés nyugtalanítja. A sajtó szerint a Népszövetség egyik legközelebbi ülésén Aloisi báró valószínűleg felhívja a figyelmet erre a tényre. A lapok polemizálnak az angol sajtóval, amely szerintük most már „egyhangulag nyíltan fenyegeti” Olaszországot. A Giornale d'Italia hangsúlyozza, hogy az újabb angol sajtó támadások azóta folynak, amióta az angol flotta megjelent a Földközi-tengeren. A lap kiemeli, hogy Olaszország és Mussolini sohasem fenyegették az európai békét, sem pedig Anglia érdekeit sem Európában, sem másutt s ilyenformán az angol sajtónak nincs joga, hogy így írjon Olaszország ellen.

Milánói jelentés szerint a Gazzetta del Popolo azt írja, hogy Olaszország, ha talán szándékában volt is elfogadni az ötös bizottság javaslatait, ezt most már nem teheti meg. Olaszország számára lehetetlen ilyen közvetítő javaslatot elfogadni, még pedig becsületbeli és presztizsokokból, különösen azok után a fenyegetések után, amelyeket az angol hajórajnak a Földközi- és a Vörös-tengeren való összpontosítása jelent. „Aki-vel becsületes megállapodást akarnak kötni, annak nem teszik a kést a torkára” — írja a lap.

Nápolyi jelentés szerint onnan tegnap három teherhajó indult el 2000 katonával és hadianyaggal. Kelet-Afrika felé. A Piemonte gőzhajó ma indul el Kelet-Afrikába, 3000 feteingessel.

A szuezi csatorna forgalma

Szuezből jelenti a Reuter-iroda: Szeptember 19-ig

220.840 olasz katonát, 1091 öszvért, 8971 tonna benzint és 55.170 tonna más olasz hadianyagot szállítottak át a Szuezi-csatornán.

A Francesco Nullo olasz torpedóromboló pénteken keleti irányban áthaladt a csatornán.

Szófiai jelentés szerint a vármai és burgászi kikötőkben állomásozó angol teher szállító hajók sürgős parancsot kaptak, hogy induljanak Máltába.

A négus elfogadja a genji javaslatokat

A Reuter-iroda addis-abebai jelentése szerint a négus és tanácsosai pénteken egész nap az ötösbizottság javaslatait tanulmányozták. Félhivatalos körökben úgy tudják, hogy

a négus hajlandó a javaslatokat teljes egészükben elfogadni, hogy a viszály ilymódon békés elintézését nyerjen.

Pénteken 5000 abesszin gyalogost indítottak utnak Diredanába. Batton angol követ hosszabb megbeszélést folytatott Haile Szelasszié császárral a politikai helyzetről és az idegenek védelméről.

A Giornale d'Italia azt jelenti, hogy az olasz kormány csak kisszámú csapatot küldött Libiába, amelyeknek a Libiából Eritre-

akarja rendben tartani, a gyermekei jövőjét kívánja egyengetni, a boldogság olyan ideálját követve, amelynek sugaraitól a politika utvesztőjében tévelygő családfő meg volt fosztva. Válaszatra kerülve, Long szenátor özvegye a női ösztön sugallatára hallgatott és ez minden feminista tanítás ellenére is eltereli az anyát a politikától, ahol minden siker tövében a családot fenyegető fátum lappang.

költségvetés már életbeléptekor vagyis ez év július elsején 946 millió lira deficitet mutatott fel. Az államkincstár bevétele augusztusban 1,599 millió volt, a kiadások pedig 2,130 millió lírát tettek ki.

A juliusi deficittel együtt a költségvetési deficit 1,005 millió lira. A kelet-afrikai expedíció rendkívüli kiadásai júliusban és augusztusban 718 millió lírára rugtak.

Párisi jelentés szerint a francia gyarmatügyi minisztérium közli, hogy Franciaország mindössze egyetlen zászlóaljjal erősíti meg haderejét a Szomáli földön, nem pedig két szenegál lövészezzel, mint ahogy ezt egyes lapok jelentették.

ába küldött csapatok felváltása a feladata.

Pánik a nemzetközi tőzsdéken

Az általános világpolitikai helyzet bizonytalansága nagy nyomást gyakorol a különböző értéktőzsdékre. Amerikának az az esetleges elhatározása, hogy háboru esetén feltétlen semleges marad, a dollárhoz való menekülésre vezetett. Ismét óriási aranyáradat indult meg az Egyesült Államok felé.

Szeptember 9-ike óta 94 millió dollár értékű arany futott be Newyorki kikötőjébe. Tegnap ismét 38 millió dollár értékű arany indult el Európából Amerikába. Az Európa óriásgőzös Franciaországból 16, Angliából 10 tonna aranyküldeménnyel a jövő hét elején indul Newyorkba.

A dollárvásárlási láz erős eladási hullámot zúdított az angol értéktőzsdékre. Ezzel egyidejűen az árupiacok is szilárdulnak. A buza, gyapot, ón, ólom és egyéb nyersanyagok ára rohamosan emelkedik a világ tőzsdéin.

Newyorki jelentés szerint az ottani tőzsdén határozott baisse-irányzat uralkodik.

Kairói jelentés szerint az alexandriai és kairói tőzsdéken csütörtök óta a nemzetközi helyzet miatt nagy depresszió van, amit még fokozott az egyiptomi értékek csökkenésének híre a párisi tőzsdén. Pénteken anynyi volt az eladási megbízás, hogy a tőzsdé képtelen volt lebonyolításukra.

Az olasz kereskedelmi adósságok

Londonból jelentik: A Daily Herald jelentése szerint az angol kereskedelmi kamarák a külkereskedelmi intézettől azt kéri, (Folytatása a 7-ik oldalon)

NEMES tánciskolájában

(Jovana Szubolitya 3. szám, az Olimpia mellett) minden vasárnap 8-11 óráig

VENDEGEST

Modern jazz-zenekar. Belépő 5 dinár. **Tánckurzusokra beiratkozni** lehet minden kedd, csütörtök és szombat 6-10 óráig. Leányoknak kedvezményes tandíj.

Vasuti szerencsétlenség Drezdában

Drezdából jelentik: Tegnap reggel a drezdai pályaudvaron egy üres vasuti szerelvény belefutott egy tanulókat szállító különvonatba. A különvonat 7 kocsija felborult. A különvonat utasai közül az egyik gyermek

még a helyszínen, egy másik pedig közvetlenül kórházba szállítása után meghalt. A szerencsétlenségnek egy tanító és 6 gyermek súlyosabb, 11 gyermek pedig könnyebb sérüléseket szenvedett.

Kiujultak az ír zavargások

Dublinból jelentik: Az északírországi Belfastban szombatra virradó éjjel ismét véres politikai zavargások voltak. A politikai ellenfelek közt valóságos uccai harc folyt. A

harc során a két szembenálló csapat revolverlövéseket adott le és közáport zúdított egymásra. Egy ember halálosan, többen súlyosan megsebesültek.

Volt demokrata képviselők belépnek a jugoszláv radikális egységbe

A volt demokrata képviselők közül a következők léptek be a jugoszláv radikális egységbe: Sztosovics Dobrivoj, Szokics Milojce, Hadzsi-Risztics Szpira, dr. Nikolic Brankó, Tomics Jevrem, Sztankovics Szvetolik, Kasper Mihály dr., Szimics Sztéván,

Atymovics Velja, Zsvkovic Tódor, Papovics Novica, Szapszovic Vukasin, Szokics Momcsilo, Badzsak Milán, Sztapanov Milivoj, Pelivanovics M., Veszelinovics Milorád, Milosevics Radován.

Agyonlöttek két szovjet kommunista agitátort a bolgár-román határon

Szófiából jelentik: Az elmúlt éjszaka Obotiste közelében, a bolgár-román határon egy bolgár határőr éjjel után egy férfit és egy nőt vett észre, akik át akartak szökni a határon. Miután felszólításra nem álltak meg, a határőr fegyverét használta és mindkettőt

lötölte. Mindketten meghaltak. Zsebükben orosz utleveleket találtak, amiből arra következtetnek, hogy kommunista agitátorok, akik ilyen módon akartak átszökni Bulgáriába.

Az albán nő leveti fátyolát

Zogu király nagy „nőreformja“

Tiranából jelentik. — Achmed Zogu albán király nagy női reformra készül. Nem sokára megjelenik az albán nők „magna chartája“, mely a többi európai ország nőivel egyenjogúvá teszi őket.

Az albán nőfelszabadítás legfontosabb lépései a következők lesznek: a fátyol viselésének megszüntetése, teljes tanulási szabadság, mindenféle közhivatal megnyitása a nők előtt és mint különösen érdekes újítás, az albán nőknek az a jogosultsága, hogy

maga válassza ki jövődő férjét.

Minthogy az albánoknak több mint hetven százaléka mohamedán, aki ugyyszólván változatlan társadalmi körülmények között él a török hódítás óta, a fátyol eltüntetése különösen merész terv. A tervet helyeslik a fiatal albánok, akik már megismerkedtek a nyugati női szokásokkal, de az öregebbek és a fanatikus ellenzői is.

3'- uimar tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

lelötölte. Mindketten meghaltak. Zsebükben orosz utleveleket találtak, amiből arra következtetnek, hogy kommunista agitátorok, akik ilyen módon akartak átszökni Bulgáriába.

a kocsi hátsó részében, a férfiaktól lehetőleg távol foglal helyet.

A legtöbb albán moziban külön helyek vannak fentartva a nők számára.

Az albán házasságokat kizárólag a szülők hozzák létre s még az is nagy ritkaság, hogy egyáltalán megkérdezzék a fiatalokat. A legmagasabb társadalmi osztályban is egészen hallatlan gondolat, hogy egy albán nő maga határozza meg, kihez akar férjhez menni.

A király az egyesült ifjúsági szervezetekhez intézett beszédében jelentette be az albán nők életének új korszakát.

— Albán szokásainak egyrésze, — mondta — különböző idegen hódítások öröksége és nincs értelme, hogy tovább is ragaszkodjunk hozzájuk. A legújabb módszereket kell alkalmaznunk, hogy óriási léptekkel elérhessük azt a szintet, amelyen a civilizáció ma a világ többi országában áll. De nem szabad megelégednünk nemzeti kulturánk fejlesztéséről sem.

Igazi nemzeti szokásainkat inkább a falvakban találhatjuk meg,

a városokban még a keleti hódítók szokásai élnek. Ilyen az is, hogy a nőknek el kell fedniük arcukat és tudatlanságban kell maradniok.

Érdekes, hogy a fiatal férfiak majdnem kivétel nélkül lelkesedéssel fogadják a nőfelszabadítás tervét, a nők között azonban nagyon sokan vannak, akik ragaszkodnak a régi állapothoz és nincs kifogásuk az ellen, hogy mások válasszák ki számukra a férjet.

Új vonalak - új forma

mindenütt technikai célszerűség. Az 555-ös ORION rádió a hangvonalas felépítésű a véglegesen kialakult rádiójelleget.

ORION

Tungsram csövekkel van felszerelve!

zékünk a szervezkedés iránt. Hogy nem szalmaláng a nekibuzdulásunk, nem a siránkozás az egyetlen tudományunk.

De meg kell kezdeni. Mástkülönb a nemzetek nagy versenyében be kell, hogy érjünk a hivatlan döntőbírók részrehajló ítéletével.

Állatias liliumtíprás Bezdánban

A feldühödött tömeg megakartja lincselni a bestiális merénylet

Bestiális erkölestelen merénylet ügyében folytatott nyomozást a bezdáni csendőrség. Letartóztatták Keibert Henrik 43 éves molnárt, akiről kiderült, hogy

erkölestelen merényletet követett el a saját kilenc éves kislánya ellen.

akit meg is fertőzött.

A dolog úgy derült ki, hogy a kislány a fertőzés következtében súlyosan megbetegedett.

Az édesanyja orvoshoz vitte, aki megállapította, hogy liliumtíprás történt és jelentette az esetet a csendőrségnek. A kislány kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy egy héttel ezelőtt az édesapja kocsin kivitte a mezőre, és

ott a kukoricásban elkövette a merényletet.

A kislány ennek következtében eszméletét veszítette. Amikor magához tért, az apja öt dinárt adott neki és ráparancsolt, hogy az esetről senkinek se szóljon.

A csendőrség az állatias apát vasraverse szállította be a laktanyára és csak nagy nehézséggel sikerült megakadályozni, hogy

a feldühödött tömeg agyon ne verje a merénylet.

KONZUM

Kávé és tea közvetlen behozatal. KÜLÖN FÜSZEROSZTÁLY!

Talajdonos:

Csabau Dezső

SZUBOTICA

a főpostával szemben. Telefon 20

Figyelem! A nálunk vásárolt kávézacskóit ne dobja el, mert azta teljes értékben beváltjuk.

VASÁRNAPI LEVÉL

(Baj van az egyéniséggemmel)

Külföldi lap egyik cikkét olvastam tegnap. Azóta nincs nyugtom. Szégyelem magam. A cikkből megtudtam, hogy vagy nem vagyok egyéniség, vagy ha igen, akkor valami baj van az egyéniséggemmel. A cikk írója elmondja, hogy a lakásberendezés milyen fontos az egyéniség szempontjából. Hogy minden darab butornak a háziasszony egyéniségét kell tükröznie, hogy igazi asszony lakásában azt kell éreznünk: Ez a nő nem is lakhatna másutt mint itt.

Kritikus szemmel, szigorúan vizsgálom a lakásomat. Restelem, restelem, de hiába tagadnám: Ez a nő, illetve én, pont így lakhatnék másutt is.

Talán megváltozott az egyéniséggem? Idestova husz éve, hogy butoraimat kiválasztottam. Sajnos a cikkben sehohsem találok, hogy ez mentség lenne. Vajjon az erős egyéniség nem változik? Vagy az erős egyéniség időközönként új butort vesz?

Most, hogy elmélyedek ebbe a problémába, rájövök, hogy a baj már egészen régi keletű.

Kislánykoromban az volt az egyéniséggem, hogy nem volt egyéniséggem. Nevető, könnyelmű gyerek voltam, szerettem a világos színeket, a virágot, a táncot, a bakfisregényeket, amikben kékszemű német bakfisok naplót irtak fehér lányszobákban. — Ezekben a szobákban a takarékos német szellem értelmében mindig virágos kartonnal bevont gyalulatlan ládából készült a pipereasztal, rózsaszín csokrok fogták össze a fehér muflügönyt és mindenünnen összehozott, ócska, de fehérre festett butor volt a berendezés.

Szent Isten, mit adtam volna én akkoriban egy olyan gyalulatlan ládáért! Hát még ha a szobám ferde falu manzard szobácska lett volna, elkülönítve a lakástól, tiz szűk kis falépcső magasságában.

Sajnos a szobám rendes négyszögletes szoba volt, az ebédlő és a hálószoba közt, nagy szárnyas ajtókkal, amiknek a frontelmélet értelmében mindig nyitva kellett állni.

Tudják önök, mi a frontelmélet? A frontelmélet az, hogy csak az a lakás szép, ahol „egy frontban” nyílik a sor szoba. Akkoriban általánosan elfogadott szabály volt.

Tizenhatodik születésnapomra aztán kaptam egy „lányszobát” készen.

Hátálltság lenne panaszkodni, szép volt. Nem én választottam ugyan, nem fehér volt, hanem drap szilfa. Nem rózsaszín, hanem kék. Gyalulatlan láda helyett nagy háromtükrös toaletasztal állt benne. A virágos kartont rokokomintás selyem pótolta. Gyönyörű volt — épen csak, hogy semmi közöm sem volt hozzá.

Később az ifjuság kivirágzott éveiben az én egyéniséggem is kinyílt, színes lett és sokoldalú, a fantáziám csapongó. Szerettem az exotikumot, a sablontól eltérő, a mély meleg színeket, furcsa formákat, ezer széles tarkaságot.

Ebben az időben férjhez mentem és berendezkedtünk.

A berendezkedésnél három tényező jön tekintetbe. A mama, aki tapasztalt tudásával praktikus tanácsokat ad: Jaj fiam, hiszen ez hat hét mulva piszkos lesz! Ugyan lelkem, ki győzi azt pemzlizni! A vőlegény akinek — ismerjük el — szintén van valami egyéniségféltéje és aki kijelenti: Nézze kedves, vegye azt, ami magának tetszik. Én ugyan csak az egészen sima, angol butort kedvelem, de nem akarom magát befolyásolni!

A harmadik legfontosabb tényező a pénz. Fordított arányban áll az egyéniséggel. Egyéniségből minél több van, annál inkább parancsol, uralkodik, érvényesül. A pénz akkor parancsol, ha nincs. Minél kevesebb van belőle, annál inkább urrá lesz az egyéniség fölött.

Eme három befolyás alatt készül el, három szoba polgári butor, teljesen függetlenül attól, hogy nekem csillogó királykisasszony egyéniséggem van-e, mely csak arany és bíbor közepette érzi jól magát, vagy széles művészajlamaim, amiknek az ateliéhangulat tarkasága a megfelelő keret.

Szerencsére az egyéniség is kopik, lassankint elpolgáriasodik, nem sokáig másképp elátkozott királykisasszony módra a polgári lakásban és néhány évi gazdaasszonykodás meggyőzi arról, hogy jó anyjának igaza volt, a butornál valóban az a legfontosabb, hogy könnyen legyen tisztítható és hogy a takarítás viszontagságai, a személyzet támadásai és az idő vasfogával szemben, elég ellenállóan bizonyuljon.

Az egész világot elárasztó új tárgyilagosság hulláma sem vonulhat el hatás nélkül az egyéniség fölött, amely most már szeretné mindazt a dusat és játszít, amit valamikor becsépészt a lakásába, kicserélni simára, modernre, könnyedre. Dehát ki rendezkedhetik be újból? A couchok, a schleiflack derűs színei, a kombinált új butorok, (íróasztal, jégszekrény, kalapdoboz) az új egyéniségek számára készülnek.

Szerencsére épül egy villa, amelyben — az egyéniség úgy véli — hogy kijátszhatja legújabb formáját, a leegyszerűsödött, érett, derűs, kiegyensúlyozott asszonynak megfelelő keretet.

A határozott, megszilárdult egyéniséget nem befolyásolják már sem a mama tanácsai, sem a férj, illetve lakótárs véleménye. Csúpan a harmadik tényező erős szorítása tartja vissza a kezét. Ez azonban olyan eredményesen, hogy mire a villa elkészül, modern könyvszekrény-fürdőkád és más ötletes kombinációju új butorok helyett, a család legrégebbi ereklyéi adnak benne találat: a márvány lappal fedett mosdó, amin persze már régen nem mosdik senki, az ezersarku pici ónémet „női” íróasztal, amihez lehetetlen úgy leülni, hogy az ember kék foltokat ne szerezzen a térdére és a többi darab. Egy kis fehér mázzal vannak bevonva, ami hivatva van újjá varázsolni őket, de ami ép oly kevéssé sikerül, ahogy puder ruzs és hajfesték nem varázsolnak fiatall, öreg, kövér nőt, kinek formáin már hátulról látszik a korszak, melyből való.

No de — vigasztalódik az egyéniség — ezer apróság van, ami egy lakás jellegét megadja. Maga a butor a legkevesebb.

Itt vannak mindjárt a képek. A képekből egész biztosan lehet következtetni a tulajdonosnak nemcsak műértésére, de kedélyére, izlésére, műveltségére is. Például az én képeim. Két csoportba oszthatók. Egyik a nászajándék csoport. Olyan távolabbi rokonnok és barátoktól valók akik nem vehetnek „praktikus” ajándékot és akik felhasználják az alkalmat, hogy egyuttal valamelyik festő barátjuknak is szíveséget tegyenek. Rendszerint szépek, olykor még értékesek is. — Épen csak az egyéniségemhez semmi közük.

Ennél sokkal szomorubb látvány a másik csoport, a honorárium-képek. Ezek ismét két alcsoportra oszlanak. Olyanok, amiket a hálás paciens szobája faláról akaszt le. Természetesen nem kedvencei közül, ezt nem lehet egy hálás páciensből kívánni, hanem azok közül a képek közül, amiket ő is ajándékba kapott és régen utál. A másik alcsoport, amit egy orvos barátunk „Galerie kranker Meister” beteg mesterek tárlatának nevezett. Ezek a festő és dilettáns-festő páciensek sajátkezű művei. Az megint magától értetődik, hogy a beteg mester ama művét adja az orvosnak, mely talán szívének a legkedvesebb — mint szülőnek is beteg és sikertelen gyermeke — de amelyet épen ezért, eladni nem tud. A dilettáns, az tudása legjavát adja. Boldog, hogy adhatja. Ha csúpan az anyag árát adná készpénzben, mennyi fáradságot kímélne vele? De ő nem sajnálja a

fáradságot. Ha egyáltalán sajnál valamit, akkor még inkább az anyagot. A saját hajból összeállított önarcképpel, a bársonyegésű és goblinképekkel, nincs is semmi baj. Csak az egyéniséggemmel van, hogy nem illeik hozzájuk.

Igy vagyunk a diványpárnákkal és terítővel is. Mikor én orvoshoz mentem feleségül, nem tudtam milyen diványpárnákat kapnak az orvosok... Nem régebben is, egy lilát. Lilát kérem, szmirnát, bársonnyal montírozva és csirketollal töltve. Hetekig jártunk körül a lakásban és nem tudtuk mi baj van. Honnan jön? Mi az oka? Állandóan nyitott ablaknál éltünk, huzatot kapott az egész család. Szaglászunk, kerestünk, meggyanusítottunk mindent és mindenkit. Végre kiderült, hogy a csirketoll...

A párnát persze kidobtuk. De mi történik a többivel? Hiába szemlélem a butoraimat, hiába nézegetem jobbról-balra, nem akarják tükrözni az egyéniséggemet. Ha nem tudom, aminthogy nem tudom kicserélni egész berendezésem, mi történik az egyéniséggemmel? Feladjam? Vagy már fel is adtam, csak nem vettem észre, míg a német cikkíró nem hívta fel rá a figyelmemet? Bizonyos, hogy baj van vele. Mit csináljak? Bölcs tanácsokat hálás köszönettel fogadnék.

Lucia

Geurak!

Hát ez miféle csodabogár! (Mondja magában a nyájas olvasó.) Ez kérem lehetne eszperantóul: „Hölgyeim és Uraim! Lehetne, ha a Ló Zamenhof mester az eszperantó nyelv szerzője így akarta volna. Ha ismeri a magyar nyelvet s az olyan elterjedt nyelv lett volna, hogy érdemesnek tartotta volna, hogy az öt nyelv közé felvegye, amelyekből az eszperantót megteremtette. De a magyar nyelv sajnos nem olyan ismert nyelv a világon és inkább a „Csinjorój” szót tette meg a „Hölgyeim és Uraim” képviselőjének. Eppen így mondjuk „g-labofistoj”: munkások és munkások, „gek-naboj”: fiúk és lányok stb. Ilyen gyakorlati nyelv az eszperantó nemzetközi világnyelv. A legkönyveiben megtanulható. Eppen ezért elterjedt már az egész földkerekségen s az 5 földrész egymással könnyen levelezhet. Levelezhetünk a kínaival és japánal is, vagy a törökkel, esetleg az abesszínaival is, mert könnyen elsajátítható. Három hónap alatt meg lehet tanulni, ha csak 1-1 órát foglalkozunk is vele hetenkint.

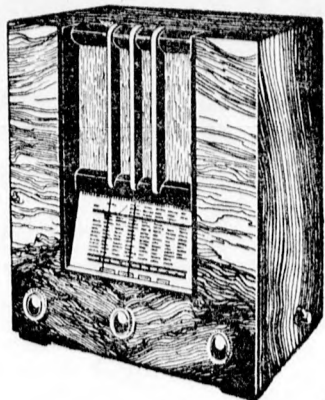
Az országos eszperantó kongresszust az idén Oszijeken tartották meg, és elhatározták, hogy az egész országban az ősz folyamán „Zöld hetet” rendeznek. Azért nevezték el zöldnek, mert az eszperantónak a zöld a színe, amely tudjuk: a reményt jelenti. Maga az a szó „eszperantó” — remélőt jelent). A „Zöld hét” folyamán az ország összes eszperantó egyleti propaganda előadásokat rendeznek, amelyen ismertetik az eszperantó jelentőségét. Kiállításokat is rendeznek, amelyeken bemutatják az eszperantó irodalmát. Az eszperantistáknak ugyanis van heti és havi folyóiratuk és sok-sok eredeti eszperantó nyelven írt könyvük (szépirodalmi és tudományos is). Sok más nyelven írt művet is lefordítottak eszperantóra. A többiek között szép számban szerepelnek a magyar eszperantisták is, akiknek szintén vannak eredeti eszperantó nyelven írt műveik, de sok nevesebb magyar író magyarul írt könyvét is lefordították eszperantóra.

A noviszádi munkás eszperantó egylet is megrendezte a „Zöld hetet”. Ismertető előadásokat tart, kiállítás is rendez, amelyet bárki díjmentesen meghallgathat illetve megtekinthet. Minden az eszperantóra vonatkozó felvilágosítást szívesen megad a klub vezetősége.

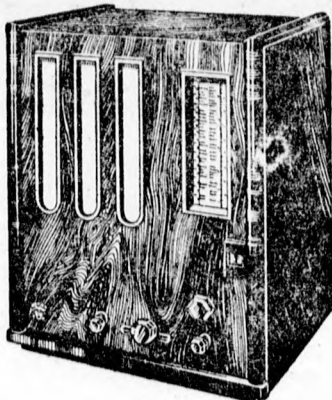
A „Zöld hét” a jövő hónapban rendezik és november első hetében megkezdik az eszperantó nyelv tanfolyamot, amely három hónapig tart. A tanfolyam ingyenes, a beíratási díj 25 dinár. A tanfolyamot a Munkás Kamarában tartják, amelyen bárki részt vehet (nők is). Beíratkozni már lehet a Munkás Eszperantó Egylet (Laborista Esperanto Societo) Munkás kamarában lévő klubhelyiségében, Njegoseva ul. 30, első emelet, minden szerda este 8-10 óra között Nesics Márkó munkáskamarai könyvtárosnál, hétköznapokon d. u. 4-7 óráig a Munkáskamara palotájában, Kraljica Marija boulevard 18.

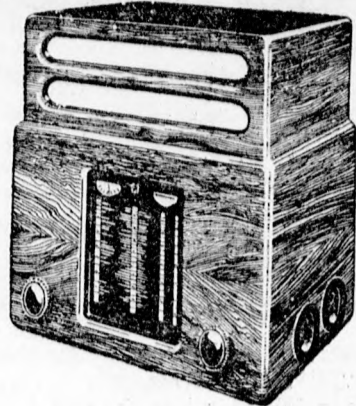
222

333

344

555

**Új sorozat, tökéletes szelektivitás,
a legszebb hangreprodukció!**

**Rövid, közép és hosszuhullám. Olcsó
ára, havi 150 D.-tól kezdődő részletre.**

GELB elektropoduceće, Noviszád, Futoska 9

A mindent elsodró hólabdagörgeteg

Valóban hólabda volt. Olyan hólabda, amely később lavinává változott. Ugy jött, úgy repült be Noviszádra és az egész Vojvodinába, mint egy könnyelműen eldobott pehelysúlyú hólabda, amely megindult a lejtőn és napok alatt olyan forogó lavinává hatalmasodott, hogy magával sodorta a lakosság nagyobb részét. Két hétig diadalmasan, ellenállhatatlanul haladt előre, mert az emberekben élő fanatikus meggazdagodási vágy halasztotta.

Sok ember a láz első támadását fel sem vette. Amikor valamelyik ismerősük ajánlotta, hogy vegyen részt a játékban, amely tíz dinárért több mint tízezer dinárhoz juttathat, sértődötten utasította vissza a kínálást. Ugyan, talán csak nem veszek részt ilyen szélhámoságban. Mert olyan dolog, amelyben 10 dinárért tízezeret lehet nyerni, csak csalás, szélhámoság lehet. Azután jöttek az újabb rohamok, mind gyakrabba váltak a belépésre való felszólítások. Az ember egyszerre csak azt vette észre, hogy mindenfelől ostromolják, csábítják, kéri és majdhogynem fenyegetik a belépésért. Azért sem lépek be a szerencseláncba — erősködött — mert nem leszek tömegember. Nem engedtem magam elkábitani holmi tömegőrülettel, utóvégre intelligens emberek volnánk...

A hullámok azonban még ekkor sem gyengültek, sőt... Végül jött a legnagyobb lökés: az egyik ismerős, az ember jóbarátja a szemünk látára kezdte kapogatni a pénzt... Tíz, husz, ötven, száz, kétszáz dinárt... Ejnye, a dologban mégis csak van valami... Erre elszánta magát, Megnézi, tulajdonképpen miből is áll az a tömegőrület. Akkor látta, hogy hiszen az egész dolog fantasztikusan szép, logikus és becsületes. Minden ember csak tíz dinárral vesz részt és mégis a meggazdagodás marsallbotját hordja a zsebében. Az egész csodálatosan gyors mozgáson, a lejtőn lefelé guruló súly mozgási sebességének hatványozott emelkedésén alapul. Az ember ma elküld tíz dinárt egy ismeretlen embernek és négy-öt nap múlva ő kerül a tízdináros pénzküldemények központjába. Ez a titka az egésznek. Minden közönséges emberfia megéri azt, hogy egy napig körölte torlódi a gazdasági élet és ebből az egynapos gazdasági örvényből meggazdagodottan, kihívva kerül ki.

Szép, szabályos dolog a hólabda. Csalás lehetetlen. Nem azért, mert nincs rá mód, hanem azért, mert nem kifizetődő. Az egész rendszert úgy szerkesztették meg, hogy az új tag akkor lehet a legbiztosabb abban, hogy ő is kap tízezer dinárt, ha pontosan teljesíti a feltételeket, ha bizonyos, hogy elődje, aki pillanatnyilag a névsor elején szerepel, megkapja a pénzt. Nincs az a konzervatív japán család, amely olyan szeretettel és pontosan ápolná az ősei kultuszát, mint ahogyan a hólabdás ember igyekszik végrehajtani elődje végrendeletét. Attól a négy embertől, akinek ő adja tovább a hólabdát, megköveteli, hogy mutassák be a postai feladó elismervényt, amellyel igazolják azt, hogy tíz dinárt elküldtek egy számára is teljesen ismeretlen ember részére.

A hólabdarendszer titka az emberekből soha ki

Megzavarta saját temetését — lecsukták

Az angol matróz különös esete Portugáliában

Lisszabonból jelentik: Furesa eset történt a portugál fővárosban. A kikötőbe néhány héttel ezelőtt befutott a Renovn nevű angol csatahajó, a brit hadiflotta új büszkesége. Büszke matrózok is teljesítenek szolgálatot ezen a hajón és így történhetett, hogy a kikötőnegyed egyik kocsmájában néhány órával utóbb

nézeteltérés, majd verekedés támadt az egyik angol matróz és portugálok között.

A „lisszaboni pokolban“ a helyi legénység, amely ráadásul tulerőben volt, győzött az idegen ellen, akit oly alaposan helybenhagytak, hogy több sebből vérezve, mozdulatlanul elnyult a padlón. Konstatálták, hogy meghalt.

Portugáliában nem sokat teketóriáznak az egyszerűbb halottal. Egyrészt „klimatikus“ okokból a legsürgősebben bekaparják, másrészt takarékoságból

kihuzható fenekű koporsókat használnak.

amely nem megy veszendőbe egy temetésén. Még a szomorú végű verekedés órájában ilyen koporsóba helyezték a leültött matrózt is és nyomban kisettek vele a temetőbe, ahol a koporsót szokás szerint a megásott sírgödör fölé tették és a fenekét kihuzták.

A matróz, aki

nem annyira halott, mint inkább tökrészeg volt,

a zuhanásra, amellyel időnek előtte szállott sirba, magához tért, de józan esztét hamarosan újból elvesztette; majd szétvetette a mérge a „rossz tréfa“ miatt,

kiugrott a sírból,

felkapta a koporsófenekét és vadul csapkodni kezdett maga körül, úgy hogy féltucat portugál gyászoló komoly sebesüléseket szenvedett. Aztán haragosan berohant a városba, ahol néhány órával utóbb letartóztatták.

Már hetek óta ült a halottaiból magához tért vérmes angol a lisszaboni fogházban, amikor az esetről tudomást szerzett az angol kormány. Sérelem ért egy angol állampolgárt! Diplomáciai bonyodalom lett a dologból s a brit birodalom kormánya

demarsában feltette a vesztőjéslő kérdést

a portugál köztársaság kormányának: Mit vétett voltaképpen a brit hadiflotta matróza, hogy portugál fogházban kell sanyalódnia? S a portugál kormány késedelem nélkül adta meg a kívánt felvilágosítást öfaisége kormányának: nevezett matrózt a portugál bíróság fogházbüntetésre ítélte „temetésén elkövetett rendezavarás“ miatt...

—o—

nem írható csodavárásai ösztön. Ez az ösztön ott szunnyad minden ember lelkének mélyén. Ez az ösztön magyarázza azt, hogy néha a legkülönösebb vallási szekták, a leglehetősebb politikai elvek is gyorsan elterjednek. A sanyaru realitásokban kiéhezett, elcsigázott emberek mohón vetik magukat minden olyan ígértetés frissen buzgó forrásvizére, amely megváltást, boldog életet ígér. Így történt a hólabdarendszerrel is. A gondok és bajok közé örökre bebonyolódott szegény ember elhomályosuló szeméi elé egyszerre odaröppent egy fantasztikusságban is szabatos, hibátlan szerkezetű rendszer, amely gyors pénzszerzést ígért. Kockázat alig van és a nyereség mégis hatalmas. Ki fizet rá? Arra ne gondoljunk. Majd ha az országnak valamennyi lakosa benne lesz, akkor egyszerre mindenkinek odaveszik tíz dinárja. Majd ha a dolog magától elernyed. Amíg friss, izgató a játék, addig kifizetődő. Az a fontos, hogy az ember az első fellelkesedésében, amikor mintegy kinyilatkoztatásszerűen megvilágosodik előtte a rendszer minden előnye, azonnal tovább adja

négy újabb embernek a hólabdát. Ugy, mintha égő fáklyát vinne stafétafutásban. Mert ha gondolkodik, akkor már meginog...

... Amint így végre belátta az ember, hogy érdemes résztvenni a dologban, váratlan vészir futott végig a hólabdázók között: a rendőrség betiltotta a játékot. Egy pillant alatt lelohadt mindenkinek a kedve. Ugy elolvad, elűnik az egész rendszer, mint a tavaszi hó a napsütésen. A pénzküldemények elakadnak. Pedig ez a hír is inkább csak tömeghiedelem. Hiszen az egész rendszerben senki sem csal úgy, hogy a büntetőörvénykönyv paragrafusait alkalmazhatná reá. Azért, hogy valaki önszántából tíz dinárt küld egy ismeretlennek, igazán nem lehet felelősségre vonni sem a feladót, sem az átvevőt. Nem egy ember javára megy a dolog, tehát nincs kit fülöngögni a végső hatásában mégis csak káros rendszer terjedéséért.

... Végül a hólabdarendszert elérte a saját nemzése. Az az erő ölte meg, ami táplálta; a vak tömeghit.

Tóth-Bagi István

—o—

HALLÓ.

Az olaszok Kelet-Afrikában nagyszabású utépitésbe kezdtek. De Bono tábornok, Kelet-Afrika főbiztosa, Ciano miniszter, Mussolini veje kíséretében megnyitotta a Decamare-Nefasite közötti új utnak Nefasite-Massaua közötti részét. A kilencven kilométeres műutat, amelyen több hatalmas hidon vezet keresztül tizenhatezer munkás kétszáz nap alatt készítette el.

Von Ribbentrop nagykövet, Hitler rendkívüli megbízottja, aki a német vezér megbízásából már Párisban és Londonban is tárgyalt, szeptember végén Varsóba utazik. Az utazásra az ad alkalmat, hogy Ribbentropot vadászatra hívták meg Lengyelországba, ugyanugy, mint annak idején Göring porosz miniszterelnököt is. Tekintve, hogy a Memel vidéken szeptember 29-én tartják meg a választást és Ribbentrop utja is erre az időre esik, berlini körökben bizonyos kombinációkat fűznek ehhez az uthoz. Már azt is beszélnek, hogy Németország és Lengyelország között tárgyalások folynak, amelyek Litvániára vonatkoznak.

A Japán császár a következő táviratot intézte Hitler kancellárnak és vezérnek: „Musakodzi nagykövet ebben a pillanatban adta át nekem Saga császár képét, amelyet excelenciád volt szíves ajándékozni. Nagyon örülök, hogy ebben az adományban Excelenciád baráti érzelmeinek kifejezését látom, aminek nagy értékét teljes mértékben becsülöm és ezért legőszintébb köszönetemet fejezem ki: Hiroto.“

Varsóban olyan hírek érkeztek, Moravszka Osztrávból, hogy a csehszlovák kormány Sziléziába indította a nyolcadik gyalogezredet és a tizennegyedik gyalogezred több osztagát. E csapatok már meg is érkeztek Teschenbe.

A bécsi Duna-csatornában pénteken délután nagy ünnepséget rendezett a köztársaság dunai flotillája. A sort a „Birago“ ágyunaszád nyitotta meg, amelynek fedélzetén volt Zenner tábornok nemzetvédelmi miniszter is. Az ágyunaszádot hét motoroshajó követte, amelyek gépfegyverekkel vannak ellátva.

Tragikus körülmények között halt meg Budapesten Pongrácz Károly polgári iskolai tanár. Pongrácz fürdés közben megérintette a villanyvezetéknek nem szigetelt részét és így az áramkörbe került, amely azonnal megölte.

Bécsi jelentés szerint a walesi herceg sikerült füloperációja után a Salzburg melletti Sanct Wolfgangba utazott, ahol szarvasvadászaton vesz részt.

Az angol király harmadik fiának a gloucesteri hercegnek esküvője lady Alice Montague-Douglas-Scottal november 6-án lesz a Westminster templomban. A házasságra nagy előkészületek történtek és épen olyan díszes lesz, mint amilyen díszes a kenti herceg esküvője volt Marina görög herceg nővel. A házasság formális engedélyét az angol király a szeptember 28-i koronatanácson adja meg.

A MORAVSKA OSTRAVA közelében levő Frideck községben borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik tanya udvarán kigyulladt egy széna kazal, amely alatt tizenkét lakás nélküli munkás aludt. A nagy tüst következtében mind a tizenkét ember megfulladt és utána szénné égett. Amikor a tűzoltóság kivonult, már csak a megszenesedett holttesteket találta meg. A munkanélküliek közül csak kettő menekült meg élve. Ezek elmondták, hogy a hatalmas szénakazal közepén valóságos szobát készítettek maguknak és amikor a tűz kitört társaik nem tudtak kimenekülni és így pusztultak el.

Iparosvédelmi törvényt kívánnak a kisiparosok

Az iparkamarák képviselői emlékiratot nyújtottak át a kereskedelmi és ipari miniszternek

Beogradból jelentik: Az ország iparkamarái valamint a kereskedelmi és iparkamarák iparososztályainak képviselői a napokban Beogradban értekezletet tartottak, amelyen megtárgyalták az újföldművesvédelmi szabályrendelettervezetet. A kamarai megbízottak tárgyalásuk befejezése után szombaton küldöttségileg felkeresték dr. Vrbancics Milán kereskedelmi és iparügyi minisztert, akinek emlékiratban átadták az iparosok kívánságait.

A kamarai megbízottak szerint a földművesvédelmi törvény eddig az iparosokat sújtotta a legjobban, mert ezzel szemben semmi kárpótlást sem kaptak. A nagyiparnak segítségére siettek különböző védővámokkal, míg a kisiparosokat teljesen sorsukra hagyták. A földművesadósságok

rendezésénél az iparosok követeléseinek kamatlábat egy százalékban állapították meg és ezzel az iparosokat súlyos helyzetbe hozták.

Az iparosok most azt kéri a kormánytól, hogy iparosvédelmi törvénnyel védje meg a kisipart. A törvény az iparosok 1932 április 20 előtti adósságainak fizetésére 6-10 évi moratóriumot adjon. Ezeknek az adósságoknak a kamatlába 5 százalék legyen. Az iparosoknak a Narodna bankával, az állami jelzálogbankkal a postatakarékkal és az iparösszetevőketekkel szembeni tartozásai nem esnének védelem alá.

A kormány válasza elé az egész ország iparossága nagy érdeklődéssel tekint.

—o—

Helyszíni közvetítés az abesszin csatáról

Addis Abebából jelentik: Az egyik legnagyobb amerikai rádiótársaság nagyszabású előkészületeket tesz, hogy állandó helyszíni közvetítést adhasson hallgatóinak a kiterjedő felbőlvő abesszin háborúról. A hírszolgálat történetében korszakalkotó újítást sorozatos ultrarövid hullámu közvetítőállomások bekapcsolása teszi lehetővé.

Közvetlenül a csataterre küldik a rádióriportereket,

akiknek mellére és hátára táblát kötnek, amelyeken nagy betűkkel áll — mindkét fél számára érthető nyelven — a figyelmeztetés, hogy az illető sajtószolgálatot végez.

A riporter magával viszi a hordozható ultrarövid adóállomást, amelynek közvetítését a néhány kilométerrel a front mögött

felállított mozgóállomás fogja fel. Innen tovább közvetítik a riportot az egyiptomi rövidhullámu rádióállomásnak, amelyetől azután már közvetlenül az amerikai rádió veszi át a helyszíni rádióriportot.

Szakkörök véleménye szerint

műszaki szempontból a feladat semmiesetre sem sem mondható megoldhatatlannak.

Más kérdés, persze, hogy milyen lesz a sokszoros közvetítés után az adás hangminősége, továbbá, hogy mennyire fogják respektálni a küzdő felek a harc hevében a semleges rádióriporter sérthetlenségét. Anyoni bizonyos, hogy ez az újfajta haditudósítás minden eddigi újságírói teljesítménynél lényegesen veszedelmesebb.

Szép diákkor jöjj vissza egy szóra!

Sonkacsont mint házmesterek réme

(Pályamunka)

Quo semel imbuta, recens servabit odorem testa diu. Ennek a klasszikus latin közmondásnak magyarán az az értelme, hogy amely fazékban először babot főztek, abban a babszag huzamosan megmarad. A gyermekben is huzamosan megmarad az elemistaság; még akkor is, mikor már másodikos, vagy harmadikos gimnazista. Ki nem tapasztalta pl. másodikos, harmadikos gimnazistákban is azt az elemista szokást, hogy a házmesterek bosszantására estenden, a sötétség beálltával a kapucsengőket rángatják?

Ez a csintalanság meg volt bennünk is. Nem riasztott vissza bennünket az a tragikus körülmény sem, ha egyik másikunkat a leskelődő házmester megbubázott. Annál dühösebben, — most már bosszúból is — üztük ezt a „nemes“ sportot.

Némi változatosságot hozott ebbe a szórakozásba a Borsányi Nándor találmánya.

Akármilyen jó kosztja legyen is a diáknak, azért mégis csak jobb az, amit hazulról kap. Az a gyenge süldő sonka, amit édesanyám kenyértésztába borkulva süttött meg a banyakemencében; az a finom, foszlós fonott kalács, melynek a becsomagolás előtt minden gerezdjét megcsókolta, hogy az anyai szerelem izét is érezzem rajta; százsorta jobb, mint a Terka néni nagy tudománnyal összerótt tortái.

Éppen a Borsányi Nándornál fogyasztottuk „a baziit“, mikor a Nándor nagy diadallal emeli fel a csupaszon maradt sonkacsontot és azt mondja:

— Fiúk! egy nagyszerű eszmém van.
— Halljuk!

— Nem kockáztatjuk a fülünket a csengetéssel, hanem rákötjük ezt a sonkacsontot a csengőre. Van éhes kóbor kutya elég, amely bejön a faluról gazdája kocsija után, aztán itt marad; itt tévelyeg, míg a sintér meg nem fogja. Majd rángatják azok az éhes kutyák a csengőt. Aztán fogja meg azokat a cerberus, a házmester ur.

Az indítványt tett követte. Még azon az estén jó erős zsákmadzaggal rákötöttük a „Hildegardé“ című bérház csengőjére a sonkacsontot és az átelleni Winkle féle sörház kapujában lestük az eredményt. Nem is sokára jött egy lompos kuvasz. Megállt, szimatolt a evelgőben. Egyszerre oda lopkodott a csonthoz. Rágni kezdte, miáltal hosszú csengést támasztott. A házmester kijött, de nem látott senkit. A kutya élődalgott. Ugy látszik, a mester lesbe állt, mert amint a kutya ismét rángatni kezdte a csontot, hirtelen kiugrott. Am akkor sem látott mást a menekülő kutyánál. De a lámpása fényénél meglátta a fogantyúra kötött csontot.

— Das haben die verfluchten Studenten gethan! — Káromkodott egyet, azzal levágta a csontot.

Az időtől minden sonkacsont csapása lett a házmestereknek.

A mai nemzedék nem üzi ezt a „nemes“ sportot. Nem azért, mintha komolyabb, okosabb volna a réginél. Hanem, mert nem kap hazulról sonkát.

Mányoki Adám.

**„Dreilauer“-
gyapjufonál**

kézimunkához és minden más
kézimunka kellék a leg-
alacsonyabb gyári áron:

KLEIN EUGEN üzleteiben
Novi Sad, Petrovarad

(Folytatás a 2-ik oldalról)

hogyan gyakoroljon nyomást abban az irányban, hogy Olaszország fizesse meg kereskedelmi adósságait Angliának.

Az olasz cégek csak a bratfordi gyapjúgyáraknak mintegy 850.000 fonttal

tartoznak,

a nagy szénkiviteli cégek követelése pedig sokkal nagyobb. Az angol szénkivitel Olaszországba ez év augusztusában a múlt évéhez képest 85.000 tonnával csökkent.

Olaszország elutasította az ötösbizottság javaslatait

Rómából jelentik: Az olasz minisztertanács tegnap délelőtt összeült. A minisztertanácsban Mussolini miniszterelnök részletes jelentést tett a katonai és politikai helyzetről, kapcsolatban az utóbbi napok eseményeivel. A minisztertanács ezután részletesen megvitette az ötösbizottság jelentését az olasz-abesszin viszályról. A minisztertanács tekintetbe vette és értékelte ugyan az ötösbizottság fáradozását a kérdés megoldása tekintetében, de megállapította, hogy a bizottság javaslata teljes egészében elfogadhatatlan, mert nem nyújt semmi minimális alapot a végleges rendezésre oly módon, hogy Olaszország életbevágó fontosságú jogaira és érdekeire ténylegesen és végleg tekintettel lenne.

A minisztertanács ülése egy órákor ért véget. Szeptember 24-re újabb minisztertanácsot hívtak össze.

Franciaország is részt vesz a flottalütelésben

Londonból jelentik: A Daily Herald azt jelenti Genfből, hogy

a francia kormány teljesítette az angol kormány ama kérését, hogy vegyen részt a Földközi-tengeri akcióban.

A francia kormány nem küld ugyan hajókat

a Földközi-tengerre, hanem a La Manche-csatornában az angol hajókat francia hajók fogják helyettesíteni.

A Daily Telegraph szuezi jelentése szerint

az olaszok több hónapra elegendő hadianyagot halmoztak fel Eritréában és a Szomáli földön.

A lap szerint aggodalmat okoz az, hogy a Vörös-tengeren nyolc olasz buvárnaszád állomásozik. Mind a nyolc buvárnaszád a Sinaifélsziget kijáratánál horgonyoz, orrával a Vörös-tenger felé fordulva.

—0—

A BOLGÁR IGASZÁGÜGYMINISZTER BEOGRÁDBA ÉRKEZETT

Karadjozov bolgár igazságügyminiszter pénteken este elutazott Szófiából Beograd felé, hogy résztvegyen a jugoszláv jogászok kongresszusán. A bolgár igazságügyminiszterrel együtt husz bolgár jogász is Beogradba utazott. A szófiai állomáson Cincar—Markovics szófiai jugoszláv követ bucsuztatta el Karadjozov bolgár igazságügyminisztert. A bolgár igazságügyminiszter és bolgár jogászok tegnap érkeztek meg Beogradba, ahol jugoszláv kartaik üdvözölték őket.

KÉT HÓNAPRA ÍTÉLTÉK A NOVISZÁDI FEHÉR HAJÓ HÁZI SZARKÁJÁT

A noviszádi kerületi törvényszéken pénteken tárgyalták Latyák Viktória 40 éves máliigyosi származású noviszádi család lopási bűnügyét. Latyák Viktória ellen az volt a vád, hogy mint a noviszádi Fehér hajó vendéglő alkalmazottja a vendéglőből hosszú időn keresztül állandóan evőeszközöket és más háztartási cikkeket lopkodott, amelyeket máliigyosi lakásán gyűjtött. A vendéglő tulajdonosa sokáig nem tudta megállapítani, hogy miért tűnnek el rejtélyes módon az evőeszközök, míg végre a házi szarkát sikerült tetten érni. Latyák Viktória lakásán megtalálták valamennyi lopott holmit, amelyeknek az értéke 10.000 dinárra rug. A bíróság a vádlottat beismerő vallomása után kéthavi fogházra ítélte. A bíróság azért szabott ki enyhe büntetést, mert a lopott tárgyak kivétel nélkül megkerültek.

NAGYFEJEDŐ-ne
 modern előnyomda és kézimunka üzlete
 Noviszád, Bulvár 2 (Matica-épület)

PLISSE minden nagyságban
 Azsuri — Endlítés! — Gombáthuzás!
 Kézi- és géphímzés!
 Szakszerű munka, olcsó árak, udvarias kiszolgálás!

Első osztály huzása okt. 8-10

III. Intézkedés! Kedvezőbb nyereségi esélyek a nagyobb nyereseményeknél!

Fontosabb változások: Eddig 7, ezente 9 jutalom. Eddig a legnagyobb jutalom 1 millió, ezente 2 millió D. Legnagyobb nyeresemény a ezeres, az ezekben eddig 2.200.000— dinár. — ezente 3, 20.000— dinár.

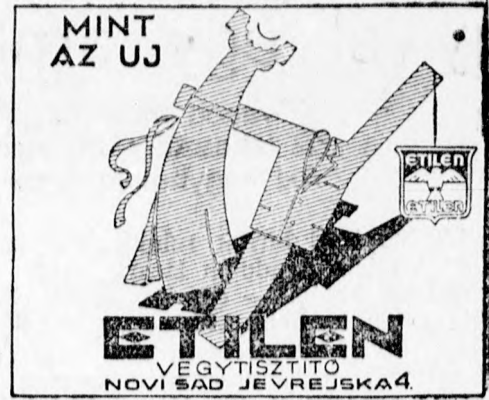
2 nyeresemény helyett most 5 nyeresemény a 200.000— D
7 " " " " " 12 " " " 100.000— " "
7 " " " " " 17 " " " 50.000— " "
9 " " " " " 18 " " " 40.000— " "

Azoknál a többi számos nagy nyeresemény a rém órák szerint megmarad. — Összesen 9 jutalom és 45.000 nyeresemény kerül a kivétel nélkülán kisorsolásra. — A sorsjegyek változatlanok. — Vásárlón vagy rendezési országot az első huzásra a főeljárásnál!

LUSTIG LAJOS bank- és váltóüzletében
 Novi Sád, Erőlia Aleksandra utca 13

Épül a noviszádi Polgári Magyar Daloskör otthona

A noviszádi Polgári Magyar Daloskör otthonának építési munkálatai Czoczek Pál mérnök építési vállalkozó vezetésével e hó 16-a óta igen serényen folynak. Az építési engedély iránti kérvényt e hó 10-én adták be a városi tanácshoz. A bizottság 11-én kiszállt a helyszínre és az építkezést a beadott tervek alapján engedélyezte. Az összeállított költségvetés szerint a kulturothton céljára megvett épület átalakítási munkálatai, valamint az új építkezések (szinpad, öltözők, nagyterem, ruhatár stb.) költsége 109.080 dinárt tennének ki, ami a vételárral együtt mintegy 190.000 dinár költségvetési összeget jelent. A vételárat, amint már a múltban is közöltük, az átíratási illetékekkel együtt már kifizették, még pedig nagyobb részt felvett kölcsönből. Az építési költségeket a következőképpen fedezik: Először az építési összeg 30—35 százaléka redukálódik, akként, hogy az egyesület tagjai, valamint az egyesületen kívül álló jótékony adakozók mint alapítók részben kézimunkával, részben pedig építési anyaggal (mész, cement, téglák, épületfa, deszka, vízvezeték, csatornázási, villanyfelszerelési anyagok, ajtók, ablakok stb.) járulnak hozzá a dalosotthon felépítéséhez. A természetes adakozásokon kívül azoknak a száma is szépen szaporodik, akik pénzbeli hozzájárulással ugyancsak mint alapítók segítik elő a dalosotthon megteremtését, illetve felépítését. Ezek száma ma már a 120-at is meghaladja, ami az 500 dináros alapítási összeget véve számításba 60.000 dinárt jelent. Igaz ugyan, hogy ez az összeg még nincs együtt, még

pedig azért, mert a pénzbeli alapítók legnagyobb része 100—200 dináros havi részletekben szolgáltatja be a jegyzett összeget a daloskör egyesületi pénztárába.

Vannak végül olyan adakozók is, akik anyagi helyzetüknél fogva nem tudnak a dalosotthon megteremtésében, mint alapítók résztvenni, ezek tehetségükhöz képest kisebb-nagyobb összeggel, munkával vagy egyéb adománnyal járulnak hozzá létrehozásához.

Ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy a magyar kulturbarátok és dalosok körében a sajtóban júliusban közzétett kérelem, — mely szerint „Otthonot kér a dal, építsétek fel az otthonát”, — szép visszhangra talált.

Miután a Daloskör által felhatalmazott építőbizottság nem óhajja az adakozók neveit nyilvánosságra hozni, ezután mond a Daloskör nevében mindenkinek hálás köszönetet az eddig meghozott áldozatokért és adományokért.

Egyben pedig újból felkéri mindazokat, akiknél az építőbizottság és a választmány egyes tagjai a hatóságilag engedélyezett gyűjtőivekkel még nem jelentkeztek, hogy a nemes adakozás iránt itt újból megismételt kérést ne utasítsák vissza, hanem segítsék elő a dalos, illetve magyar kulturothton megvalósítását.

Baranyi Károly szobrászművész keramiai és kispasztikai tanfolyamai

Baranyi Károly a kiváló noviszádi szobrászművész két egymásután következő 3—3 hónapos keramiai és kispasztikai tanfolyamot rendez Noviszádon. A tanfolyam első része felöleli az agyaggal való bánásmódot, a mintázást, a reliefek készítését, a gipszöntést és formák készítését, a korongolás és a biszkvit áruk égetését. A második része a keramiai tárgyak tervezését, mintázását, sokszorosítását, azok enobozását, festését, glazurozását és égetését.

Igy két összefüggő tanfolyam magában foglalja majd mindazt, ami az önálló munkálkodás elengedhetetlen alapját képezi. Aki tehát a tanfolyamot elvégzi, elsajátíthatja mindazt, amit csak hosszadalmas és költséges külföldi szakiskolákban tanulhat meg. A házagpótló és valóban nélkülözhetetlen tanulási lehetőség nemcsak a képzőművészek után érdeklődőknek, hanem új művészgenerációnak veti meg az alapját. A tanfolyamok megkezdésének pontos idejét közöljük.

őszi szezonra
angol és skót szövetek
 feőtökre és öltönyökre, valamint
női kabatok és kőzülanyagok
 megérkeztek. »PRITEX« Szuboiica.

— Szénássy Károly hangversenye a beogradói rádióban. Szénássy Károly, a hírneves noviszádi hegedűművész hétfőn este a beogradói rádióban hangversenyez. A kitűnő fiatal művész hangversenyeinek műsora változatos klasszikus darabok szerepelnek. A hangverseny nyolc órákor kezdődik.

Igy él egy amerikai ujságkirály...

80 vagon mükincs, 50 kilométer tengerpart, andaluziai kastély, 62 lakosztály, 30 automobil, 10 repülőgép a vendégek részére. Aki nagyhatalom, de nincsen befolyása

650.000 hold birtok tulajdonosa „meflesleg” William Randolph Hearst, még pedig 650.000 holdja — egy darabban, Kalifornia egyik legszebb vidékén, a birtokhoz mintegy ötven kilométer hosszú — tengerpart tartozik, ott, ahol a tenger mentén egy hegylánc húzódik el. Így Hearst birtokához tartozik egy sor hegy is, közöttük néhány olyan, amely 1500 méter magasságig nyúlik fel.

A birtok egyébként inkább nyaralási, mint gazdasági célokat szolgál. Ezért választotta Hearst úgy, hogy a közepén fekdjék, egyrészt San-Francisco, másrészt Los-Angeles és Hollywood között. Ha tehát kedve tartja: repülőgépen csak egy kis kirándulást jelent egy hollywoodi premier, vagy egy vacsora San-Francisco valamelyik kínai vendéglőjében. Egyébként más elfoglaltsága is akadhat ebben a két városban Hearst-nek, hiszen San-Franciscoban ugyanugy az övé a legnagyobb példányszámu napilap, mint Los Angelesben. De megjelenik Hearst még hét vagy nyolc amerikai városban, Newyorkot nem is számítva: és sokféle két ujságja van: egy reggeli és egy esti.

AMIKOR LÁDÁKBA RAKNAK EGY KÖZÉPKORI KASTÉLYT

San-Simeon a birtok, vagy a ranch neve és nagy látványosság az a spanyol kastély, amelyben William Randolph Hearst lakik. Ezt a kastélyt ugyanis — ládákban hozták el darabokra bontva Andaluziából a spanyol közvélemény éles tiltakozása közben. A kastély fele már Amerikában volt, mikor a spanyol kormány megtiltotta a bontási munkálatok folytatását és az ország megfosztását egy műemléktől... Éles diplomáciai jegyzékváltás indult meg erre Washington és Madrid között, azzal az eredménnyel, hogy Hearst becsomagolhatja a kastély második felét is. Így azután most Kalifornia partján áll egy igazi andaluziai műemlék. Es a kastély egyik termét 600.000 dollárért vásárolt egykoru gobelinek díszítik.

Most egy Erzsébet királyné korából maradt angol kastély várja ládába csomagolva az elszállítást. Ezt szintén a san-simeoni birtokán fogják újból összerakni egy másik domb tetején, mert Hearst szereti a régi Angliát is, nem csupán a régi Spanyolországot.

Természetesen a mór és a gótikus stílus vegyülékével épült spanyol kastély nem „komfortos”, mivel Hearst gondoskodott arról, hogy minden egyes butordarab is — korabeli legyen. Vendégeit tehát nem itt szállásolja el, ezek számára nagy, modern szállodát építtetett 62 lakosztállyal. A lakosztályok nagyrésze hálószobából, nappalszobából és fürdőszobából áll, de vannak öthatszobás fejedelmi lakosztályok is, az előkelőbb vendégek számára. Harminc automobil, tíz repülőgép áll a vendégek rendelkezésére, azután egy sor motorcsónak és válogatni lehet a legjobb háttaslovak között.

A SZÁMÜZÖTT HALÁL

Mivel egyszerű, szerény ranch-életre hívják meg a vendégeket, este nem kell frakkot fölvenni.

Ellenben három előírást kell szigorúan betartania annak, aki nem akar örökre kegyvesztett lenni a házigazda szemében. A vendégek nem étkeznek együtt, teljesen kedvük szerint tölthetik idejüket és gyakran egész nap nem látják a háziurat. De az egyik esti órában Hearst mindennap fogadja a vendégeket. Ezt az órát kora reggel közli a vendégekkel az udvarmester és a fogadásról senkinek sem szabad elmaradnia. A második szabály: a lakosztályokban nem szabad semmiféle szeszestalt fogyasztani. Az éjszaka bármelyik órájában bármilyen

szeszestalt kaphatnak a vendégek a fogadótermekben és a bárban, ahol naponként huszonnégy órán át tart az üzem. De szobáikba nem hozhatnak italokat, még akkor sem, ha szobájukban étkeznek és nem szabad magukkal hozott szeszestalt sem fogyasztani.

A harmadik előírás: a házigazda jelenlétében nem szabad a halál szót említeni, nem szabad beszélni arról, hogy ez vagy az meghalt, vagy halálán van, sőt a súlyosabb betegségek említése is szigorúan tilos. Hearst szeret élni, tud is szépen élni és nem akarja közelébe engedni az elmúlás gondolatát. Sőt talán bizik abban, hogy a halál is respektálni fogja lapjainak példányszámát...

Egy harmadik kastély, amely nyolcvan teremből és szobából áll, Hearst művészeti gyűjteményének egy részét fogadta be. A gyűjtemény másik része a newyorki palotában van, a harmadik része pedig Hearst angliai, illetve walesi kastélyában van. De épített magának egy monumentális nyaralót Long Island mellett is Hearst és itt szintén sok a műtárgy. Hearst kissé válogatás nélkül vásárol és így elsőrendű műemlékek mellett sok nála a tucatáru és nem egy hamisítvány. Ami azonban a mennyiséget illeti: a legnagyobb gyűjtője ma egész Amerikának. Csak kaliforniai birtokára egyszerre indított utnak nyolcvan vagon műtárgyat öt különvonaton. Sok pénzt költött régi könyvek régi kiadásaira és a vendégek is ilyen ritkaságokat találnak hálószekrényükön, mint esti olvasmányt... Pedig a vendégek nagyrésze más könyveket szokott olvasni esténként, ha ugyan egyáltalában olvas.

TELEFON A GOLF-PÁLYÁN ÉS AZ ERDŐ MÉLYÉN

Hearst szeret szerkeszteni vendégei jelenlétében. Gyakran akasztja meg a beszélgetést azzal, hogy egyik vendége felé fordul és azt mondja:

— Nagyon érdekes, amit ön mondott, adott nekem egy ötletet...

Ilyenkor a komornyik már szalad és kéri az interurbán kapcsolást Newyork felé. Telefon mindenütt van és pedig rejtett telefon, mert ez külön kedvtelése Hearstnak. Van telefon a falakba rejtve, van telefon a golfpályákon egy kis dombba ásva, sőt még — vadászat közben is tud telefonálni Hearst. A komornyik odasiet egy régi fához, megnyom egy titkos rugót a fa kérgén, amelynek egy darabja felpattan és felbukkan a telefon.

Vagyonának egy részét már örökölte Hearst és sikerének két titka van. Résztint a nagytőke és a nagyipari szervezet elnökeinek erőteljes kihasználása a sajtó területén, résztint a lapok alacsony színvonala és hajlékony alkalmazása a tömegek izléséhez vagy izléstelenségéhez. Bajos volna megállapítani Hearst politikai pártállását. Többnyire aszerint támogat vagy támad valakit, amint az — elismeri nagyságát, vagy nem tekinti őt hivatott sajtófejedelemnek. Lapjaiból tehát elsősorban azt lehet megtudni: ki alázkodott meg előtte és ki nem fogadta el Hearst barátságát. Mivel az amerikai közéletben mégis csak megalázkodásnak számít, ha egy értékes ember elfogadja a meghívást San-Simeonba.

Ugy nem szabad használni és felhasználni a sajtó hatalmát, mint a Hearst-lapok teszik, — ezt megtanulhatta a sansimeoni földesur, akárhány millió példányban jelenik is meg egy nap. Súlyos bukás érte akkor, amikor Newyork kormányzója eltiltotta magát, noha példátlan sajtóagítást folytatott, hogy Hearst egy pillanatig s kétfelkédett abban, hogy óriási többség fog győzni. Azután mind a két nagy amerikai pártnak tett már ajánlatokat arra, hogy

őket fogja támogatni teljes lendülettel az elnökválasztáson, ha legalább a forma kedvéért a próbaszavazáson az ő neve is szerepelni fog az öt-hat jelölt között. Mert legalább elnökjelölt szeretett volna lenni, ha már köztársasági elnök nem lett belőle. De ezt az ajánlatot soha nem fogadták el. Annál kevésbé, mert a Hearst-lapoknak nincs is igazi politikai befolyásuk. A sokmillió olvasóközönség nem fogadja el ezeket a lapokat szellemi és erkölcsi tekintély gyanánt, tehát nem törődik a lapok politikai véleményével és tanácsával.

EGY AMERIKAI FILMSZINÉSZNŐ, MINT A FRANCIA BECSÜLETREND PARANCSNOKA

Párizsban néhány év előtt nagyobb sikert ért el, mint odahaza, mert megszerezte a becsületrend parancsnoki gallérját régi barátjának, Marion Davies filmszínésznőnek, aki talán csak azért olyan népszerűtlen Amerikában, mert Hearst barátja. De nemsokára súlyos konfliktusba keveredett a francia kormánnyal egy indiszkrét uton megszerzett bizalmas akta miatt. A megtorló lépések talán azért voltak nagyon szigorúak, mert sokféle váltott ki méltatlankodást Marion Davies szokatlanul magas kiűntetése és így ezt a szépséghibát siettek jóténni úgy, hogy a túlzott figyelmet Hearst iránt követte az akta eltulajdonításának rideg megtorlása a világ nyilvánossága előtt.

Ma már 71 éves a sansimeoni földesur és nincsenek többé politikai ambíciói. Pedig sokáig álmodott arról, hogy egy napon az Egyesült Államok elnöke lesz. Most már kénytelen beérni azal az — elégtétellel, hogy nézete szerint Amerika elkerülhette volna a katasztrófális gazdasági válságot, ha idejekorán őt bizza meg sorsának intézésével. Életmódjának nagy stílusát nem vonta szűkebbre most sem, amikor a többi amerikai milliárdos még akkor is jónak látta a feltűnés kerülését és luksuszának nagy csökkentését, ha veszteségek nélkül, vagy csekély veszteségekkel „usztá meg” a krízist. Az éles kontraszt a gazdasági viszonyok és Hearst fényűzése között még inkább fokozta az ujságkirály amúgy sem csekély népszerűtlenségét. De ez a népszerűtlenség csak olyan kevésbé árt a lapok hirdetési bevételeinek és nagy példányszámának, mint amennyire nem használtak a milliós példányszámok Hearst tekintélyének. A lapok riportjait elolvassák, de politikai tanácsaikat nem hallgatják meg. Pedig a Hearst-sajtó nem egyszer hónapokon át viv erőlyes harcot a lapvezér valamilyen álláspontja mellett. De az odáig súlyos szavu publicisták is elvesztik befolyásukat, ha a Hearst-lapok hasábjain sorakoztatják fel érveiket. Ez már így van és ezen változtatni nem lehet. Akárhányszor próbálkozott meg William Randolph Hearst az amerikai közvélemény irányításával az elmúlt negyven év alatt. Sok más sikerült neki. Csak itt bizonyult hiábavalónak minden erőfeszítése.

— Az ügyész rálő a védőre. Érdekes és könnyen végzetessé válható eset történt az ovideoi törvényszék tárgyalótermében. A törvényszék jogosulatlan fegyverviselés ügyében tartott tárgyalást. A védő azt bizonyította, hogy a jogosulatlan fegyverviselés vádja nem állhat meg, mert a revolver, amelyet a vádlottnál találtak, teljesen használhatatlan. A védőbeszéd hevében felkapta a szóbanforgó revolvert és odanyújtotta az ügyésznek ezekkel a szavakkal:

— Töltse meg a revolvert és löjjön rá.

Az ügyész megtöltötte a fegyvert, célbavette az ügyvédet, de abban a pillanatban, amikor meghuzta a ravaszt, a mennyezet felé emelte a revolvert. A revolver kitűnően működött, a golyó a mennyezetbe furdott. Az ügyvéd elápadt. A bíróság minden további tárgyalás nélkül már ki is mondta az ítéletet, megállapította, hogy a jogosulatlan fegyverviselés esete igenis fennforgott.

Egy vén diák naplója

(Második folytatás)

1874. szept. 1. csak egy havi vakációnk volt. Most megváltoztatják a tanévet. Ezentúl szeptember 1-től június 30-ig tart az év. Két új tanárunk is van: Pap József és Zanbauer Ágoston. Mészáros igazgató ur elment Szegedre főigazgatónak. Az új igazgató Frankl István. Bandi bácsiéknál magam vagyok. Mihály fölment Kalocsára tanítóképzőbe.

1874. szeptember 30. Emil remek fiu. Kötő tornász. Tegnap kibújt a deszkatorony tetejére és az árbocon zászlót csinált vízszintesen tartotta magát. Mikor az édesanyja meglátta, kiesett a virágcserep a kezéből, úgy megjédt. Most még jobbat járok át hozzájuk, mert az igazgató ur is náluk lakik és van két diákja: Pista és Dezső, a Bódog még évodás.

1875. március 1. Ma behívott az igazgató ur az irodába és tudtomra adta, hogy a Menráth Józsiékhoz kell mennem kosztira. Ott ingyen fogok ellátást kapni, de kötelességem lesz a Józsiával együtt tanulni, a többi gyermekkel pedig magyarul beszélni.

1875. június 28. Ma volt Tedeum és bizonyítvány esztás. Az enyém olyanféle, mint tavaly. Kaptam egy német szótárt jutalmul. A német tanár urat, Zambauert, nem szeretik a diákok. Pedig jó ember. Hanem a döngő basszus hangjától szinte remegnek a fiúk.

1875. szeptember 1. Ebben az évben is a Menráth Józsiéknál vagyok kosztion. Új tanárunk egy van, Czeiner József, aki nálunk a németet tanítja. De privát órákat ad franciából is.

1876. március 30. Hiába volt minden erőlködés. Hiába rendelték kímélt diákokat is a töltések javítására. A Duna kiöntött. Először a befár jó részét a víz a városba is betört. A Dunauca meg a főúteznak városház felé eső része víz alatt van. Csónakázunk ezen az útezarészekben. Tegnapelőtt meghívtak Jerkovic törvényszéki bíróék kis fiának temetésére keresztvívőnek. Olyan volt a temetés, akár egy velencei. Csónakokon vitték a halottat és a gyászolókat is.

1876. május 25. Ma éjjel nagy hideg volt. Leszállt a hőmérő zérus alá. Délután kimentünk a szőlőnkbe. Minden oly fekete volt, mint a korom. Elfagyott az egész termés. A szőlősgazdák sirnak.

1876. december 31. A Menráth Józsi odaadták kereskedőtanoncnak a Slézák üzletbe. Így nálunk nincs rám szükség. A negyedik osztály kezdetén valami henteshez kerültem kosztira a kamenici utcában; mert a Bandi bácsi a városra meghalt, a Terka néni pedig visszament Kulára lakni. Azonban ma már nem vagyok a henteséknél. Az asszony t. i. szemtelen volt. Panaszkodtam a Kopper tanár urnak. Ő aztán más helyre rendelt, egy nyugalmazott katonatiszthez. Itt jó helyem van.

Van itt egy ötödikes diák. Igen jó tanuló és jó viseletű. Preisz Hugónak hívják, a rumaj kápolna fia. Ő Kalocsán járt eddig a jezsuitáknál. Csak azért jött ide, mert ez a város közelebb van szülőföldjéhez. Ő beszéli, hogy Kalocsán egész mások a viszonyok. Ott csak az fogadhat diákokat kosztira, akinek a tanári kar erre engedélyt ad. Az igazgató megvizsgálja a kosztos házat: elég száraz-e, világos-e, jól fűlik-e a diákszoba? Nincs-e leány a házban? Mert kápolna ház nem kaphat diákokat. Hármán, legfeljebb négyen lehetnek egy helyen. Elő van írva a koszt és a hópénz. A kosztos diákokat az igazgatóhelyettes (praefectus) minden harmadik-negyedik nap meglátogatja, vajjon megtartják-e az előirt napirendet? Meghallgatja a panaszokat és intézkedik. Ott a külső tanulók is mintegy szétszórt konviktorok. Egy regula alatt vannak.

Most a Hugóval mi is szerkesztettünk „Napirendet” kalocsai mintájára és aszerint töltjük el a napot. Ez igen jó, mert így terv szerint élünk és mindenre jut idő. Csodálem, hogy eddig e nélkül élhettem. Persze nem figyelmeztetett rá senki. Pedig a tanáraink kevés kivétellel szerzetes, vagy papnövendékek voltak, akik ismerhették a Napirend előnyeit. Tudtommal Mészáros Nándor igazgató, Pap József és Horváth József a pesti központi szeminarium növendékei voltak. Zanbauer a bécsi Pázmány intézetből került ki, Kovács és Tordai a pannonthalmi szentbenedek rend tagjai voltak, Paulik pedig a piaristák rendjéből lépett ki. De hát a tanárok családos emberek és a családos embert leköti a család.

1877. szeptember 20. A tanév elején felolvasták a törvényeket. Ebben hangsúlyozták, hogy a dohányozás pedig szigorúan tilos az alsó négy osztályban. Az ötödiktől fölfelé megvan engedve,

de csakis otthon. Ezt úgy értelmeztük sokan, hogy otthon muszáj dohányozni. Vettünk is egy kiló dohányt egy forintért és füstölve tanultunk. En azonban már az első estén megjártam. Forgott velem a világ, hideg veríték csorgott a homlokomról meg a kezem fejről. Kimentem a szabad levegőre, de ott elestem és... nyilatkoztam. Lefektettek. Megfogadtam, hogy soha életemben nem dohányzom többé. Meg is tartottam.

1878. május 20. Itt vagyunk az új gimnáziumban. A régi épület már szűk volt nyolc osztálynak. Azért megvették a főútezn levő „Borkereskedők R. T.” palotáját 60 ezer forintért és újabb hatvan ezer forintot átalakították s kibővítették gimnáziummá. Most van hely mindennek, még igazgatói lakásnak is. Ez egy kiesít baj, mert az igazgató ur most mindig nyomunkban van.

Megjegyzem, az igazgató urnak különös szokása van. Akit kedvel, azt tegezi még a nyolcadik osztályban is; pl. te Vince fiam; aki pedig a begyében van, azt magázza még az elsőben is; ami nyilvánvalóan guny. A tanár urak a negyedikig tegeznek, az ötödiktől fogva önznek.

A Tordai tanár urnak az volt a szokása, hogy egész héten magyarázta a történelmet s vasárnap délelőtt berendelt bennünket felelni. Az igazgató ur beillotta ezt a visszafelé azzal, hogy ami egyiknek méltányos, a másiknak jogos. S ha minden tanár így eszelekszik, a diákoknak egy perenyi szabad idejük se marad.

1878. augusztus 23. Anna néném férjét behívták a katonasághoz. Mennék Boszniát okkupálni. Néném még egyszer akarta látni férjét. Hátha elesik? Tegnapelőtt este indultunk Hegyészől, hogy reggelre Ujvidéken legyünk. Éjféltájban Szőreghez közel zörgően ügető kocsinak hátulján felkapaszkodott két tolvaj és kiemelte ládám. Benna volt mindenem, ruhám, könyveim stb. Emiatt sokat késtünk. Erkezősünk előtt két órával hajózták be a katonákat.

1879. január 8. Az igazgató ur ajánlatára tanítom Piukovic járásbíró fiát, Elemért. Nagyon kedves, szófogadó fiu. Vigyáz minden szavamra és meg is jegyzi. Szülei is jó indulattal vannak hozzám. Vasárnapoktól mindig náluk vagyok ebéden. Nekem jól esik ez a társaság. Mert múltá Hübli Emil barátom elment a kadétskolába azóta nélkülözöm az uri társaságot, amely pedig jó nevelő hatással van az ifjura.

1879. május 5. Kopper hittanár ur kihirdette, hogy május 20-án bérmálás lesz. Ő előkészít a bérmálás szentségére, de bérmátyáról kiki maga gondoskodik. Én már 17 éves voltam, hetedikos vagyok; de még bérmálatlan. Kit válasszak bérmátyának? Valamelyik tanár urat? Azt véli majd, hogy ezen uton akarok jó bizonyítványhoz jutni? Nem, ezt nem teszem. Nincs is rá szükségem. Felkértem Piukovic urat. A legnagyobb örömmel vállalta.

1879. május 20. Kubinszky Mihály, a szent életű püspök részesített a bérmálás szentségében. Az ebéd, vagyis mint bérmátyám mondta, az „áldomás” után ő adott emlékül egy szép tula-ezüst órárt bérmátyám pedig két arany ingombot.

1879. július 1. Az öspörös ur azt javasolja, hogy pályázzam a kalocsai szeminariumba a hetedik osztályra. A hetedik és nyolcadikos gimnázista papnövendékek t. i. a nagyszeminariumban vannak és filozofusoknak nevezik őket. Édesanyám is ajánlja ezt, mert szeretne melőbb reverendában látni. Én azonban úgy tartom, hogy ott végzem a gimnáziumot, ahol kezdtem. Kalocsán más a rendszer, amit én nem tudnék bírlel meg szokni és talán a bizonyítványom szenvedné meg ezt a megváltozást. Anyagilag se káros az újvidéki folytatás, mert hisz le vagyok kötve Kármán ügyvédéknél mint házi tanító, ahol ezért teljes ellátást kapok.

Édesapám előtt ez utóbbi érv döntött.

1879. november 1. Nem tudom, nem lett volna-e jobb Kalocsára pályázni? A Kármán család tagjai folyton arra ösztönöznek, hogy ne legyek pap. Az ügyvéd azt mondja, legyek ügyvéd. Ezen a pályán sokat lehet szerezni. A felesége azt mondja, kár értem stb. Sokat kell küzdelemmel velük.

1879. november 20. Az ügyvéd felesége azzal is bosszant, hogy 18 éves létemre még táncolni se tudok. Biztat, hogy iratkozzam be a legközelebbi tanfolyamra. Ő is ott lesz mindig a kis Konstanciával. Hát jó. Bementem az igazgató urhoz engedélyt kérni. Azt gondoltam, kilék az irodából. Legnagyobb meglepetésemre egész más-

kepen beszélt: „Hát te még nem tudsz táncolni Vince fiam? Látod, az pedig a társadalmi műveltséghez tartozik. A kis Margitot is beíratta anyja Schwartzhoz”. Erre én is neki bátorítottam: „Biztosítom a Margitkát — mondom — hogy nem fog petrezselymet árulni”. — „Hát nem azért mondom, te kópé. No, csak menj. De a tanulásod meg ne érzed!”

1879. december 15. A tánciskolában összeismerkedtem K. Ninuskával. A turok után is együtt sétálunk. A polgáriskola harmadik osztályába jár. Ő már tud táncolni, csak gyakorolatra jár be. Ugy hajt mint valami erdei tündér. Séta alati is kellemesen társalog. Csak arról van panasza, hogy a számtan igen nehéz. A házi feladványokat nem tudja elkészíteni. Az már csak a tánciskolai lo. vagiassághoz tartozik, hogy ajánkoztam feladványainak elkészítésére.

A két csavargó szerződése

Érdekes pörben mondott ítéletet az elmúlt napokban a washingtoni esküdtbíróóság. A pör előzményei visszanyulnak abba az időbe, amikor Roy Damroz és John Menkis, két mexikói csavargó Mexikóból utnak indult az Egyesült Államokba szerencsét próbálni. Rongyos ruhájuk, lyukas cipőjük és görcsös vándorbotjuk volt minden vagyonuk. Sokat áztak-fáztak, kopáltak, de fiatalok voltak és mentől többet nyomorogtak, annál ragyogóbb színben festették ki képzeletükben jövőjüket. A mi barátságunkat közös koplalások, közös bajok kovácsolták össze. Fogadjuk meg, hogy akármít hoz a jövő, azok maradunk, akik vagyunk és örömeinket, bánatunkat híven megosztjuk. Ahogy most mindenünk közös, így lesz ez mindig! Ezt a fogalmat — bolondos jó kedvvel — komoly szerződésbe foglalták, sőt a hitelesség és nagyobb nyomaték kedvéért, tanukkal is láttamozták. A két jóbarát még vagy két évig együtt kallódtak. Ha akadt valami munka, dolgoztak; ha nem akadt: tovább vándoroltak. Így jutottak el a kaliforniai aranybányák területére és mind a ketten munkát vállaltak az egyik társaságnál. Sokat kellett dolgozniok, de legalább meg volt a rendes lakóhelyük és a sok koplalás is megszűnt. Nem is lett volna semmi baj, ha a bánya területén nincs egy kocma, ennek pedig nem a szép Bessie lett volna a kiszolgáló leánya. A két jóbarát szerelmes lett Bessiebe, aki inkább Damroz felé hajlott. Menkis ezt észrevette és mert a bányászéletet is megunta, egy napon eltűnt és nem is került többet elő. Damroz nagyon sajnálta barátját, de azután megvigasztalódott és Bessiet feleségül vette. A fiatal asszonyka ügyes, szorgalmas nő volt, Damroz is megkomolyodott, becsületesen dolgozott és lassacskán megtollasodott. Most már a saját szakállára dolgozott, kisebb területeket vásárolt, azután nagyobbakat, a szerencse is melléje szegődött és tizenöt év elmúltával már tekintélyes vagyona volt. Szép palotát, falusi birtokot szerzett és bányáiban egész sereg munkást foglalkoztatott. Régi barátja már nem is jutott eszébe. Egy napon azonban Menkis beállított Damroznak Arkansas fővárosában, Litte Rockban pompázó palotájába. Menkis nagyon megörült, mikor régi barátját, aki most is rongyos, piszkos volt, meglátta. Szívesen fogadta házába, kimosdatta, kiöltöztette és kedélyesen elbeszélgettek husz év előtti kalandos életük eseményeiről. Mennyire meg volt azonban Damroz lepve, mikor egy napon barátja így szólt hozzá: — Még ma átadom mindennek, amim csak van, a felét és én is kérem a te vagyonodnak a felét. Ezzel a bémuló Damroz elé tette a husz év előtti kötött gyűrőt, piszkos, de olvasható szerződést. Damroz eleinte tréfára vette a dolgot, de mikor Menkis követelőleg lépett fel, kiutasította. Damroz a bíróságnál kereste igazát és ez — egyezkedés után — kötelezte Damrozot, hogy Menkisnek négyszázezer dollárt fizessen ki. Menkis felvette a pénzt és másnap eltűnt. Rongyos ruháit és cipőit barátjánál hagyta emlékül.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

AKI DILLINGERNEK UJ ARCOT CSINÁLT

Érdekes per zajlott le legutóbb New-yorkban — teljes titokban. A lapoknak egy szót sem volt szabad közölniök a tárgyalás anyagából és az ítéletet is a közönség kizárása mellett hirdették ki. A per vádlottja azóta már megkezdte hosszabb börtönbüntetésének kitöltését és csak most jutott nyilvánosságra, hogy miféle pert tárgyaltak a newyorki bírák a legnagyobb titokban. A per vádlottja egy sanfranciscoi orvos volt, akit az orvosi körökben mint elsőrangú kozmetikai szakembert ismertek. A sanfranciscoi orvos valóban csodákat volt képes művelni, az embereknek egészen más ábrázatot adott, úgyhogy legközelebbi ismerőseik, sőt hozzátartozóik sem ismerhették fel őket. A sanfranciscoi orvosnak csodájára jártak és most — mégis emiatt a tudománya miatt került a vádlottak padjára és azután a börtönbe. Ez az orvos változtatta el ugyanis az állam első számú ellenségének, John Dillingernek, a híres banditavezérnek ábrázatát, amikor az üldözői elől bujkált.

A tárgyalás anyagára most került világhosszú egy előadásban, amelyet a washingtoni biztonsági intézmény igazgatója, John Edgar Hoover tartott a banditák kozmetikájáról. A banditák körében ugyanis egy-kémszóra divatosabb lesz az a módszer, hogy arcukat elváltoztatják és így bujkálnak üldözőik elől. Vannak gangszterek, akik bűncselekmények szerint változtatják az arcukat és azt az arcot, amellyel egy bűnt elkövettek, egyszerűen eldobják, mint valami viselt ruhát és újat öltenek fel helyette. A rendőrség számára természetesen rendkívül megnehezíti ez a módszer a nyomozást, noha éppen Dillinger példája bizonyítja, hogy a bűnöst azért minden kendőzés ellenére is fel lehet ismerni. Dillinger ugyanis hiába változtatta el az arcát, egy mozielőadás alkalmával a rendőrök mégis felismerték és szitává lötték.

John Edgard Hoover éppen azért tartotta előadását, hogy az amerikai orvosokat figyelmeztesse arra, hogy ne nyújtsanak segítséget a gangsztereknek az ilyen machinációknál. Előadásában érdekesen számolt be arról, hogyan változtatta el külsejét Dillinger.

A banditavezér nem elégedett meg arcának elváltoztatásával, hanem az ujjhegyeit is átfurmáltatta, hogy még a daktiloszkópiai vizsgálattal se lehessen őt fölismerni. Erre a célra más testrészeiről operálták le a bőrt, amellyel azután újjának hegyeit beborították. Hoover kijelentette, hogy a gangszterek egyáltalán ne bizzanak az ilyen operáció sikerében, mert az ujjhegynek nem kevesebb, mint háromszáz karakterisztikus pontja van és ezeket nem lehet teljes egészükben eltüntetni. Dillinger preparált ujjai is minden operáció ellenére feltűntették karakterisztikus pontjait. Figyelmeztette az orvosokat, hogy aki gangsztereknek és gonosztevőknek ilyen módon segítségére áll, azt társadalomellenes magatartás címén vonják felelősségre. Közölte, hogy annakidején azért tárgyalták titokban Dillinger kozmetikus orvosának porét, nehogy a banditák tudomást szerezzenek a „jó tippéről.“ Minthogy azonban úgy látja, hogy a banditák enélkül is „sokat járnak kozmetikusokhoz“, indokoltnak látta, hogy fölfedje a titokban tartott per minden részletét.

MANGÁNT A „MODERN“ ANYAKNAK

Leonard Williams dr., az ismert londoni orvos rendkívül éles támadást intézett a modern leánynevelés bizonyos tulzási ellen az angol egészségügyi társaság margatei nyári tanfolyamán.

— Igen sok iskolában — mondta töb-

bek között — arra tanítják a leányokat, hogy vegyenek részt harcias játékokban, futballban, hokkiban és hasonlóknak, sőt némely leánynevelőintézetben még bokszolnak is a növendékek. Az ilyen nevelés sokszor egészen jótételező károkat okoz. A harcias hajlamot, ha egyszer felébresztették, nem lehet a futballra és a kriketre korlátozni. Lassanként elárasztja az egész egyéniséget és a kedves, nőies kislányokból durva és harcias lények lesznek nemcsak a játékokban, hanem az élet minden vonatkozásában.

— Szépszóval ráveszik vagy egyenesen kényszerítik azokat a leányokat is, akiknek erre semmi kedvük nincsen, hogy résztvegyenek az ilyen vad játékokban. Gyakran kiaszott, vékonyajkú, szadista hajlamu tanárnők és nevelőnők hatása alá kerülnek és egész életükre boldogtalanná válnak, mert nőiességüket elvesztik, az újfajta stílushoz pedig nem tudnak alkalmazkodni. Az efaíta nevelés nemcsak a lélekre hat, hanem megbontja a belső kiválasztás egyensúlyát is.

— Nemrég felfedezték, hogy a mangának rendkívül nagy hatása van a belső kiválasztás mirigyére. Ha tyukokat úgy neveltek fel, hogy mangán nem volt a táplálékukban, kivesszett belőlük minden anyai érzés és csirkéiket teljesen cihanyagolták. De amint mangánt kaptak, egészen különös gondossággal vigyáztak csirkéikre.

— Nem ártana — mondta Williams dr. — ha a mangán hatását némely emberi anyán kipróbálnák. Megláthatnánk, vajjon a gyerekszoba kedvéért lemondanának-e a bárról, a bridsasztalról és a cigarettáról. Ami pedig a gyermeknevelést illeti, azt kell hangsúlyozni, hogy a fiukat fiuknak és a lányokat lányoknak neveljék. Nincs szükség arra a beteges illetlenségre sem, amit nudizmusnak neveznek.

SOKAT KIBIR AZ EMBER...

Milyen megpróbáltatásokat tud elviselni az emberi szervezet? Ez a kérdés még mindig nem nyert végleges választ, noha a modern orvostudomány állandóan foglalkozik ezzel az elsőrendű jelentőségű problémával. Tulajdonképpen minden embernél más és más a határ, ameddig a szervezet elmelet a szenvedések megpróbáltatásaiban. Élénk bizonyíték erre az egyik londoni klinikán a napokban lejáró esete. A klinikára egy súlyosan beteg fiatalembert szállítottak be.

A fiatalember gyomor- és hasfájalmakról panaszkodott és amikor megérintették, megállapították, hogy a hasában és gyomrában daganatok keletkeztek. Nyomban megoperálták és az operáció szenzációs, de egyben megdöbbentő eredményre vezetett. A fiatalember gyomrából és hasából ugyanis nem daganatokat távolítottak el, hanem egy olyan vaskollektót, amelyen becsületre válhatna egy később vidéki kereskedőnek. A megoperált beteg hasából és belsőjéből ugyanis 210 darab tüst távolítottak el — ezek közül néhány több centiméter hosszú volt — találtak ezenkívül belső szerveiben 36 szöveget — mindegyik nagysága négy centiméter volt — továbbá öt darab kávéskanalat.

A gyűjteményt kiegészítette egy leveskanál, hat kanálnyel, három villa, amelyek közül egy el volt törve, három zsebkész, három négy gramofon, továbbá egy ajtókulcs és két szekrénykulcs. De az orvosok még további leletekre is akadnak. Találtak a fiatalember gyomrában egy revolver golyót és több pénzdarabot, negyvenöt vállrojt is. A fiatalember gyomrában és beleiben talált tárgyak megszámlálásakor kiderült, hogy a beteg nem kevesebb mint ötszáz tárgyat nyelt le és a belső szerveiből kioperált tárgyak összesen másfél kilo súlyúak voltak.

A fiatalember, aki ezt a másfélkilo acélt és vasat lenyelte, gyengeelméjű volt. Nem elmegyógyintézetben tartották, hanem családja felügyelete alatt állott és a hiányos felügyeletnek volt a

következménye, hogy hozzájutott ehhez a rengeteg tárgyhoz és lenyelte ezeket anélkül, hogy ebben megakadályozták volna. Természetesen nem egyszerre fogyasztotta el ezt a nagy menüt, hanem hosszabb időn át és csodálatosképpen csak akkor mutatkozott rajta a „nehézkosz“ hatása, amikor már másfélkilo acél és vas volt a gyomrában és beleiben.

A fiatalember kibirta a súlyos operációt, de azután szívgyöngeség következtében meghalt.

Amint az esetet följegyző British Medical Journal ezzel kapcsolatban megírja, ez a szerencsétlen elmebajos fiatalember mégsem érte el a rekordot a megemészthetetlen és a szervezetre veszélyes tárgyak megevése terén. Az orvosi krónikák ugyanis följegyzik, hogy egy másik elmebeteg nem kevesebb, mint 2536 tárgyat nyelt le, amíg a veszélyes koszt neki is halálát nem okozta.

Ennek a két elmebetegnek az esete ismét bizonyítja, hogy az emberi szervezet gyakran igen nagy megpróbáltatásokat kibír, de természetesen előbb-utóbb összeomlik az ilyen természetellenes beavatkozások hatása alatt.

SZTÁROK KEDVENC FOGLALATOSSÁGA

Zola megváltoztatta Brillat Savarin híres mondását, mely szerint „Mondd meg, mit eszel és én megmondom, ki vagy!“ olyképp, hogy egy ember karakterét legjobban kedvenc foglalatossága világítja meg, sokkal inkább, mint azok az ételek, amelyeket déiben vagy este tányúrára rak. Zola igen érdekes adatokkal támaszthatná alá tételét Hollywoodban, ha vizsgálat tárgyává tenné, hogy a közönség kedvenc sztárjai mivel töltik szabad idejüket.

Charlie Chaplinnek például nincsen nagyobb szórakozása, mint ha szabad idejében két gyermekével fogócskát játszik. Amikor azonban dolgozik nem engedik közelébe a gyerekeket. Könnyű a dolga, hiszen senki sem parancsol neki és igen gyakran huszonnégy órán keresztül sem engedélyez egy pillanat szabad időt. Viszont úgy hírlik hogy a tulajorakat igen gavallérosan fizeti. A film gyárban különben külön szobát rendeztek be a Chaplin-gyerekek rengeteg játékszerének s ide hozták át a közeli Chaplin-villából a kis Sidney Earl és Charles Spencert, ha a papának van ráérő ideje.

Norma Shearer tudományos munkákat olvasgat szabadidejében s tanulmányai közben rengeteg limonádét fogyaszt el. Clark Gable a sport barátja, ezek között is a cölövést szereti legjobban és szenvedélyes kuglijátékos.

Douglas Fairbanks még pedig mind a kettő, az öreg éppen úgy, mint a fia igen szenvedélyes golfjátékos. Minden szabad idejüket a golfpályán töltik és ilyenkor elkíséri utjukra Doug junior hatalmas bernálhegyi kutya is, amely ha két lábra áll, ugyanolyan magas, mint a gazdája.

Norma Talmadge az uszás bolondja, ha akár csak tíz perc szabad ideje is van, azonnal a gyár uszodájába siet és már szeli is hatalmas karcas pássokkal a vizet. Partnere az uszásban Lyonel Barrymore és az uszósport iránti szenvedélyében nagy konkurrens volt, míg Amerikában tartózkodott — Emil Jannings is. Janningsot, ha felvételei megkezdésekor keresni kellett, mindig az uszoda vízében találták.

Es Greta Garbo? Ahogy mesélik, ő szabad idejében játékbabákat öltöztet, még pedig azokból az anyagokból, amelyekből ruhát szándékozik csinálni. Ilyen módon megspórolja a hosszú tárgyalásokat a divattervezővel, szabóval, rendezővel. Valóságos babamuzeuma van, a babák száza sorakoznak szekrényében.

Marlene Dietrich a kislányával, a kis Heideval tölti minden szabad idejét.

Mary Pickford amint a felvételeknek vége, biciklijére pattan. Minden megszakítás nélkül néha órák hosszat járja kerékpárjával a hollywood-környéki erdőket, mezőket. De ha a városban akad dolga, ha bevásárolni megy vagy látogatókat bonyolít le, akkor is szívesebben részesül előnyben a biciklji és inkább azon megy, mint pompás autóján.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszámla; Zagreb, 46 092

Előfizetés ára 1 hónapra 100 dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Időjárás. Európa déli felén melegebb idő uralkodik. Jugoszlávia területén derült idő volt, kis hőmérséklet. A legalacsonyabb hőmérséklet Szarajevon 3, a legmagasabb Omislijen 30 fok volt.

Időjárás: derült idő várható, meleg nappalokkal és hűvösebb éjjelekkel.

Vízjárás. A Duna Regensburgnál, Passau, Stein és Kemárem—Dunapentele között árad, máshol apad, alacsony vízjárás. Noviszádnál tegnapi 98 centiméter volt a Duna vízjárása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 16 centimétert apadt. A Tisza Szolnokig árad, lejjebb apad, igen alacsony vízjárás.

Uj szubdiakonok. Szombaton délelőtt ismét papszentelés volt a szuboticei szent Teréz székesegyházban. Budanovics Lajos bácskai püspök a szokásos bensőséges ünnepség keretében szubdiakonossá szentelte Rónai Lajos bezdáni és Schmidt József bácskimonostori végzettségű teológusokat. A szentelés eszdemise keretében a szuboticei papság és az új diakonusok hozzátartozóinak jelenlétében folyt le.

Házasság. Horváth Sándor Noviszád és Kecskés Ilonka Szentá házasságot kötöttek.

Ma érkekezletet tartanak Szentán a volt Magyar Párt hívei. A volt Magyar Párt hívei ma délelőtt fél 11 órai kezdettel politikai értekezletet tartanak Szentán az Eugen szállóban. Az értekezleten a politikai helyzetéről tárgyalnak és a jugoszláviai magyarág leendő politikai állásfoglalásáról. Az értekezleten dr. Várady Imre, dr. Deák Leó, dr. Strelitzky Dénes, dr. Király Károly és Mohácsi Pál szólnak fel.

Házasság. Szvacek Jenő állami tanító Temerinben házasságot kötött Kvasay Honával Pécsről.

Ma rendezik a noviszádi gyerekek uszonnadélutánját. A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel uszonnadélután rendez a gyermekeknek. Az uszonnadélután a Beltéri Katolikus Kör dísztermében rendezik. Belépődíj nincs. A délutánra a gyerekeket ezután is meghívják.

Kisszent Teréz kilenced a szuboticei Szent György templomban. A szuboticei Szent György templomban ez évben is megtartják a kis Szent Teréz kilencedet, amelynek az előző években olyan szép eredménye volt a hitélet kimélyítése tekintetében. Az idei kilencedek szeptember 24-én este fél nyolckor kezdődnek éppen arra való tekintettel hogy az ajátosságban dolgozó emberek is részt vehessenek. A szent beszédet Hegedűs Benjámin Szent György plébános tartja.

Ma délután tartják meg a noviszádi lovasnapot. Ma délután három órai kezdettel tartják meg a noviszádi második lovasnapot a sajlóví lovasenyitén. A lovasnapon a földművesek lovasgyulete, az állami és magánmészesek vonulnak fel. Bemutatásra kerül a lipicai négyesfogat, Nonius mének hatos fogata, ötösfogat, a zemuni lovasiskola tanulóinak gyakorlatai, Bunics kapitány magas iskolája, akadályugratás, lovaspótló stb.

Megjelent a Grimasz 29. száma. Jugoszlávia egyetlen magyar nyelvű vicclapjának a heti számából kiemeljük Szántó Gábor levelét, Pistike írását a hét aktualitásáról és a Grimasz satirikus regényét: Vissza a konyhába! címmel. Bridge, keresztretjérvényrovat, sajtóhibaverseny és a pompás, friss viccek teszik a Grimasznak ezt a számát is érdekessé. A Grimasz mindenütt kapható.

Női esőkabátok, őszi- és télikabátok, legújabb bécsi és párizsi modellek, kaphatók Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

Harakirit akart elkövetni egy szuboticei vasúti őr. Maluckov Mirko szuboticei vasúti őr a budapesti vonal menti 125 számú őrházban késsel hasbaszurta magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Esküvő. Kedves intim családi ünnepség zajlott le csütörtökön Kamenicán. Németh Jenő noviszádi fogtechnikus vezette oltárhoz a kamenicai római katolikus templomban Wáberer Fridát, a Reggeli Ujság kiadóhivatalának tisztviselőjét. Tanuk André Dezső, a Reggeli Ujság főszerkesztője és Kende Ferenc, a Kalangya szerkesztője voltak.

Változatlanul tart a sztrájk a novicesavargyában. A noviszádi munkások felkért bennünket a következők közlőre: A noviszádi csavargári munkások sztrájkjával kapcsolatban egyes lapok azt írták, hogy a munkások abbahagyták a sztrájkot. Ez a híradás teljesen valótlan, mert valamennyi munkás, számszerint 61, aki sztrájkba lépett, továbbra is folytatja a sztrájkot és állandóan a Njegoseva utcai sztrájkintézményen tartózkodik. A sztrájkoló hangulata talán még kitünőbb, mint a sztrájk kezdetén. A munkások bizalommal tekintenek a jövő elé, mert látják, hogy a gyár a sebtében felfogadott új munkásokkal nem tudta megkezdni a munkát és így az üzem nem dolgozhat. A sztrájkoló munkások a jövő héten a Természetbarátok egyesületével együtt több kirándulást rendeznek a Fruska Gorába.

Bécsi kalapudonságok

dus vál sátekban „INCI SALON“ Futoski put 38.
Alakításaim o'cs'k és izlőcserek!

Szüret bejelentés Temerinben. A felsőbb hatóságok rendelte értelmében a szüretelést addig nem szabad megkezdeni, míg a községében be nem jelentik. A bejelentés után a hivatalnok kimegy a helyszínre s megvizsgálja a szőlőt, hogy alkalmas-e a leszedésre s csak utána kezdhető meg a szüretelés.

A nemzetközi frontharcosszövetség állásfoglalása az olasz—abesszin ügyben. Beogradból jelentik: Ilics Vlada, Beograd város polgármestere pénteken este bankettet adott a nemzetközi frontharcos szövetség kongresszusa résztvevőinek tiszteletére. A banketten Ilics Vlada és dr. Szpaho Mehmed miniszter mondtak pohárköszöntőket. A kongresszussal kapcsolatban Lebrun francia köztársasági elnök a jugoszláv frontharcosszövetség vezetőit magas kitüntetésekben részesítette. A nemzetközi kongresszus résztvevői egyhangulag elhatározták, hogy választanak egy bizottságot, amely megszerkeszti a kongresszus állásfoglalását az olasz—abesszin konfliktus ügyében.

Szüreti bál Temerinben. A temerini iparos ifjuság ma, vasárnap nagy szüreti bált rendez az Amerika vendéglőben.

Öt gyermek halálát okozta a mérges gomba. Budapestről jelentik: Sashalmon Sabkó József földműves és családja egy parasztasszonytól gombát vásárolt. A gomba elfogyasztása után mindannyian súlyosan megbetegedtek. Valamennyiüket a Szent István kórházba szállították. A családtagok közül 5 gyermek meghalt. Anyjuk később szintén belehalt a mérgezésbe, apjuk pedig megőrült.

Temerinből is utnak indult az első „abesszin harcós”. Varga József kereskedősegéd, aki a Kmetovics Testvérek üzletében volt alkalmazva, pénteken hajnali három órakor indult el versenykerékpáron Abessziniába, hogy a négyes mellett harcolva Temerinnek is dícsőséget hozzon. Mint elutazása előtt barátaitól érzékeny bucsút vett, nyomatékosan hangsúlyozta, hogy megérkezése után azonnal írni fog, s egy külön légiót számít felállítani, mely kizárólag bácskai magyar fiukból fog állni, mert azok harcikészsége és becsületessége minden vitán felül áll. — s azok élén ő mint a parancsnok a legnagyobb lelkiyugalommal veszi majd fel a tulsúlyban levő olaszokkal, — a harcot. Ugy látszik, azonban, hogy erre nem igen fog sor kerülni, — nem mintha nem lenne az olasz és abesszin viszállyból háboru, — hanem mert a szülei tekintettel, hogy Varga József kiskorú a rendőrségnél és a csendőrségnél kérték, hogy köröző levelet bocsássanak ki ellene, e elfogatása után toloncolják haza. A temerini barátai a legnagyobb izgalommal várják, sikerül-e neki kijutni az országból s Abessziniát elérni, honnan mint ígérte, hogy írni fog, — s felállítja a hős bácskai halálfejes légiót.

BAJMOKI HIREK

Janda Katalin 72 éves bajmoki asszony a háza padlására akart felmenni, de a létrán megcsuszott és leesett, úgyhogy a jobb lábát törte. — Beslics Jásó 44 éves bajmoki rendőr pénteken hirtelen meghalt. — Vojnic József 45 éves volt bajmoki rendőrvezető tetanuszmérgezés következtében meghalt. — A csendőrség letartóztatta Geréta Ferenc, Mausz Péter és Sülle István szuboticei napzamosokat, akik beismerték, hogy a bajmoki határban nagyobb mennyiségű kukoricát loptak. Beszállították őket a szuboticei törvényszék fogházába. — Mirkovics Márkó gákovói csendőrmestert Bajmokra helyezték át, míg az eddigi bajmoki őrmestert elhelyezték a jugoszláv-albán határ közelébe.

*

MELEG NAPFÉNYES ŐSZI NAP. Szombaton volt hivatalosan az első őszi nap. A bemutató kitünően sikerült. Egész nap szép, csendes, derült idő volt, sokkal inkább nyár, mint a zord tél eljövételét sejtető ősz. A nap-éj egyenlőség egy napos intermezzója alatt az időjárás kiegyensúlyozottan tartotta magát és az emberek is — dolgozók és munkanélküliek egyaránt — a békés sütkérezés mozdulatlanosságával tették teljessé azt az illuziót, mintha a világ végre az egyenlőség és nyugalom állapotába jutott volna. Holnap már megszűnik a fényes nappalnak és a sötét éjszakának az egyenlősége, felborul az időjárás kiegyensúlyozottsága és talán — ne adj Isten — ott távol a „sötét” földrészen maguktól is elstűnnek a fegyverek...

A munkáskamara dísztermében szórakoznak vasárnaponként a noviszádi háztartási alkalmazottak. A noviszádi munkáskamara tavaly igen helyes elgondolással vasárnaponként kulturális és táncdelutánokat rendezett a háztartási alkalmazottak számára. A táncdelutánokat az idén is megtartják, mégpedig vasárnapi kezdettel, a Munkáskamara dísztermében. Itt említjük meg, hogy a noviszádi háztartási alkalmazottak október 20-án gyűlést tartanak a Munkáskamara dísztermében. A gyűlésen dr. Topálovics Zsvikóné ismerteti a háztartási alkalmazottak szociális helyzetét és helyzetük megjavításának lehetőségeit.

Diákgyererek verekedése Palicson. Sulyos kimenetelű véres verekedés történt pénteken délután Palicson tiz-tizenegy éves diákgyererek között. Vasziljev Sesik 58 éves palicsi vasúti őr Vaszilije nevű 11 éves kis fia délután amikor kijött az iskolából és a vonattal Palicsra utazott, összeveszett egyik diáktársával. A gyerkek a palicsi állomás közelében verekedni kezdtek és P. Jozsip 11 éves első polgáriista iskolatáskájával teljes erővel fejbeütötték Sesik Vaszilijét, aki bezuott fejével terült el a földön. P. Jozsip erre felkapott egy téglát és ötször fejbesújtotta a súlyosan sérült fiút akit életveszélyes állapotban szállították be a kózkórházba. Sesik Vaszilije súlyos sérüléseket szenvedett azonkívül a fejét több helyen bezuották az ütések. A verekedésben még egy kisdíák vett részt. A rendőrség megindította az eljárást a verekedő iskolásfiúk ellen.

A Vöröskereszt pályázatának nyertesei. A Vöröskereszt ifjusági osztálya az ezévi anyák napja alkalmával pályázatot írt ki tagjai között az anyai szeretetről és az anyai kötelességekről szóló írásművekre. A pályamunkák felülvizsgálására ki-rendelt bizottság 15 ifjusági tagot 300—200—150 és 100 dináros jutalmakkal tüntette ki. A Dunabán-ságban Kalgycera Kruna petrovgrádi és Mária Jován noviszádi kereskedelmi akadémiái tanulókat tüntette ki.

Letartóztattak egy noviszádi vendéglőst. A noviszádi rendőrség letartóztatta Mándics Szlavkót, a Szremác vendéglő tulajdonosát és egyik pincérnőjét, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy Gajkovic Alekszandar vendéglőstől, az oszovljei vendéglő bérletjéért egy mulatása alkalmával elloptak 1200 dinárt. Az eljárás folyik.

Sulyos szerencsétlenség Szubotícán a majsai hidon. Szombaton délelőtti sulyos szerencsétlenség történt a szuboticei majsai hidon. Rákics Mijó bukvtáyi 80 éves földműves kocsiját hajította keresztül a vasúti felüljáró hidon amikor a rázkódástól leesett a kocsirol. Az idős földműves az esés következtében kuicscontját törte és sulyos állapotban a szuboticei kózkórházba szállították.

VRBASZI HIREK

Az Upravni Sud 22257—1935. IX. 17-i végzésével a cukorgyár végérvényesen megnyerte a községi előljáróság által ellene indított adóper és az ítélet ellen nincs felebezés. — Novivrbász községnek világítás szempontjából legelhagyottabb része a Magyar sor. A kulai ut mentén fekvő 10—12 uccába sehol sincs bevezetve a villany, pedig azok lakói is hozzájárulnak a közterhekhez. Most a „Középbácska“ útján kéri a községi előljáróságtól a világítás sürgős bevezetését. — A község képviselőtestülete augusztus 19-i ülésén kérte az iskolaigazgatóságot a népiskolai hetedik és nyolcadik osztályok megszüntetésére. A napokban nyert értesítés szerint az osztályok azonnali hatállyal megszüntek. — A Kollár féle borkimérésben két boszniai favágó, a munka elvégzése után bepálinkázott és politizálni kezdett. Miután nem voltak egy véleményen, a vitát késekkel döntötték el és Trozganic Marko 22 éves fojncai munkás a bjelinai Amlic Husszein karjába szurt. A rendőrség a szurkálót letartóztatta és átadta a csendőrségnek, a megsérült pedig a noviszádi kórházba került. — Bácskodobropolje és Vrbász határában egy noviszádi autó elütött egy parasztszekeret s az elé fogott ló a helyszínen kimúlt. — Dorth Ádám sztarivrbászi gazdálkodó házában szerdára virradó éjjel betörők jártak és nagyobb mennyiségű kendert loptak el. — A Magdeburger Madrigal énekhar vasárnap, e hó 22-én este nyolc órakor egyházi hangversenyt ad az evangélikus templomban. — Az evangélikus egyházi énekhar szeptember 24-én kezdi meg énekpróbáit a szokott helyen. — A protestáns leányegylet szeptember 23-án este fél nyolc órakor összejövetelt tart a Walter féle iskolában. A kulai főszolgabíró a sztarivrbászi kéményseprői állást nyolc pályázó közül Mayer János ruszki-kriszturi kéményseprővel töltötte be.

*

— **Házasság.** Révai Gabriella és Schwalb Miklós hírlapíró szeptember 25-ikén délután fél kettőkor tartják esküvőjüket Szuboticián. „Dunav. Art. puka“ ucca 10 szám alatt. (Minden külön értesítés helyett).

— **A Pester Lloyd a lengyel-román viszony romlásáról.** Budapestről jelenti az Avala: A szerdai Pester Lloyd cikket irt a román-lengyel viszonyról az utóbbi időben tapasztalt állandó rosszabbodásáról. A lap azt írja, hogy a két ország közötti viszony igen gyorsan megromlott. A lengyel-csehszlovák viszony kritikus fejlődésével párhuzamosan most a lengyel-román viszony is a végső feszültség stádiumába jutott. Román politikai körökben azt tartják, hogy ez a folyamat a szovjet és a román kormány között Romániának a csehszlovák-oros egyezményhez való csatlakozására vonatkozólag megindult tárgyalások miatt következett be.

— **Megszilárdult a buza világszociális ára.** A buza világszociális ára rövid visszaesés után újból megszilárdult és újabb csúcspontot ért el. A csikágói, newyorki, buenosairesi és liverpooli gabonatözsdek forgalma jelentékenyen fellendült. Növelte a szilárdulást az a hír, hogy Argentina korlátozza buzatermelését és hogy Oroszország megszünteti a buzadömpinget.

— **Felrobbant a szódásüveg.** Súlyos szerencsétlenség történt a topolai Fekete-féle Üszikvizgyárban. Mendei János munkás, aki már hosszabb idő óta az üzemben dolgozik, félre akart tenni egy frissen töltött szódásüveget, azonban az üveg a kezében felrobbant és az üvegszilánkok a munkást súlyosan megsebesítették. A vizsgálat megindult.

— **A magyar posta Pázmány-émlékbélyegeket hoz forgalomba.** Budapestről jelenti: A posta a Pázmány Péter tudományegyetem alapításának 300 évfordulójával kapcsolatos ünnepségek alkalmából szeptember 25-én 6, 10, 16, 20, 32 és 40 filléres értékekből álló Pázmány bélyeg emléksorozatot hoz forgalomba. A bélyegeket ez alkalommal külön emlékbélyegzővel látják el.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyük reggel éhgyomorra egy pohár

természetes **Ferenc - József** keserűvize

Registr. od Ministarstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15.485 od 25. V. 1935.

És mégis mozog a föld . . .

Nyolcéves se voltam talán, az első élmény asztalán fekete kenyér állt s messze: háboru. Keserű izek közepette gyermeklelkem a fájdalmat olybá vette, mint az eső után sáros utakat. Láttam magasrangu urakat segélyt osztani a hadiárvának, fekete fátyollal díszített mátkákat. Álltam órákhosszat zárt boltajtók előtt, fizetni s könyörögni kellett minden falatért, mire sorra kerültem elfogyott a kenyér. Apámat láttam katonaruhában, testvérem vezetett menetszázadot, azidőtájt olyan idők jártak, hogy a Gyász mindenkit meglátogatott. Bus katonazenét csak a tisztek kaptak, később azokat is taligán temették, menetszázad vitte el a hadipompát, diszszakaszt. Égi ajtó rég bezárult, hasztalan volt a panasza. Gyermekszivem, ha megsajgott, mindig halál volt a hír, sebre, könnyre, jajszavakra már nem is kerestek irt. Tanácstalan révedeztem, vajjon jön-e felelet, önmagamot kérdezgettem, mért ölnek az emberek. Így temettem el magamba én a legszebb éveket, játék helyett, öröm helyett sötét emlékképeket.

Ó, azóta besüppedtek már a hantok, földdel egyenlő a katonatemető, fakeresztek helyén szántanak s vetnek, a vérrózsák nyomán újra buza nő. De a nyugalomnak idejét nem éljük, Keleten, Nyugaton, Délen és Északon, mindenütt töltény, katonák, fegyverek. Gyermekkorom réme mindenhová kísér: háboru lesz, még egyszer megérem, gyilkolnak az emberek . . .

CSAKÓ TIBOR

— **A nazarénusok elleni választási terror és a főszolgabíró megsértése.** Boskovics Miodrag noviszádi járásbíró érdekes ügyet tárgyalt pénteken. A per vádlottjai Regeljác Szteván deszpotzsvetiiváni községi elnök és volt képviselőjelölt, valamint Paroski Velja deszpotzsvetiiváni rendőrőrmester állottak becsületsértés és hivatalos hatalommal való visszaélés vádjával terhelten. Regeljác ellen az államügyészség azt a vádat emelte, hogy a választmány előtt Paroski őrmesterrel jogtalanul őrizetbe vettette politikai ellenfeleit, többnyire nazarénusokat. Paroski őrmester szintén emiatt került a bíróság elé. Jakovljevic Száva noviszádi főszolgabíró magánvádat emelt Regeljác ellen, akit rágalmozással és becsületsértéssel vádolt. A bíróság Regeljácot hivatalos hatalommal való visszaélés és becsületsértés miatt 1200 dinár pénzbüntetéssel, Paroski őrmestert pedig ugyancsak hivatalos hatalommal való visszaélés miatt 600 dinár pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Hamarosan elkészülnek az új noviszádi elemi iskolaépületek.** A noviszádi városi iskolai bizottság ülést tartott, amelyen Ádám Márkó helyettes polgármester előkölt. Az ülésen Koszirovics Szilvák városi mérnök beszámolt az új városi iskolák építéséről. A beszámoló szerint a szrbobrání uti iskola már ezen a héten elkészül, úgyhogy október elsején már a tanítást is megkezdhetik. A klisszai iskola építése is serényen folyik és ezt az épületet is még a tél beállta előtt átadják a forgalomnak.

TOPOLAI HIREK

A topolai határban az utóbbi időben igen sok kukoricatolvajlás történt. A rendőrség minden intézkedést megtett a tolvajlások megakadályozására. — A legutóbbi topolai helipiac forgalma élénk és árai szilárdak voltak. A búzát 135, a csöves tengerit 45—50, az ötengert 90 dinárért adták. A sertésvásár szintén élénk volt. Főleg a választási malacokat keresték. — A topolai nőegylet elhatározta, hogy testületileg keresik fel Oplenácon a mártírkirály sírját. Az indulás idejét még nem határozták meg.

*

— **Ma vasárnap leplezik le Ady érminő szentí szobrát.** Zilahról jelenti: Ma leplezik le a szilágy megyei Érmindszent, Ady Endre szülőfalujában a költő mellszobrát, amelyet Szini-Sebő Zoltán erdélyi szobrászművész készített. Az emlékművet Ady szülőházának ablaka alatt állították fel és felirata a következő: „Itt látott napvilágot a Szilágy-ság nagyszülőttje, Ady Endre“.

— **Italadó tárgyalások a kulai járásban.** Kuláról jelenti: Az italadó tárgyalások szeptember 23-án kezdődnek a kulai járásban. Szeptember 23, 24, 25 és 26-án a sztarivrbászi, 28 és 30-án a ruszki krszturi, október 2, 3, 4, 5 és 7-én a crvenkai, 8, 9, 10, 11, 12 és 14-én pedig a novi vrbászi vendéglősök és italmérők kerülnek sorra. A többi község tárgyalásának időpontját csak később állapítják meg. A gyógyszereszek adóját a venléglősök után tárgyalják.

— **Fényes nappal betörték a kulai plébánia irodahelyiségébe.** Kuláról jelenti: Pénteken délután Kleusser József boszniai illetőségű és Binder János osztrák állampolgár alkulccsal behatoltak a kulai plébánia hivatalba, ahol mindent felforgattak. A betörőknek azonban csak 36 dinár sikerült Raile Károly plébános felöltőjéből zsákmányolniok, majd kerekelt oldottak — illetve oldottak vona, de szerencsétlenségükre az uccán egy éppen arra haladó csendőr karjaiba rohantak. A csendőr megállásra szálította fel a gyanus alakokat, majd átvizsgálta s azonnal letartóztatta őket. A rendőrség véleménye szerint a betörők más helyütt is elkövettek a kulaihoz hasonló betörést és ezért ezirányban is megindult a nyomozás.

— **Leégett Portugália legnagyobb rádióállomása.** Lisszabonból jelenti: Tűzvész martaléka lett Portugália legnagyobb rádióleadóállomása. A főváros közelében levő parade-i rádióállomáson eddig még ismeretlen okból tűz ütött ki. A lángok ijesztő gyorsasággal terjedtek és percek mulva már az egész hatalmas rádiótorony is lángokban állott. A tűzoltóknak sikerült a technikai berendezés egy részét megmenteni. A rádióállomás maga azonban teljesen elpusztult.

— **Inkább a fogházba, mint a férjhez.** Érdekes ügyet tárgyalat tegnap a noviszádi járásbírószágon Alekszies büntetőbíró. A vádlottak padján Popov Danica noviszádi aszszony és Maletin Pája noviszádi mechanikus ültek, akik ellen Popov Vása noviszádi gazdálkodó a Btk. 292. paragrafusára alapján emelt magánvádat. Ugyanis a vád szerint Popov Danica elhagyta törvényes férjét, Popov Vászt és közös háztartásba lépett Maletin Pájával. A Btk. említett paragrafusa szerint azt a nőt, aki elhagyja férjét és más sal él együtt, valamint a nő vadházastársa is egy évig terjedhető fogházbüntetésre ítélhető. Popovné a tárgyaláson kijelentette, hogy a férjével nem tud együttélni és inkább a börtönbe megy, minthogy újra vizsztatérjen törvényes urához. A bíróság mind két vádlottat husz-husznapi fogházra ítélte. A két vádlott megnyugodott az ítéletben.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc-Józsei keserűvizet. Registr. od Miniszterstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

CSANTAVIRI HIREK

A báni hivatal a csantaviri előjáróság kérésére megengedte, hogy a csantaviri országos vásárt, tekintettel a nagy munkaidőre, ne kedden, szeptember 24-én tartsák meg, hanem ma, szeptember 22-én. — Az utóbbi időben már több csantaviri gazdálkodó tett panaszt, hogy ismeretlen tettesek lopkodják a kukoricájukat. Legutóbb Oláh Mátyás csantaviri gazdálkodó jelentette, hogy tolvajok elvittek a földjéről két kocsit kukoricát. — A Triglav ma barátságos mérkőzés keretében vendégül látja a topolai Jak csapatát.

★

— A szombori francia klub október elején kezd meg működését és minden csütörtökön 5—7 óra között tartja meg összejövetelét. Együttal kéri a szülőket, hogy minél nagyobb számban irassák be gyermekeiket a francia kurzusra.

— Jeritza második házasságának problémái. Bécsből jelentik: A bécsi lapok még mindig foglalkoznak Jeritza Mária második házasságával, amely főleg a katolikus egyházi körökben nyugtalanítja. Több ízben felmerült a hír, hogy a katolikus egyház nem ismeri el a művésznő második házasságkötését s most egyes lapok hiteles adatok alapján megállapítják, hogy Jeritza Mária 1919-ben nem a katolikus vallás szertartásai szerint kötött házasságot báró Poppertel, mert a katolikus hitről előzőleg áttért a protestáns vallásra és az esküvőt egy bécsi protestáns templomban tartották meg. A házassági tanúk még életben vannak és igazolhatják ezt. Később a művésznő a protestáns vallást ismét elcserélte a katolikus hittel és tényleg buzgó katolikusnak mutatkozott, eljárt a katolikus templomba, eleget tett a katolikus hitélet törvényeinek, gyakran vezetett bérházakra katolikus gyermekeket. Egyébként a vagyoni jogi kérdések rendezése körül folynak a tárgyalások az elvált házaspár között és minden valószínűség szerint békés megegyezés fog létrejönni.

— Bajmoki szegény emberek panasza. A bajmoki szegény napszámosemberek igen súlyos helyzetben vannak, mert már az aratás idején sem tudták megkeresni a télire valót és most a nagy őszi kukoricaszedési munka szintén nem ad alkalmat arra, hogy előteremtsék a mindennapi kenyerüket. Ugyanis a passzív vidékekről körülbelül 2800 munkás érkezett Bajmokra és környékére és mivel olcsóbban vállalták a kukoricaszedést, mint a bajmokiak, a helybeli szegények munka nélkül maradtak. A bajmoki napszámosek nehéz helyzetüket a községi képviselőtestület elé tárták, amely pénteken tartott ülésén foglalkozott a kérdéssel. A képviselőtestület nem tudott más megoldási módot találni, mint felhívást intézett valamennyi bajmoki nemzeti, társadalmi és kulturális egyesülethez, hogy a szegény munkásokat társadalmi jótékonykodás útján segítsék.

— Az Alföld legújabb száma címlapján Hitler nürnbergi beszédéről készült felvételt közli, azonkívül érdekesnél érdekesebb felvételeket az elmúlt hét világeseményeiről. A tanulságos, szépirodalmi, kozmetikai és humoros cikkek egész sora egészíti ki a nívós számot, amely teljes heti rádióműsört is hoz. A 48 oldalas folyóirat ára mindössze 2 dinár.

— Amok. Szumatrai jelentések egy amokfutó borzalmas vérengzéséről számolnak be. Kvala Bangko kis vidéki helységben történt a mészárlás ahol a lakosság nagy része már tíz nap óta valóságos ünnepet ült. A vallásos szertartás a helység egyik kis befogadóképességű házában zajlott le, ahol a hívők egymás hegyén-hátán tolongtak. A szertartás közben egyik ma'aji hirtelen felkiáltott: Allah hangját hallom és Allah megparancsolta nekem, hogy emberáldozatot mutassak be. A ma'aji hosszú törzsrántott elő és sorba lekasabolta a körülötte állókat, úgyhogy pillanatok múlva már het halott és kilenc sebesült feküdt vérben.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Közvetítették az élőállat, fagyasztott hússal és nyersbőr világforgalmának adatait

A párisi Agence Economique et Financiere cikket közöl az élőállat és fagyasztott hússal 1933 évi világforgalmáról. Az állattenyésztéssel foglalkozó államok közül legnagyobb élőállatkiivitele Irországnak volt, 590 ezer exportra került darabbal, sorban következnek Mexiko 121 ezer darabbal, Magyarország 72 ezer darab, Jugoszlávia 71 ezer darab, Dánia 48 ezer darab, Délafrika 42 ezer darab, Argentína 38 ezer darab és Kanada 34 ezer darab kivitelre került élő állattal. Az állomány milliókban a következőképpen alakul: Egyesült államok 65.6, Brazília 47.5, Oroszország 38.6, Argentína 32.2, Németország 19.7, Franciaország 15.3, Ausztrália 12.6, Kanada 8.9, Délafrika 8, Anglia 7.9, Uruguay 7.1, Olaszország 7, Irorszag 4.2. Más államok 18.2 millió.

Fagyasztott hússal kivitelben Argentína vezet 429 ezer 500 tonnával. Uruguay exportja 85.500, Ausztráliáé 68 ezer, Irorszagé 48.600, Braziliáé 42.600, Dániáé 11.330, Délafrikáé 10.300, az Egyesült államoké 7500 tonna.

Az élőállat behozatal terén Anglia vezet 671 ezer darabbal. Követi a sorban Olaszország 120 ezer, Oroszország 87 ezer, Egyesült államok 75 ezer, Németország 50 ezer, Délafrika 40 ezer, Belgium, Franciaország és Ausztria 28—28 ezer élőállat importjával. Angliának volt a legnagyobb fagyasztott hússal importja is, 61 ezer 100 tonnával. Olaszország 42 ezer, Belgium 29.500, Franciaország 26 ezer, Egyesült államok 19.500, Japán 11.600, Hollandia 7.600, Ausztria 6.900 és Németország 300 tonna fagyasztott hússal vett át külföldről. Angliában 1933-ban 2 millió 77 ezer szigetországi, 710 ezer irországi és 51.400 kanadai élőállatot fogyasztottak. Az angol behozatalban még a következő államok vettek részt a fagyasztott hússal importja terén: Argentína 414 ezer 500 tonna, Ausztrália 58 ezer 700 tonna, Uruguay 44 ezer 400 tonna, Újzeeland 41 ezer 900 tonna, Brazília 33 ezer 100 tonna, más országok 18 ezer 500 tonna.

Anglia ököre, tehén és borjúbőr behozatala a következő volt: Argentínából 12 ezer 100 tonna, Irországból 6 ezer 600 tonna, Olaszországból 5 ezer 950 tonna, Dániából 4 ezer 350 tonna, Hollandiából 3750 tonna, Délafrikából 3.600 tonna, Ausztráliából 3 ezer tonna, Újzeelandból 2 ezer 600 tonna és Abesszíniából 2450 tonna.

Előkészületben van a második török öt éves terv. — Párisból jelentik: A lapok ankarai jelentése szerint a török öt éves terv jól halad előre a megvalósítás útján. Különösen a textiliparban mutatnak rendkívüli előrehaladást az új üzemelvitel és építkezések. A jövő hónap elején indul meg Kaisszarban 33 ezer orsóval a nagy textilgyár, melynek évi termelése el fogja érni a 30 millió métert. Tavasszal megkezdik a gyártást a Konia közelében épülő Ereğli-üzem 15 ezer orsóval s évi 7 millió méter gyártási kapacitással. 1937 tavasz elején helyezik üzembe a Nazilli gyárat, 25 ezer orsóval s évi 17 millió méter posztógyártási lehetőséggel. A Sumer-bankhoz negyedik új textilüzem építési tervével foglalkozik. Remélik, hogy Törökország két éven belül 18 ezer tonnára fokozhatja a termelést s ezzel 80%-ban fedezheti a belföldi szükségletet. A török kormány európai pénzeszoporttal megállapodott a brüsszai kangarn szövőgyár termelésének fokozása érdekében. Az európai konzorcium egyelőre két millió 700 ezer török fontot fektetett be. A gyár évi termelése már ez évben 85 ezer kgr-ig fokozódik. Augusztusban új papírgyár kezdte meg működését s egy új selyemgyár építési munkálatainak befejezése is közvetlen közelben áll.

Rovatvezető: Dr. Dürbeck

A Noviszádi Filatelisták Egyesület hírei

Filatelisták Napok Zagrebban 1935.

A zagrebi horvát filatelisták egyesület fáradságot és anyagi áldozatot nem kímélve megmutatta, hogy tagjai nem csak gyűjtők, de a filatelia lelkes hirdetői és terjesztői is. A hosszú évi tapasztalat és a gyakorlati kiállítások — ez a kiállítás már a hetedik a világ háború óta — nagy hasznára váltak az egyesületnek és hogy a tapasztalatokat kellően fel is tudták használni, arról tanuskodik a hó elején rendezett országos kiállítás.

Igen jó gondolat volt, hogy a kiállítást a művészpavillon épületében rendezték, mivel itt kellő világítás és elegendő hely áll rendelkezésre. A kiállítás két teremben került elhelyezésre, az összekötő csarnokban voltak a bélyegkereskedők, míg a postahivatal az előcsarnokban dolgozott.

A kiállítás díszjele az ismert zagrebi gyűjtő és filatelisták kutató dr. Altstaedter Zsiga szlovén gyűjteménye volt. Eddig csak nevét leginkább a szaklapokból ismertük, melyeknek lelkes munkatársa volt, most azonban egy eddig még soha sem kiállított csodálatosan gazdag anyaggal lepelt meg bennünket, mely gyűjtemény bármely nemzetközi kiállítás díszjele volna. Csak kár, hogy az értékes és ritkaságokban gazdag anyag nem kapta a méltó keretet, mert sajnos a gyűjtemény kiállítására több kívánni valót hagy maga után. A gyűjteményt arany plakettel díjazták. Már Noviszádról ismerjük dr. Radinovic, Montenegró gyűjteményét, mely párját ritkítja. Szintén arany plakettet kapott.

A gyűjtemény után ítélve megállapíthatjuk, hogy a kiállító ezen a nehéz gyűjtőterem elsőrangú szaktekinetely. Nagyon szép anyagot, nagyon szép kiállításban mutatott ing. Fleck a Hrvatszka Drzsavna Posta tanulmányi gyűjteményében. Megérdemelte az arany plakettet Derocco E, a szövetségi titkár, ismert tábori posta lebélyegzéseit állította ki, mely gyűjtemény óriási türelemről és kitartásról tanuskodik. Ezüst plakett. Arany plakettet kaptak még Manzelej Beogradból a cári oroszország bélyegeivel és Ungár Szarajevoból, Bosznia lebélyegzéseivel. Külön meg kell említenünk, Ungár Görögország első kiadásáról, mely sok jókarban levő klasszikus bélyeg tetat. Hirschl kapta a szépségverseny első díját. Gyászkeretes bélyegeinek tanulmány gyűjteménye nemesek nagy szakértelemmel, de igen jó ízléssel volt összeállítva és dr. Altstaedter gyűjteménye után a legjobban megcsodált kiállított tárgy volt.

Kreft is igen szép szlovén anyagot mutatott és pedig színek és színárnyalatok szerint osztályozva. A klasszikus bélyegeket Walder képviselte ó-Ausztria speciális gyűjteményével, mellette Brusz, Zagreb, Franciaország bélyegeivel 1876-tól kezdve használatlanok, keltett feltűnést. Igen szép sikernek örvendett Dujmics gyűjteménye, amely sok Zeppelin levelet tartalmazott. Meg kell említenünk Ruback „Zemstvo” bélyegeit, melyek a noviszádi kiállításra is szerepeltek. A sok gyűjtemény közül ki akarom még említeni a noviszádi dr. Matijevics komplett Bulgária gyűjteményét és Neupauer por-tobélyeg különlegességeit, mely gyűjtőterület legkiválóbb képviselője. Kuklin is gyászkeretes bélyegekkel szerepelt, Zverger Penklub tanulmányával. Samec pedig Massaryk bélyegeivel, igen szép elrendezésben.

A kiállításnak úgy a kívánt anyagi, mint az erkölcsi sikere megvolt.

A kongresszusról jövő vasárnap számolunk be.

SPORT

Ma délután Beograd egyik legjobb csapata szerepel Noviszádon

Mitrovicán: Gragyanszki-Rádnicski
Sabácon: Macsva-PAK
Palánkán: Szloga-PSK

A mai napon teljes gőzzel folytatódna a noviszádi alszövetség bajnoki küzdelmei s bár Noviszádnak egy elsőosztályú mérkőzés sem jutott belőle, mégis meglesz a maga nagy futballeseménye: a Vojvodina — Baszk ligaselejtező.

A Baszk régóta Beograd legstílusosabb együttesének számít s éppen vasárnap a Jugoszlávia elleni győzelmével igazolta, hogy máris igen nagy formában van. A Vojvodinának ezek szerint nem sok esélye volna a győzelemre, de hát a Vojvodina arról híres, hogy a feladat nagyságával együtt nő a küzdőképessége is, amivel már sok kellemes meglepetést szerzett híveinek. Bizonyos, hogy erős és szép meccsre van kilátás, amelyet egy-két góllal a szerencésebbik csapat fog megnyerni. A mérkőzésnek ligaselejtező jellege lesz, mert ennek a csoportnak győztese bejut az országos bajnokságba. A noviszádi csoportba a Vojvodinán és a Baszk-on kívül Kikinda, Szubotica, Petrovgrad és Zemun bajnokai tartoznak s így, ha a Vojvodina legyűrné első és legnehezebb ellenfelét, talán ismét vissza juthatna az országos bajnokságba, ahol egyszer már szerepelt. A mérkőzést, amely délután fél négy órakor kezdődik a Karagyorgye pályán, a szuboticei Neverkla vezeti.

A ligaselejtező előtt, félkettőkor a Vojvodina—Karagyorgye ifjúsági bajnoki mérkőzés lesz.

Noviszád két elsőosztályú csapata vidékre rándul a bajnoki pontokért, mégpedig a Radnicski Mitrovicára, a Pak Sabáca. Mindkettőnek igen nehéz dolga lesz, sőt a Radnicskinak alig adhatunk esélyt a saját otthonában játszó Gragyanszki ellen, amely egy héttel ezelőtt megérdemelt győzelmet aratott a Nak felett. A Macsva—Pak mérkőzés kimenetelét bajos volna megjósolni, mivel eddig egyik csapat sem játszott még ko-

moly mérkőzést a szezonban. A Macsva ott, hon félelmetes ellenfél, másrészt azonban a Pak-nak van a legjobb csatársora az első osztályban s így nincs kizárva, hogy egy, esetleg két pontot is haza hoz Sabácról. Ezt a mérkőzést Széder vezeti, míg a Gragyanszki—Radnicski meccset Kramer.

A másodosztályú csapatok közül Noviszádon a Rapid—Nsk és Karagyorgye—Napred mérkőznek. Mindkettő a Radnicski-pályán lesz s így a ligaselejtező nagy konkurenciája ellenére is szépszámu közönség fog összejönni a kettős mérkőzésre, amelyekből érzésünk szerint a Rapid, illetve a Napred fog győztesként kikerülni. A Rapid—Nsk bírja Jovicin, a Napred—Karagyorgye bírja Popovic lesz abban az esetben, ha nem megy Palánkára a kijelölt Mangh helyett.

Vidéken a petrováci Szlovácski biztos győzelmet arat a pasicsevoi Karagyorgye felett, Temerinben a zsabalji Boraenak vannak győzelméi esélyei a Radnicskival szemben, míg a Tsk-nak Csurugra kell mennie, ahol nem lesz könnyű dolga a jóképességű Hajdukkal annál kevésbé, mert egyik legjobb játékosa Pilau, mert hírlik a Vojvodinába akar lépni s már nem vesz részt a Tsk mérkőzésein.

Palánkán a két helyi csapatot, a Szlogát és a Psk-t állítja egymással szembe a sorsolás és bizonyos, hogy ez lesz a nap egyik legérdekesebb mérkőzése. A két csapat körülbelül egyforma képességű, a nagyobb rutin azonban a Szloga győzelmé mellett szól. A mérkőzést Mangh vagy Popovic Csátó vezeti.

Beocsinban a Cement SK biztosan győz a Szremac ellen, míg a Jugovic—Sajkás, Msk—Podrinje és Sztrazsilovo — Zrinyszki mérkőzések nyíltak.

Kilenc ligaselejtezőt játszanak ma az országban s abból három derbimérkőzés

Egy héttel ezelőtt fejeződtek be az országos bajnoki mérkőzések s ma már újra megindulnak a küzdelmek a bajnokságba való bejutásért. Ebben a ligaselejtezőben ma 18 csapat vesz részt s a kilenc mérkőzésből Beogradban, Ljubljánban és Zagrebban a három futballgócpont két-két legjobb együttese kerül egymással szembe, ami természetesen nagyban fokozza az érdeklődést a mai meccsek iránt.

Részletes program: Beogradban BSK—

Jugoszlávia, bíró: Bilacs, Zagrebban Gragyanszki—HASK, bíró: Jokszics, Ljubljánban Primorje—Illiria, bíró: Rosenfeld, Noviszádon Vojvodina—BASK, bíró: Neverkla Kikindán Zsak—Zemuni Spárta, bíró: Brüll, Nisben: Gragyanszki—Rádnicski, bíró: Karió, Banjalukán Graficsár—Krajisnik, bíró: Visnjics, Szarajevóban első nap szpliti Hajduk—Szarajevói Hajduk, második szpliti Hajduk—Szlávia, mindkét mérkőzést Popovic Mika vezeti.

Az Európa Kupa egyik legfontosabb mérkőzése kerül ma sorra Budapesten: Magyarország—Csehszlovákia

Budapesten ma délután ér véget a csehszlovák széria, amely két héttel ezelőtt kezdődött a Spárta—Ferencváros kupadöntővel s amely most már harmadik vasárnapja tartja izgalomban a magyar és csehszlovák fővárosi futballtársadalmát.

Ezuttal a két ország válogatottja áll egymással szemben s így ez a találkozás még akkor is rendkívül fontos volna, ha nem menne pontokért. De a nagy kérdés

mellett, hogy melyik országban játsszák a jobb futballt, eisdől az Európa-Kupa harmadik helye is. Ebben a vándordíjban Olaszország vezet tíz ponttal, mögötte Ausztria áll nyolc ponttal, harmadik Csehszlovákia hat ponttal, negyedik Magyarország öt ponttal és ötödik Sváje három ponttal.

A csehszlovák csapat gerincét a Spárta játékosai alkotják, akik a két kupadöntőben bebizonyították, hogy mesterei a véde-

kezésnek. A csatársort viszont olyan játékosok erősítik meg, akikkel a csehszlovák együttes védekezésben és támadásban egyaránt kitudó csapat lesz. A magyar csapatból hiányozni fog Sárosi s így nem fog olyan nagyvonalu játékot produkálni, mintha a zöldfehérek centere irányítaná. De a mérkőzést elvégre a gólok száma dönti el s többet ér szürke játékkal győzni, mint szép játékkal kikapni. Polgár és két társa, Toldi és Kiss, igen hasznos és veszélyes játékosok úgy, hogy a magyar csapat, a saját pálya előnyétől is támogatva, Sárosi nélkül is legyőzheti azt a csehszlovák válogatottat, amely már nyolc éve nem tudott felette diadalmaskodni.

A mérkőzést a belga Langenus vezeti s második félidejét Budapest I. rádióállomás délután öt órai kezdettel közvetíti. Beszélő: Pluhár István.

A két csapat felállítása a következő:

Magyarország: Szabó, Futó, Sternberg, Seress, Szücs, Szalay, Markos, Kiss, Polgár, Toldi, Titkos.

Csehszlovákia: Plavnicska, Burger, Cstiroki, Kostyalek, Boucesek, Szrbek, Horak, Szvoboda, Silny, Nejedly, Pucs.

Egyesületi hírek

A Noviszádi Sport Klub felhívja a következő játékosait, hogy ma reggel negyednyolc órakor jelenjenek meg a klubhelyiségben: Deer, Gönci, Kakucska, Faragó, Möríc, Grnja, Kovács, Vondracsek, Arambasics, Szubasics, Hrubenja, Kritzler és Becker. — A vezetőség.

A noviszádi Napred S. k. hivatalos hírei. A Napred vezetősége értesíti az egyesület összes tagjait, hogy az anyaegyesület és a futballszakosztály a kamenici-uccai Szabó-féle vendéglőből elköltözött a Markovics-féle vendéglőbe, Telepi templom ut 76. sz. alá. A Markovics-vendéglő összes termei a Napred rendelkezésére állnak s ezután a vezetőségi és a pénteki szakosztályi üléseket ott tartjuk meg, a kugliszekciónk viszont továbbra is a Szabó-féle vendéglőben marad. A ping-pong szekció szintén megmarad a Kraxner-vendéglőben, a műkedvelő-szekció pedig Sovén Sándor vendéglőjében.

A Napred futball-szakosztály hivatalos hírei. Kérjük az alábbi játékosokat, hogy ma reggel 8 órakor okvetlenül jelenjenek meg az öltözőnkben a felszerelés átvétele végett: Bogovics, Ács II, Ács III, Dudás II, Dudás III, Ipacs, Varga, Erdős, Bauer, Bákí, Molnár, Ruzsicskai, Molnár, Cick, Schubert, Gaál. A nevezett játékosokból összeállított csapat bajnoki mérkőzést játszik a „Karagyorgye“ ellen a Radnicski-pályán. Pénztárnok: Kovács, rendezők: Ács I, Dudás I, Kranics, Lakatos és Molnár. — A vezetőség.

Délután 1 órakor a PAK ellen játszunk serlegmérkőzést a mi pályánkon a következő csapattal: Bischof, Sétáló, Piukovics, Svanda, Kocsis, Keller, Ralovánszki, Meller, Szóllósi, Zovics, Szabó, Erdős, Somogyi. — Délután 4 órakor a következő oldboyok pontos megjelenését kérem: Nagy, Kalmár, Sárközi, Kranitz, Molnár, Lakatos, Still, Erdős, Lakner, Lung, Lakatos, Lantos, Trantvil. — Kovács intéző.

Átszervezik a Tri Zvezdét. Apatinból jelentik: A Tri Zvezde utóbbi balsikerei következőben a vezetőség elhatározta a csapat reorganizációját. Az új csapat vasárnap barátságos mérkőzést játszik Apatinban a topolai JAK csapatával, amely éppen a legutolsó bajnoki mérkőzésen győzte le a szentai Jugoszlóven csapatát, az ottani bajnokság favoritját. A Tri Zvezde felállítása még bizonytalan. A mérkőzés délután fél 4 órakor kezdődik. A második csapat Szvilovejón játszik az alszövetség pénztára javára barátságos mérkőzést.

Kályha Tűzhely
SZENES
Rostfrei Evőeszköz

Rövid sport hírek

A bécsi Rapid és Ausztria kombinált csapata október elsejére Párizsba kapott meghívást, de a mérkőzést az osztrák labdarúgószövetség nem engedélyezte.

Nem rossz üzlet a kupadöntőbe jutni. A Spárta játékosai például fejenként 3000 csehkoronát kaptak a rendes fizetésükön kívül a Ferencváros-elleni meccsekért s ugyancsak fejenként összesen 7000 csehkoronát kaptak a kupamérkőzéseken.

Az osztrák atléták nem vesznek részt a Budapestre október 13-ra tervezett osztrák-lengyel-magyar mérkőzésen, mert Ausztriában az atlétikai szezon hivatalosan már október 6-án véget ér.

Genovában spanyol-olasz uszómérkőzés volt, amelyet 33:24 arányban az olaszok nyertek meg. A vízipóló 1:1 arányban eldöntetlenül végződött.

A prágai Szlávia a pilseni Viktóriától szenvedett veresége után a csapat minden játékosát 150 csehkorona pénzbírsággal sújtotta. Csambal 400, Kopecky pedig 1000 csehkorona büntetést kapott „kiválóan rossz” játékáért.

Amerika „csodastafétája”, a Lake Shore Klub biztos résztvevője a budapesti nemzetközi uszóversenynek, amit november 1-3 között rendeznek. A staféta tagja Kiefer világrekorder.

Október 5. és 6-án nagy kézilabda körmérkőzést rendez az FTC Budapesten, amelyen a magyar válogatotton kívül a német, osztrák és lengyel válogatott is résztvesz.

Szvoboda és Silny mai budapesti játéka kétséssé vált, mert Svzobodának térsérülése, Silnynek pedig anginjája van. A cseh-szlovák csatársor tehát az utolsó hírek szerint a következőképpen áll fel: Horák, Faczinek, Szobotka, Pucs, Kalocsay.

AAA

A TEKEZŐ SPORT HIREI

Felkérjük a noviszáli Heraklesz hölgyeit, akik múlt vasárnap a Sofőr-hölgyek ellen játszottak, hogy ma este 8 órára szíveskedjenek megjelenni a revansmérkőzésre.

Felkérem a noviszádi Fodrászklub tagjait, hogy holnap, hétfőn este 8 órakor jelenjenek meg a Bauer-pályán, ahol a Daloskör csapatával barátságos mérkőzést játszunk. — A kapitány.

A Szrémac pénteken este játszotta második barátságos mérkőzését a petrovaradini pályán a Kramer-gyár csapatával, amelyet 226:203 arányban győzött le. A Szrémac a következő felállításban játszott: Mergancz, Müller, Lang, Lenderics, Barbarics, Veszelovszki, Röth, Vendtner, Iván, Szvetics, Kaszper, Jakob, Dudvarszki. Részeredmények: 36-51-40-31-35-33. A Kramer-csapat a következő volt: Tomo, Sumonyak, Kucsera, Klir, Takács, Farkas, Morvai, Héviz, Benke, Adám, Pálkás, Kovács. Részeredmények: 26-33-39-17-35-53.

Holnap, hétfőn este 8 órakor a noviszádi Kott pályán a nők csapata játszik a nőtlenek csapatával. Pontos megjelenést kér a rendezőség.

A noviszádi Daloskör alábbi játékosait kérem, hogy hétfőn, 23-án este 8 órakor a Bauer pályán jelenjenek meg a Fodrászok elleni mérkőzésre: Horváth, Liebisch, Győri, Sándó, Mohr, Sárközi, Mrzies, Pejzer, Hevér, Papp, Baierle, Pénzes II., Kreszta, Nagy. — Liebisch.

BOROSHORDÓK
 uak és használtak, 50 litertől 4000 literig nagy választékban, legolcsóbb árban és a legjobb minőségben beszerezhetőek:
KRIX LAJOS kézilármesternél SZUBOTICA V. Mazuraniceva 19

S A K K

28. számú feladvány.

O. Duras-tól.
 Világos: Ka7, Fe1, gy: a5, b7, h2 (5).
 Sötét: Kd3, Fe7, gy: f4, g5 (4).
 Világos indul és nyer. (5 pont.)

MEGFEJTÉSEK

A 27. számú feladványunk helyes megfejtése: 1. Ff2+, Kh1! 2. h7, e2+. 3. Fe3! Bxe3+. 4. Kf2. Bh3! 5. Fd5+!! cxd. 6. hxg8V, Bh2+. 7. Kf3, c1V. 8. Vg2+! Bxg2 patt. (A 2. lépésben nem jó azonnali Fd5+, mert cxd5. 3. h7, e2+. 4. Fe3, Bxe3+. 5. Kf2-re sötét Hh6. 6. h8V, Be2+!! után nyer, mert 7. Kxe2-re c1V következik.) Helyes megfejtés nem érkezett.

ÜZENETEK

H. L. Feladványa nagyon kézenfekvő lépések sorozata és így nem használhatjuk.
 B. K. Levélben kap választ.

35. számú játszma.

Vezéresel.

Játszották a varsói sakkolimpiász negyedik fordulóján 1935 augusztus 18-án.

Világos: Dr. A. Aljechin. **Sötét:** H. Silbermann.

1. e4, e6. 2. Hc3, d5. 3. d4, Hf6. 4. Fg5, Hd7. 5. Hf3. c6. 6. e4 (ezt a folytatást dr. Aljechin a Bogoljubov elleni világbajnoki meccsén játszotta — sikerrel. Egyszerűbb folytatás lett volna 6. e3, csak hogy erre meg sötét az előnyös Va5 lépéssel a „Cambridge-Springs” variánst játszhatta volna) dxe4. 7. Hxe4, Fb4+. 8. Hc3, Va5? (Sokkal erősebb folytatás lett volna 8. ... Fxc3+. 9. bxc3, Va5! 10. Ve2, He4! stb.) 9. Fd2! (Fenyegés a3.) Ve7. (Ez a visszalépés kényszerítve van, mert pl. 9. ... 0-0-ra 10. a3 után világosnak erős futópárja marad.) 10. Fd3, e5. (Ez a lépés kissé korai, ajánlatosabb volt előbb sáncolni. Tanulságos, hogy Aljechin előnyét miképpen növeli.) 11. dxe5, Hxe5. 12. Ve2, Hd7. 13. 0-0, 0-0. 14. Hd5! (Világbajnoki koncepció! Ezzel a manőverrel világos gyalogot veszít, de pár lépés múlva kvalitást nyer.) cxd5. 15. Fxb4, Hxd3. 16. Vxd3, dxc4. 17. Ve3! Vb6. Ha sötét 17. ... Bds-al a kvalitást mentené, követezne 18. Ve7! He5!! fenyegéssel, pl. 17. ... Bd8. 18. Ve7, f6. 19. Hd4! vagy 17. ... Bd8. 18. Ve7, a5. 19. Fd6, Vb6. 20. He5!! Hxe5. 21. Fe7! és nyer.) 14. Fxf8, Vxe3. 19. fxe3, Kxf8. 20. Bad1, Ke7. 21. Bd5, f6. 22. Bf1, b6. 23. Bd6, He5. 24. Bd8, Fb7. (Nagyobb ellenállást fejtett ki 24. ... Hd3.) 25. Bxa8, Fxa8. 26. Hd4, Fe4. 27. Be1, Fd5. 28. Hf5+, Ke6. 29. Hxg7+, Ke5. 30. Hh5, Ff7. 31. Hf4, He4. 32. a3, b5. 33. Bed1, He5. (A bástyák kettőzését meg kell akadályozni.) 34. Bd1-d8, a6. 35. Kf2, Ha4. 36. Bd7! Fg6. (Jobb folytatása nincs sötétnek. 36. ... Fg8-ra 37. Bg7, Fd5. 38. Bxh7 jön.) 37. Bd5+, Ke4. 38. Bd2, Ff5. 39. h3, c3. 40. Bd4+, Ke5. 41. Kf3! (Ezzel a sötét király matthálóba kerül.) Hb6. 42. bxc3, Fd7. 43. Hd3+ Kf5. 44. Bd6 sötét feladta.

SAKKHIREK

A lengyelországi Lodzban nemzetközi mesterverseny folyik, amelyen dr. Tartakover, Kolcki, Regedzinsky, Appel és P. Friedman lengyel, Winter, Oopocsenszki, Fine, L. Steiner és Mikenas külföldi mesterek vesznek részt.

A zemuni IV. Lewin emlékverseny állása a hatodik forduló után a következő: Izvekov 5 1/2, Tomovics 5, Schreiber és Tót 4 1/2, Kindij 4, Szávics 3 (1), Vukovics, Milojesics és Petrovics 3, Matrejo 2 (1), Filipovics 1 1/2, Grecsarszki 1/2 (1), Szabados 1/2, Timofejeva asszony 0 ponttal.

Az angolországi Nottinghamban a jövő év augusztus 10-től 28-ig nagyszabású nemzetközi mesterverseny lesz. Dr. Aljechin, Capablanca és dr. Lasker részvétele biztosítva van. A verseny összes kiadásaira 2500 font sterlinget (kb. hatszáz-ezer dinár) irányoztak elő.

Hetenként ötezer Havonként huszezer ember nevet a
GRIMASZ
 Jugoszlávia egyetlen magyar nyelvű vice-apján. Kérjen díjtalan mutatványszámot — Szerkesztőség: SZUBOTICA, Fra Jese trg 6. 280

A zmajeváci háromtagos közbirtokosság kladja a tulajdonát képező
nagyvendéglőt
 (berendezéssel) 3 évi haszonbérbe, mely kezdődik 1936. január 1-én. Az árverés 1935. október 20-án délután 2 órakor lesz megtartva.
Tompek József k. b. helyző 5935
Borsós Ferenc k. b. elnök.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. S. Ada, Abban a kérdésben, hogy valamely iparüzem (a jelen esetben malom) ipari tevékenysége mire terjedhet ki, az iparigazolvány iránnyadó. Ez más szóval azt jelenti, hogy minden iparvállalat csak azzal foglalkozhatik, amire az iparigazolvány feljogosítja. Az export-malom ezek szerint csak akkor foglalkozhatik gabona eladásával, ha ez az iparigazolványban kifejezetten benne van, mert a malomipar forgalmilag csak a gabona vételére, feldolgozására és feldolgozott állapotban (liszt, korpa, dara, stb.) való eladására terjed ki.

F. K. mindennapi olvasó, Feketics. Ha az 1932 április 20-a előtt keletkezett földművesadósságot 1934 augusztus 3-a előtt fizették vissza 24%-os levonással, akkor ez a levonás hatályos és az adósság teljesen kiegyenlítettnek tekintendő. Az 1934. augusztus 3-án kelt földművesvédelmi rendelet hatálybalépésével megszűnt a korábbi visszafizetés esetére engedélyezett levonás joga, s így már ezzel egy földműves sem élhet.

Kisgazdaköri Tagtárs Sztráribecsei, Nagyon érdekes írását megkaptuk. Közlése most még egyelőre nem lehetséges, de megtaláljuk a módját, hogy tudtára adjuk azoknak, akiket elsősorban érdekel.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesitem b. vevőimet, hogy **rőfősüzletemet** Eckstein Szima, Futaki ut 8. számú házába, volt Mautner megkereskedés helyiségébe helyeztem át. Kiváló tisztelettel **BALOG FRANJO**

Tisztelettel értesitem Noviszád és környékének polgárságát, hogy szabóműhelyemet a Laze Teleskog ucca 3 szám alól **Bulevar Kraljice Marije 7. sz.** alá helyeztem, a kereskedelmi ifjuság palotájába. Kérem szíveskedjenek ezt tudomásul venni és engem bizalmukkal továbbra is kitüntetni. Tisztelettel **Zavisa Cvelanovics**

Horvát és Pristay vaskereskedés **Noviszád Futaki ut 40. sz.** Ajánljuk az összes őszi cikkeket, ugyanint kályhákat, tűzhelyeket, csöveket stb. a legszolidabb árakon. **Vételkényszer nélkül tekintse meg raktárunkat**

Akik a könyvvezetésben gyakorlatilag és elméletileg periekt könyvelővé akarják magukat kiképeztetni, azoknak most alkalmuk nyílik erre. — Érdeklődők forduljanak további felvilágosításért: **Borbély Lajos, könyvszakértő** Noviszád, Teszla Nikola utica 7. — Postafiók 75.

Ne dobja ki pénzét, amíg meg nem nézte legújabb típusu **rádió varrógép és kerékpárainkat**, melyeket kedvező részletfizetésre is adunk. **ENGL I DRUG, NOVISZAD** Futaki ut 8. — Telefon 29-57. **Nagy szakjavító műhely!** 1302

Ha családjával jól akar szórakozni, jöjjön a volt **Tri Sesirába** Szuboticán és nézze meg Li Mong kínai arisztátát, a kígyóembert és a kísérő műsort. **Belépődíj nincs! — Szolid árak!**

NYILTTÉR* Nyilatkozat

A konkurencia ügynökei gyáramat uton-utfelen különböző rágalomokkal illetik, hogy ezzel ártsanak a jó hírnévnek, amelyet szódavizünk kifogástalan minőségével és szolid árával a fogyasztóközönség körében kivívott.

Amikor erre felhívom mélyentisztelt vevőim figyelmét, kérek mindenkit, hogy ne üljön fel a rágalomnak. Igérem továbbra is, hogy gyáram jövőben is a szigoruan tisztességes elvek alapján az igények kielégítésére fog törekedni és a fogyasztóközönség érdekében nem engedí magát kartellbe tömöríteni.

A rágalalmazók ellen megteszem a törvényes megtorló lépéseket és kérem nagybecsű üzletfeleimet, hogy ha ilyenekről tudomást szereznek, velem közölni sziveskedjenek.

Szobotica, 1935 szeptember 21.

Hupkó Alekszandar
szódagyáros.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HEISZLER - SANATORIUM
SZUBOTICA
Szülés 1200 D.
fájdalommentes, bármely speciálisa közreműködésével. Nőc napi teljes ellátással és orvosi kötéssel együtt össze.

Gazdák! Alkalmi vétel!
Komb. vetőgépek
18 soros kanalas rendszerű, bármilyen gabona és műtrágya vetésére alkalmas, elsőrangú gyártmány, továbbá eredeti WESTFALIA rendszerű műtrágyaszórók (végnélküli láncos) kaphatók.
Löbl Sanu és Fia cégénel, Bácska Palánka
Telefonszám 32.

"GOLGOTA"
temetkezési vállalat, LENKEY IMRE és FIA
Gyász esetekben vállaljuk temetések rendezését, a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, faldekorációk védőállványokkal (a falba nem verünk szegyet). Nagy választék saját készítésű, a legolcsóbb lakoporsóktól a legdiszesebbig, valamint minden árban érekeporosók — Nagy választék szemtörlőkendőben és minden devonatkozó cikkekben. Sírkozorok óriási választékban. Vállalunk hullaszállítás és exhumálást a legmérsékeltébb árak mellett.
Noviszád, Úszpenszka 12. Telef. 26-90

PAP-LAN
kaucs, madrac otoman, jél és olcsón csak
KRAMER MARTIN
kárpitos és paplanos üzletében, Jevrejszka ul. 12 szerezhető be.

Nincsenek többé ráncok!
Használja minden este a **Kovács-féle**
Nagynyedi kenőcsöt és borax szappant
ugy a siker teljesen biztos. Kapható minden kozmetikai szaküzletben. Postán azonnal küldi a főtérakat
Hercl drogéria
Szobotica.

Betétkönyvét
ne adja bizományba! A legmagasabb árat készpénzben fizeti érte a **Szemző** Iroda, Szuboticán, Antunovicza 11. Telef. 8-40. 274

Csak is szakképzett kezekbe adja Ön
drága szörme-bundáját, ha azt a legújabb modell szerint alakíttatni, vagy kijavíttatni kívánja. Prémioszóra való mindennemű jó, tehát olcsó szőrmét kaphat
Kovács Jozsefnél, a szűcs Noviszád, Kralja Petra ul. 24 az udvarban

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetési oldalra 0'80 dinár 2. a szövegrészben 2'50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedélyt adunk az állásikeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel

Allást keres

Ot ezer dinár kaucióval rendelkező egy gyermekes fiatal iparos, három nyelvet beszél, bármilyen állást vállal. — Keller Rudolf, Csurg. 2888

Jó bizonyítványokkal rendelkező perfekt szakácsnő, aki a házvezetés minden ágában jártas, október 1-re állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2922

Gyermektelen házaspár állást keres. Pataki József, géplakatos, Sztáribecsei, — Vojvode Bojevitva 7. 2882

Borbélysegéd azonnali belépésre állást keres. — Dobrotvora Viad Matijevitva 36, Noviszád. 2391

Kereslet

Bejárónőt keresek éves bizonyítványokkal október 1-re. Főzést és kimosást is el kell végeznie. Szuvoborszka 18 Weinfeld. 2892

Tisztviselő(nő), becsületes, elsőrendű önálló munkakerő, szerb-német levelezésben, gyors- és gépirásban jártas, kerestetik. Ajánlatot kér: „Silesia”, Noviszád. 2914

Suche serbisches Fräulein zu zwei Kinder, mit deutscher Sprachkenntnis. Diplomirte Lehrerin bevorzugt. Lichtbild erbeten. Adresse in der Verwaltung. 2915

Himzőnőket csavart, zines virágokhoz keresek. Cim a kiadóban. 2928

Bognársegédet keres azonnalra Mily Dusan, bognár, Sztáribecsei. 2929

Jócsaládból való fiatal fizetéses tanoncnak felvesz: Füstös Lajos, pék, Bácska Topolán. 2887

Jókarban levő használt íróasztal megvételre kerestetik. Zseljeznicska ulica 56. sz. 2903

Veszek 12 vagy 6 személyes komplett ezüst evőeszközt, egy perzsaszőnyeget, lehetőleg 3x4 méter nagyságban és összekötő szőnyeget. — Cim a kiadóban. 2909

Esztergapadot keresek 100—150 cm. csucs-távolsággal. — Ajánlatok Pleesz Pál, Kula, küldendők. 2918

Ügyes, szorgalmas leány tanoncnak felvételt fizettesse. — Kszimankuzlet, Jevrejszka 6. 2933

Fiatallászerkereskedősegéd német nyelv udással, lehetőleg noviszádi, felvételt. Hal-tér 7. 2935

Keresek egy lehetőleg újabb, modern házat megvételre, cca 4 szobával és 1—2 kisebb lakással a város központjában. Cim a kiadóban. 2939

MEGVETELRE keresek egy teljesen jókarban levő jazzharmonikát, lehetőleg „Hohner” 20—25 billentyűset. Ajánlatokat a kiadóba „Előnyös feltétel” jellegre. 2836

Keresek megvételre szikvizgyárat Felsőbácskában, 3 szobás házzal és villanynyal. Cim a kiadóban. 2 23

Oktatás

Nur deutsch sprechendes Fräulein gibt Konverationstunden in ihrer Muttersprache. Pešić, Laze Kosztitya ul. 28. 2938

Eladó

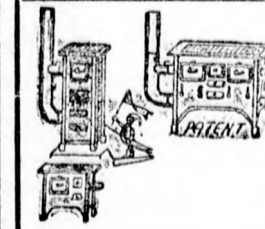
Házhely (Nagy Limán, Ravancsika -a) olcsón eladó. — Érdeklődni a noviszádi kiadóhivatalban.

Eladó egy négylámpás „Standard” rádió. — Noviszád, Louis Barthou ucca 20. szám. 2931

Szép ház hely eladó Noviszádon, Mácska ucca 41. Bővebbet: Graskova 39. 28 0

Használt női és férfikerékpárok olcsón eladók. Hoffmann, mechanikus, — Aleksza Sanitya ul. 2919

Eladó teljes kovácműhely felszerelés fürdőpéppel. Péter János, Bácska Gradište. 29 7

„Ing. Fritz Wissiak” rendszerű tüzhelyek és kályhák 25—300% többleteljesítményt és óriási tüzelőanyag megtakarítást nyújtanak. — Eladási telep: Noviszád, Futaki ut 92.

ADIN cernagombok tartósak

Magánjáró, 6 HP. szívógázmotor 6 lyuku morzsolóval, favágásra vagy kisebb gazdaságra darálásra alkalmas. — Csapó Lajos, Szt. Moravica. 2895

Ház eladó, a Tóth Kálmán ucca 5. sz. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanabban a házban. 2904

Adómentes új ház, mely áll 2 szoba, előszoba, konyha és spajzból, istállóval és 1/2 hold teleppel, eladó. Adamovity naszelle, Ruzsina ul. 26. 2905

Jutányos áron eladó garantált féregmentes komplett altdeutsch hálószoba, ruganyos matracokkal, szelonnal, előszoba butor, teljes konyhaberendezés és egy fehér zománcozott 8 csöves Zephir kályha, igen jó állapotban. Kőzelebbit: Trafik Duna ucca 2. 2920

Noviszád központjában, formalmas helyen eladó egy fűszerkereskedés, büfének alkalmas, mellékhelyiséggel. Cim a kiadóban. 2924

Háztelek eladó a Niko a Teszla ucca végén. Bővebbet: Nikola Teszla 9. 2936

Gardrobszekrény igen jó állapotban, eladó. Noviszád, Primozska 41. 2930

Házamat vegyeskereskedéssel Noviszádon eladnam, vagy kisebbért cserél-ném, esetleg vidéken is. Weiss Marija, Sztanoje G avasa ul. 25. 2412

Komplett fehér hálószoba, ruganyos matracokkal garantált féregmentes, olcsón eladó. Dubrovacska put 22, első emelet jobbra. 2977

Eladó mindennemű építéletállványok, felhúzó, vasvágó és vashajlító gépek, egy „Mira” számológép, régtípusú írógép, írógépasztal és 2. számú kassza. Megtekinthető: Noviszád, Trg Carice Milice 5. 2912

Kiadó

Különbejárata szobák garconlakások bérletben teljes ellátással szemlénként: 40-45 dinár. Orbán villa. Telefon 25-36

Kiadó egy uccal alkovos és egy udvari egyszobás lakás. — Louis Barthou ucca 34. 2911

Heiszler-Fürdő

Szobotica, Sokolska 9
Reuma
Köszvény
Izületi gyulladások
Női bajok ellen:
iszap-termál
Videkieknek olcsó pensio

Vásároljon hirdetőinknél

Naponta friss

ZMAJ és PENKALA

rádó- és zseblámpabatteria és zseblámpák gvári lerakata. Viszonteladónak eredeti gvári arak.

Engli Drug

Noviszád, Futaki ut 8.

Különléte

Hetiben a rom. karolikus templom tornyát javítani kell. Érdeklődők kelet felvilágosítást kaphatnak a román kat. plébánia hivatalnál. A munkát megpályáznai 1935. szeptember 30-ig lehet. 2910

Elváltainak némi vagyonnal rendelkező agg egyén. Cim a kiadóban. 292

PARK HOTEL

Szuboticán az utazó utágnak tiszta, csendes, kényelmes és olcsó szobák nyujt. Minden szobában folyóvíz. — Fürdőszobák — Elsőrendű, kitűnő konyha, olcsó pensio rendszer — Jó borok. — Telef. 70. 237

Tartós olcsó minden nagyságban, valamint endaszur, gombáthúsz „Ed-szonnál”, Kralja Petra 7.

Képeit beramazza reklámárban Lerch János, képerkeztető, Kr. Alekszandria ucca 7. Ugyanott szentképek kaphatók. 2269

BUTOROKAT, ha jól is olcsót akar rendeljen Vára Imre, épület- és mabutorasztalosnál háló, kombinálébedő és konyhaberendezést a legolcsóbb naponában. Szubinjanin Janka 22. Noviszád. 2499

Burgony t la. rózsas és fehér, hagyomány, foghagymát, babot, diót stb. legjobban és legolcsóbban szállit LEADERER EUJE, gyümölcs és főzelék import-export, Noviszád, Lemerinszka ul. 21. és Vilsonov trg 7. — Telefon 22-14 és 30-15. 2875

Fürdőszoba teljes felszereléssel, rézből, vashálóból, viz-, gőz- és gázzarmaturák kaphatók Barzel vaskereskedés, Szubotica. 2912

Száraz bükis hulladék és más tüzfűa legolcsóbban napi áron beszerezhető: Vujkovic J. és Tarsa cégénel, Szubotica, Jukicseva ul. 41. Telefon 5—69. 2911

Szoborok hálóhivatalunk minden nap reggel 1/9—2-ig és délután 5—7-ig tart hivatalos óráka.

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

Felelős kiadó: Andree Dezső, Noviszád, Kralja Petra ucca 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszád Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Uránia nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszád

A 220 nyelvű ember

Látogatás a világ legnagyobb, élő nyelvzszenijével aki a szanszkrittel kezdve a kinaig minden nyelven beszél és ír, de a tudományok minden ágában is jártas

Frankfurt, szeptember eleje.

(Kiküldött berlini munkatársunktól)... „Szép jó napot kívánunk... köszöntünk a frankfurti Elshelmerstrasse 4 szám alatt cseppetűnkre ajtót nyitó nevetőképű, fürgé öregúrta, ki — bár soha életében azelőtt nem látott — semmivel sem kevésbé zamatos magyarságu „hozta Istennel“ esukja be mögöttünk újból az ajtót.

Az újságíró a világ talán egyik legérdekesebb emberével áll szemben, dr. Ludwig Harald Schütz-el ki korunk legnagyobb élő nyelvzszenije. Kétszázhusz nyelven ért és legalább 60 nyelven, többek között perzsául, arabul, kínaiul, palinyelven, szanszkritül, magyarul, törökül, héberül, ó-görögül, dánul, svédül, oroszul, vagy akár abesszíniai nyelven ír és olvas folyékonyan. Finom öreg ur, szinte átlátszó bőré, kék eres kezekkel, derős-rózsaszínű arccal s galambösz hajjal, szájában hosszú pipa, testén a multszázad divatos gerokkja. Nem egyszer járt csodájára a legkülönbözőbb nemzetiségű újságírók tolmácsolásán keresztül a nagy világ nyilvánossága, Frankfurt egyik legkedvesebb nevezettségéhez, a 220 nyelvű emberhez, aki örömmel ígér ide-oda ha vendéget kap s a tudósok kedves közlekedésével áll, ki tudja most már hányadszor a sajtó rendelkezésére.

— De hiszen én nem tudok még tökéletesen németül sem! — mondja szinte szomorúan dr. Schütz, kinek éppen e napokban került falun utjába egy német szó, melyet azelőtt sohasem hallott. Majd villámgyorsan leporolgtatva a nem kevesebb mint 14.000 könyvből álló könyvtár egyik székeskékjét, barátságosan helyetl kinnál meg egy tibeti imádságos könyv, francia kalandorregény, jávai papírtekercs s arab falinaptár között.

A norvég király leszármazottja — a tudományok tolvaja

— Mondja kedves dr. Schütz, hogy tud egy ember ennyit összetanulni... hiszen másoknak már az is fejtörést okoz, ha a német nyelv dallamos der, die, das-ával török a nyelvüket!

— Ezt bizony magam sem tudom, de nálunk a családban a nyelvtudás, hogy úgy mondjam „örökösített tehetség“. Ehhez még előre kell bocsátanom, hogy anyai ágról izlandi vagyok s őseim egyike voltak a híres „Edda-dalok“ összeállítóié, évszázadokkal azelőtt folytatták ezt a munkájukat. Ugyanezen az ágon, kimutatható egyenes leszármazottja is vagyok mellesleg Harald Harifagar (kinek keresztnevét örököltém is) norvég királynak, kinek udvarában a nyelvek ismerete szinte ugy odatartozott a jó illdomhoz, mint más udvarnál a késsel, villával való evés. De ami talán nálam a nyelvtanulás lázát megindította, az egyik nagy-némre vezethető vissza, ki már maga is 22 nyelvet beszélt folyékonyan. A nagy-ném nem igen szívtelt, hát csak nem maradhattam a „gyenge non“ mögött hátrányban... Így kezdtem azután én is nyelveket tanulni...

Szemét szinte simogatón járta végig a roskadásig telt polconokon s mialatt egy kínai verseskönyvet igazít szépen vissza a sorba egy rakoncátlan-kodó élgánykalendárium mögé, elmeséli, hogy fiatalkorában, vagy 40 évvel azelőtt tulajdonképpen fizikusnak indult, a jeni egyetemen befejezte tanulmányait merő kíváncsiságból — ahogy mondja — azután filozófiával, zoológiával, növénytanal... no meg egy kicsit lélektanal s asztronomiával is kezdett foglalkozni. Hymódon sikerült is mindenből, a „fontosabb tudományok mindégikéből valami keveset összelopkodni“, közelebb jutni az élet nagy és kis titkaihoz, amelyek mellett a nyelvek elsajátítása igazán nem is volt már olyan nagy mesterség.

— Hogy tanulta meg a nyelveket... árulja el kérem a jó receptet nekünk is, hátha elesenhetünk valamit a tudományából. Dr. Schütz szépen elmagyarázza, hogy készült legelsősorban is minden nyelvtanból kis mintiatur kivonatot. Ezzel a legszükségesebb alappal kezd azután szavakat gyűjteni, mondathat összefűzni s csak azután tér át a helyes kiejtés szabályainak elsajátítására. Ma már hál' Istennek a technika is sokban segítségére van, mert közel 100 gramofon-

lemezre sikerült az egyes nyelvek valódi ismerői nyelvén hangfelvételeket is készítenie, ezek pedig igen jó szolgálatot tesznek. Már csak szórakozásból is nem egyszer előveszi egyik vagy másik lemezét, hogy a Babel egyik kis töredékének szövezmuzsikájában újból-újból elgyönyörködjön.

S ha nincs meg a 220 nyelv között, — ami nagyon valószínűnek látszik, — egyik-másiknak nyelvtana, akkor mit csinál?

— Hm... hát akkor magam készítek, — válaszolja egyszerűen dr. Schütz... hát ezen csak nem akad fenn egy nyelvtudós!

50 nép szerelme és lírája... s itt egy egész világ szíve szólal meg

— Különb is, fűzi rögtön hozzá, nem vagyok én sem kuriozum, sem esoda vagy papagály: tanulás, rendszer és szorgalom az egésznek titka... Bárki utánam csinálhatja, hiszen én magam is adok nyelvtörakat, 24 tantárgyból a frankfurti egyetemen, tulajdonképen ez az én legnagyobb passzióm, meg azután a másik legnagyobb örömöm: a versek! Mutatja is rögtön, egész sor saját verse jelent már meg, főleg a valóban mesteri „Triolették“ érdekesekek, amelynek minden harmadik versora egyben a következő szakasznak kezdő sora. De talán mégis a legérdekesebb munkája a frankfurti bölcsnek a „Liebe und Lyrik bei 50 Völkern“ című, piros fedeles könyve, melyben nem kevesebb mint 50 nyelv szerelmé s lírai verseit fordította, valóban mesteri szépséggel németre. Hogy Petőfi is benne van ebben a kötetben az magától értetődő. A „Hadnagy uram“ német fordítását az alábbiakban adjuk.

ANGRIFF

„Herr Leutnant, Herr Leutnant!
Was ficht Dich an, mein Sohn?
Blut ist auf Ihrem Roede,
Hat nichts zu sagen, Sohn!

Herr Leutnant, Herr Leutnant!
Sie schwanken, straukeln ja,
Ich stieß an einen Stein mich,
Vorwärts, der Feind ist nah!

Da stürmt der Mann, der Leutnant faellt,
Der Schmerz hat ihn bezwungen,
Herr Leutnant, Herr Leutnant,
Nur vor, den Sieg errungen!“

Szép... nagyon szép, igazán remek fordítás... de most azt is szeretnők hallani, hogy tanult meg magyarul?

Benedek Elektől a sziu-Indiánokig

Dr. Schütz elővesz egy fekete bőrkötésű könyvet, nyelvtudományának naplóját, melybe rendszeresen beírta, miként tanulta a különböző nyelveket. Lapozgat benne, majd megáll az 51-nél ennyi naplójában a magyar nyelv száma s már olvassa is: „magyarul 1908-ban kezdtem tanulni a Nagy fele nyelvtanból, igen nagy fáradságomba került azonban magyart találnom, kívül beszélgettem is volna, míg végre fellépett itt Frankfurtban egy Kun Árpád nevű hegedűművész, vele meleg barátságot kötöttem, éppugy később Elzász Alice Honkával is, majd Rerich Dezsővel. Báró Pölit-el levelezni kezdtem s így vettem meg lassanként magyar tudásomnak alapját“. Dr. Schütz ehhez még hozzáfűzi, hogy igen nagy kedvvel olvagatta Benedek Elek meséit, meg is jegyzi rögtön, hogy minden magyar mese így kezdődik: „Hol volt, hol nem volt...“ Molnár Ferenc „Ördöge“, Jókai „Aranyembere“ pedig még ma is 14.000 kötetnyi könyvtárának Petőfi kivül legkedvesebb kötetei.

— Meséljen valamit érdekeset életéből?

— Amikor öt évvel ezelőtt Prágában, egy érkuszban sziuindiánok léptek fel s előadás közben egymással beszélgettek, én anyanyelvükön kiáltottam oda nekik, hogy miért csálnak hiszen ök nem is sziu, hanem panvieindiánok. A jó emberek úgy megrémültek, hogy nem tudták számukat folytatni... Azóta kerülöm az indiánokat, mert a vörös-

bőrűek nem éppen kedves átkokat szórtak felocsudásuk után felém. Egyszer Németországon keresztülvándorló Szingalézok akartak elszóktetni Indiába, mivel meg voltak szentül győződve róla, hogy buddhista vagyok én is... Hát ezek az én epizódjaim, s ilyeneket százával mesélhetnek.

Idősebb dolgokra terelődik a szó. Megkérdezzük ezt a különös tudóst, mit tart a politikáról. Finoman ezt válaszolja: a politika nehéz művészet. A tudomány és a pénz közötti összefüggésről, illetve össze-nem-függésről, pedig csak Göthe „Tasso“-jával igyekszük egy mondatban behizonyítani, hogy ez a két dolog amugysem fér össze, mert:

„merkt man Absicht, die
und man ist verstimmt“

a tudomány álljon távol minden materializmustól, de hiszi, hogy eljön még az idő, amikor újból visszatér az emberiséghez az idealizmus mindent meg-nemesítő kora.

Egy elmerült világ, hol megállt az idő

ABESSZINIA?

Diplomatikusán tér ki a fehérlelkű tudós a kérdés elől: „hazája a világ egyik legérdekesebb nyelvének, dalainak melódiája egy ismeretlen világ forró tűz s lobogó nyelv... egyébként a hamiti nyelvcsoporthoz tartozik, teszi hozzá rögtön tárgyilagosan.

Hiába, ebben a frankfurti kis kertés házban megállt az idő, visszamaradt az óramutató járása... Egy boldog böles éli itt a maga csendes, elmerült világát, távol a köznaptól, liberalizmustól, diktatortól, futurizmustól, sztrájkjától, Népszövetségtől, sztratoszférakutatástól, japán dömpingtől s Habsburg kérdéstől, vagy akár keleti paktumtól és Addis Abebától... Nem vagyok sem kuriozum, sem esoda — mondotta a 220 nyelvű ember. Az élő és megtestestült Népszövetség, ki a földnek majdnem minden emberi szülöttéhez a maga nyelvén tud szólni, de aki a fény s pompa, hatalom és erőszak helyett, inkább ötven nép szerelmi verseit s líráját kutatja... Bennünk keresi az örök igazságot.

...S amikor boldogan eltöltött órák után a 220 nyelvű ember karját karomba fűzve típet mellettem a kertajtóig s az utcán éppen egy rikkancs jósolja ordítva a Népszövetség közeli bukását, dr. Ludwig Harald Schütz szeliden zárja le fejtegetéseit egy japán mondással: „Kagaku va Taishitamonno devanni“... Nincs a tudományban semmi nehézség... de tudni?... ez a mindenség.!

DOROS FERENC.

Delfin, mint révkalauz

Sydneyből jelentik: A cápák és a többi emlős-halak általában nem nagy szellemi képességűek, de viszont a delifnról már az ókorban tudták, hogy igen okos állat. Egyenesen híres delfin élt vagy ötven éven át Ausztrália partja közelében, melyet az összes tengerészek ismertek és Pelorus Jacknak neveztek el. Ez a delfin minden hajó előtt feltűnt Újzeland északi és déli szigete között és fogadta az arrajövő hajókat, állandóan a hajók előtt uszott és mutatta nekik az utat, hogy hogyan lehet legkönnyebben haladni különböző tengeráramok között. Senki sem tudta megmagyarázni, hogy miért vállalkozott a delfin a révkalauz szerepére, amelyet egyébként kintünösen látott el. Azt sem lehetett egész pontosan megállapítani, hogy a különös hal közönséges delfin-e, vagy pedig valamilyen más válfajhoz tartozik, amely közeli rokonságban áll a delifinekel. Tudományos körök az a javaslatot tették, hogy fogják ki a különös állatot a tengerből és vizsgáltsák meg egy zoológussal. A terv ellen azonban csodálatos egyöntetűséggel tiltakoztak az összes tengerészek és kivitték az újzelandi kormánytól, hogy a legszigorubbán tiltsák meg a különös hal üldözését. Egy kutató azonban nem törődött a rendelkezéssel és mindazonáltal ki akarta fogni Pelorus Jackot a tengerből. Egy arramenő hajó azonban észrevette a dolgot és csak kis híján mult, hogy a feldühödött tengerészek agyon nem verték a tudóst. Pelorus Jack, amely nyilván nem is tudott mindarról, ami körülötte történt, azután is vigan kalauzolta tovább, mint uszonyos révkalauz a hajókat a két sziget között.

250 éves a pokolgép

A rendőrség hősi harca
a modern bandita-arszenál legveszélyesebb fegyvere ellen

A newyorki posta külön hivatalt állított fel a gangszterek pokolgépes merényleteinek elhárítására és a newyorki postán rendőrségi szakértők fogják a jövőben ellenőrizni a politikai és gazdasági élet előkelségeinek küldött csomagokat. Mert hiába állították az osztály élére Tufey-t, a világszerte ismert vegyész, aki új eljárást talált fel a pokolgépes küldemények kinyitására, mégis nap-nap után robbannak a bombák. És a gang-ok zsaroló hadjáratának veszteséglistáján nemcsak a zsarolóknak ellenszégülő pénzarisztokraták — legutóbb például Lymer bankár — szerepelnek, hanem kötelességüket teljesítő, szerencsétlen postatisztviselők is, akik gyanútlanul segédkeznek egy-egy ilyen pokolgéppel bélelt csomag felnyitásánál.

A modern bandita-arszenálban tehát előkelő helyet kapott a pokol gép. Mert az „infernal machine”, amelyet Newyork és Chicago alvilága olyan gyakran küldözget a terrorjuktól meg nem rettenő emberek címére voltaképpen a bosszuállítás egyik legregibb és legkegyetlenebb eszköze, amely idestova 25 éves multra tekint vissza.

1693: AZ ELSŐ POKOLGÉP

Az első pokolgépet abban a hadjáratban használták, amelyet Orániai Vilmos ellen indított XIV. Lajos. Az évekig tartó francia-angol háborúban Meesters angol admirálisnak jutott eszébe, hogy az „infernal machine” segítségével vegye be a st. malo-i parti erődöket. Több ócska vitorlás-hajó fenekét megtöltötte puskaporral, a fedélzetén pedig gyapotot, gyantát halmozott fel. Azután Meesters katonái meggyújtották a gyapotot és kedvező szélben legénység, kormányos nélkül megindították a st. malo-i erődök felé. Az erődök közvetlen közelében robbantak föl az időre tempirozott vitorlások és utjuk végcélját lerombolt várfalak, széttépett, véres emberi roncsok jelezték.

1693-ban döntötték romba Meesters admirális halálhajú a st. malo-i erődöket, de a legvéresebb, legkegyetlenebb ölöszerző — bármennyit fejlődött azóta a robbantási technika — voltaképpen ma is az angol admirális rendszerén épült fel.

Meesters admirális, aki a katona ridegségével csak a nagy célt nézte, minden bizonytalanságot elborzadva, ha látná: mennyi könny és ártatlanul kiontott vér tapad örögi tálmányához, halálos instrumentuma milyen veszélyes fegyverré vált a politika elszánt fanatikusaiknak és a banditáknak kezében.

AMIKOR A MERÉNYLŐT ÖLI MEG A POKOLGÉP

Egy évszázaddal később, 1800 karácsonyán Bonaparte Napoleonnak küldenek egy szellemesen megkonstruált pokolgépet, de az idő előtt felrobban, a merénylet nem sikerül. 1835-ben Lajos Fülöp francia királynak küld huzt fegyvercsőből összeállított, borzalmas hatású pokolgépet Fieshi francia anarchista.

Ezek a merényletek még csak félsikerrel jártak, mert technikai felépítésük primitív volt. De 1875-ben egy angol anarchista, Thomas mérnök már félelmetes pokolgépet szerkeszt. Egy Brémából induló személyhajóra, melynek utasai között egy általa gyűlölt politikus is helyet foglal, órára tempirozott robbanóládát csempész be. A terv az, hogy a pokol gép a nyílt tengeren robbanjon, ahol menthetetlenül elpusztulnak az összes utasok.

A végzet idő előtt avatkozott az örögi kegyetlenséggel megrendezett drámába: a pokol gép még a brémai kikötőben felrobbant, közel száz embert pusztított el, de a politikus, akinek szánták, megmenekült. Talán a sors igazságtevő keze játszott közre abban, hogy a halottak között volt maga a merénylő, Thomas is.

Mesters találmánya azóta is állandóan hallat magáról. Az admirális győzelme végeredményében a rysswyck-i békét teremtette meg, de az alvilág homályában lapangó patkányai a mai napig sem hagyták abba harcukat a polgári rend és béke erődei ellen.

POKOLGÉP, MINT POLITIKAI ARGUMENTUM

Száz és százféle pokolgépet gyártottak az utolsó évszázadban, amelynek ugyszólván minden esztendejében robbant a világ valamelyik táján egy-egy „infernal machine.” Gyártóik vagy órára tempirozzák, becsempészik a kiszemelt helyre az ártatlanok látzó, robbanóanyagot telt csomagot, melynek gyújtókészülékét bizonyos idő múlva bekapcsolja az óraszerkezet vagy postai csomagokban helyezik el. Ezek a postán feladott pokolgépes csomagok külsőleg ugyan olyanok, mint más ártatlannak látszó postai küldemények, de ha a tetejüket felnyitják, egy belülről óvatosan elhelyezett szerkezet begyújtja a robbanóanyagot. Mindkettő ellen nehéz, szinte lehetetlen védekezni.

Ijesztő statisztika alakulna ki, ha összeállítanánk valaki a pokol gép szerepét az el-

mult évszázad politikai merényleteiben. Mert a politikai elvek és világnézetek tébolyult fanatikusaik mint végső argumentumot használták a pokolgépet. Egymásután robbantak a spanyol és francia anarchisták bombái, a cári Oroszország nihilistái pedig szinte nap-nap után követték el pokolgépes merényleteket.

Ezeknek a politikai fantasztáknak módszereit tanulta el és tökéletesítette a newyorki és chicagói gangszterek alvilági társadalma. A pokol gép ismét veszélyes fegyver lett a békés, dolgozó polgári társadalom ellenségeinek kezében.

AZ ALVILÁG MODERN ARZENÁLJA

„Az alvilág zsarolóinak legveszélyesebb fegyvere lett a pokol gép” — írja az a kis kézikönyv, amelyből a newyorki rendőrségek tanítják az előléptetésre kiszemelt rendőröket —, mert ezzel a banditák nemcsak kiszemelt áldozataikat, hanem a tőlük teljesen távolálló polgárokat is gyakran halálra sebzik.

Ez a rendőrségi kézikönyv megdöbbenő képet fest a modern bandita-arszenálról. Megtudjuk belőle, hogy a gangszterek legújabb fegyvere a töltőtoll, amely 7.65 milliméteres golyókat szór. Aztán vannak gyöngyháznyelű türeik is, amelyek löfgyöngyverré válnak és azonnal elsülnek, mint a revolver, ha gazdájuk a magasba emeli. De ezeknél is veszedelemesebbek az ekrazittal és nitroglicerinnel telt pokolgépek.

A jó alak elnyerésének módjai

A kozmetika feladata a bőr ápolásán, javításán és konzerválásán kívül kiterjed a test formájának, alakjának és súlyának kérdéseire is. Szépérzékünk kielégítése céljából nem elegendő az egészséges, kifogástalan arc, hanem igyekeznünk kell az egész testnek és annak részeinek esztétikailag kifogás alá eső hibáit korrigálni és külsőnkben is az uralkodó ízléshez alkalmazkodni.

Leginkább a hizás-soványodás szabályozása okoz gondot a nőknek. A mai szépségideál a karcsu, kispótlott, de légy vonalakkal, gömbölyű formákból felépített nőies testalkat. A háború utáni években a fias, sovány, erőszakosan lefogyasztott görli-típus volt divatban, szerencsére ma már alább hagyott ez a szerencsétlen divatörület. Esztétikai érzékünket éppúgy sérti az elhízott nő, mint amennyire nem találjuk szépségnek és egészségesnek a túlságosan soványt sem. A kövérség kényelmetlen, a mozgást korlátozza, az iltózkodás és a divat előírásai sem kedveznek a kövérek részére. A soványosság pedig a gyenge és egészségtelen nő benyomását kelti, kinek a bőre idővel hirtelen és ráncosodásra hajlamos.

AZ ELHIZÁS OKAI

Az elhízás okát többféle körülményben találhatjuk meg. Elsősorban a faj, az öröklés, tehát családi diszpozíció szerepel, mint kiváltó és fenntartó ok. Másodszor túltáplálkozás következtében jön létre. Ha valaki több táplálékot vesz fel, mint amennyire szüksége van, vagy mint amennyit felhasznál a szervezete, akkor egy plusz áll elő, mely zsírlerakódás formájában növeli a test térfogatát és súlyát is. Bizonyos betegségek is szerepet játszanak a kövérség létrejöttében, de főképpen a belső elválasztású mirigyek zavara okoz rendellenességet az anyagcserében. De nemcsak belső zavarok kisebbítik a tápanyagok égési folyamát, hanem csökken az elhasznált kalóriamennyiség a kényelmes életmód következtében is.

Sok alvás, ülő foglalkozás, tehát a mozgás és sportok hiánya által kevesebb energiát fogyasztunk és így több marad elhasználatlanul, feleslegben. A fokozott vízfelvétel szintén súlyosbítja a helyzetet, a szövetek folyadék tartalmának megnövekedése következtében.

A kövérség tehát részben külső, részben pedig belső okok következtében fejlődik ki. A külső és belső tényezők között nincs mindig éles határ. A szervezet részéről még nagyon sok körülmény játszik szerepet a testsúly kialakulásában. Bizonyos esetekben a kövérség nem az egész testen arányosan mutatkozik, hanem csak egyes helyeken, pl. a mellben, csipőben vagy lábszáron és a combon észlelhetünk rendellenes térfogatmagnagyobbodást. Ilyenkor belső mirigyek által okozott anyagcserezavart vagy zsír- és kötőszövet-tulburjánzást állapíthatunk meg.

A SOVÁNYÍTÁS MÓDJAI

Miután az elhízásnak különböző oka van, a soványítás módja is mindig az adott esettől függ. Orvosi irányítás nélkül végzett soványító eljárások, melyek nem számolnak az egyén szervezetével és a beállott reakciókkal, helytelenek, főképp azonban veszedelmesek lehetnek. Az erőszakolt soványítás az egészségre gyakorolt káros hatásán kívül megromolja a bőr minőségét is. A bőr korai ráncosodása, fehér csúkok képződése, lógó toka, laza hasfal, stb. mind a soványító kúra rovására írható. Az orvos mérlegelésétől függ a gyógyszeres vagy fizikális beavatkozások módjainak megválogatása, a táplálkozásnak, az étrendnek és életmódnak az előírása.

A soványítás nemcsak fogyás által jön létre, hanem előidézheti a testsúlycsökkenést az örökletesen alapuló hajlamosságra, a szervezett veleszületett gyöngeségre, fejletlenségre, továbbá különféle betegségekre, nemkülönbön idegesség, álmatlanság, helytelen életmód, túlfeszített munka és végül a hiányos vagy elégtelen táplálkozás. A túlsóványknál kozmetikai szempontok mellett az egészség tekintetében is ajánlatos a hizás. A fennálló betegségek és rendellenességek gyógyításán kívül leginkább a táplálkozás szabályozását tartjuk szem előtt. Igyekeznünk az étvágyat fokozni, diétát beállítani, vérképző gyógyszereket adagolni, az anyagcserét szabályozni és a lehetőség szerint pihenést és megfelelő klímát előírni.

A test súlyának sokszor aránylag kismértékű gyarapodása feltűnően előnyösen hat a sovány nők testformájának kialakulására, az arcvonásokra, a teint minőségére, nem is szólva arról, hogy ezáltal a szervezet megerősödik és ellenálló ereje fokozódik.

Az egyes testrészek alaki vagy formai hibáját fizikális vagy belgyógyászati módszereken kívül ortopéd és sebészplasztikai uton korrigáljuk. A test növelését, magasságát, belső mirigykivonatokkal és megfelelő gyógytornával vagy sportok üzésével tudjuk kedvezően befolyásolni.

A helyes testsúlymegállapításánál a magasság az irányadó. Általában annyi a normális testsúly, ahány centiméterrel haladja meg valaki az egy métert. Pontosabb vizsgálatok szerint az ideális súlyt megkapjuk kilogrammokban, ha a magasságot a mellkas kerületével szorozzuk és az eredményt osszuk 240-el. Vagy egy másik módszer szerint, a testhosszat meg kell szorozni 480-al és megkapjuk grammokban kifejezve a proporcionált arányos test kívánatos súlyát. Dr. E. G.

MAKACS KERŐ

— Megint csak azt kérdelem, Mancika, akar-e a feleségem lenni?
— Soha!

Harangszó

Irtá: Sásdi Sándor

Felcsatolta a műlábat és járni kezdett a szobában.

Az anyja a spórherd körül tett-vett, de kezében megállt a törlóruha. Nézte az egyetlen fiát, nézte és rántalan arcán nehez, nagy könnyecsek gördültek lefelé.

Az ember a misére való gyolcsing gombjával veszkeldött.

— Te, Gyula, olyan katonásan lépogatsz, hogy a svarmléniába se lehet különbü!...

A rántalan arcú asszony a Szűzmáriához fohászzkodott, az ember meg, amíg nadrágszárba türte a gyolcsinget, azt számitgatta magában, holnap már eke után is lépdelhet a Gyula. Ott a sok buzatartól, őszi mag alá kellene szántani. Napszámost nem igen fogadhat, mert sok pénzt elvitt a kórház. Nem sajnálja, Isten látja a lelkét, hogy nem sajnálja, hiszen értő szóval mondta a főorvosnak is, amikor beszédbe hozta a műlábat: „Olyat rendöljön, orvos ur, hogy ne sántitson a gyerekek. Nem kérdöm, mit kóstál, ha szakajtóba köll hozni a pénzt érte, azt se bánom, csak olyan legyen, hogy táncolni is tudjon vele a Gyula...”

Talán azt is tud. Hatodik napja próbálgatja, igaz, nyikorog a masina, de könnyen lép Gyula. Most hagyta el a huszadikat, arra való, hogy kedvét töltse a multságba, pénze is lesz rávaló, csakhát...

Erőltetett hangossággal mondja.

— Asztunnám, te Gyula, még a verbunkost is kiveröd te evvel...

Vagy huszadszor járja körül a fia az asztalt. Ünneplő ruha van rajta. A gáli vásár cimere volt a fekete posztó, az ingen kemény gallér, alatta selyemkraváti. Ha urak közé állna, nem látszana ki a sorból. Csakhát a két orcája sápadt, sovány. Nem csoda. Két hónapig feküdt a spítálba, háromszor vitték az operációs asztalra, fáj ez, hogyne fájna egy apának, kivált, amikor ő a hibás benne. Mert ha akkor este nem hagyja ott a kaszát a Lajtípart fenyeresében... Igaz, nem először hagyta, csakhát a Gyula másnap sietve ugrott le a kocsiról, mindig sietett, mindig égett keze alatt a munka, aztán futott keresztül a fenyér-táblán, mezitelen lábbal és éppen boka fölött nyesszentette el a földön hagyott kasza... Héj, azt az estét sohasem feledheti! Pedig akkor még nem tudta, hogy szárban metszik le a fia lábát. Ha tudja, talán menten föl akasztja magát a padlásgerendára.

Megáll az asztal mellett a Gyula, cigarettát teker és közben mosolygós arccal dobja a feleletet az apja előbbi szavaira.

— Nem akarom én a verbunkost kivenni. Tudja-e édesapám, mit akarok én?

— Nem tudom, merthogy kimondott szóból ért az embör.

— Ki is mondom. Szántani akarom hónap a Gombásoldalt, azután meg barányálni. Ezt akarom. Elszibbad a két kezem a hevertetésbe, igen nagyon áhitozza már tenyerem az eke fáját.

Az anyja ijedten rebben és közelebb lép hozzá. Legszívesebben megsimitaná a sápadt arcot, megcsókolná a szeme alatt, ott, ahol kisgyerekkorán szokta csókolni, de legény ez már, feketedik a bajusza, a spítálból levelet irt a Bánóék lányának; nem szereti ez, ha simítják, ha az anyja ölelés-karral siet elébe. Le is ejti megtárt kezét, csak a szavában melegedik a csorduló szeretet.

— Ráérsz szántani, aranyom. A föld is kemény még, esőt vár...

Az ember kimondja a maga gondolatát.

— Ne féltsd, ne pilálgasd. Aszondta az orvos, hogy má mindönt dolgozhat. Annál hamarabb megszokja lába a masinát...

Gyula odaáll a tükör elébe, végigkeféli szurokfekete haját, fölteszi a pörgeszélű kalapot és indul az ajtó felé.

— Megyök misére...

A gang-grádicson pedig eleget próbálgatta, nehezen lépdel, de örül, amikor az

udvar sima földjére ér. Most már semmi az egész. A Duna kutya törleszkedik hozzá, nyalogatja a kezét, annyira örvendezik a látásán, hogy alig győzi visszakergetni a kapuból.

Megy a Hüsi-közön lefelé és amikor kiér a nagyhidhoz, feléje kuszik a csodálkozás.

— Nézzétök a Lakatosék Gyuláját, ugy mén, hogy szaladva se lehetne elérni.

— Nem ám, mert pénzér egészséget is adnak. Aki gazdag, az lábat is vöhet a fiának.

A nagyszájú Farkasné mondja ezt, de senki se veheti tőle rossznéven, hiszen Annanapkor temette el a fiát, mert hektikába esett, aztán nemhogy orvosságra, de jóllakásra sem igen futotta.

A Gyula csak lépdel a fekete posztóruhában és a községházánál melléje szegődik a nagykontyu Füzi Julis. Kerek, piros arcán eltérébélyesedik a csodálkozás.

— Löhét má, Gyula?

— Löhét ám! Hónap má szántani is akarok a Gombás-oldalba.

Csikordul, nyikordul az acélláb és a lány friss, csillanó száján leperdül a sajnálkozás melege.

— Szögény Gyula...

Nem akarja hallani a sajnálkozást, feledni szeretné a karbolszagu kórházi szobát, feledni a nyomoruságát, hiszen misére megy, süt a nap és az uraság kertjében most nyílnak a legszebbik virágok.

Elmarad a Julis mögött és akkor éri be a legényapjatsa, a Marci. Kezet szoritának, a Marci fujja a füstöt, annyira fujja, hogy eltakarja arcát, de így is látja rajta Gyula, hogy kémeleli, vizslatja a lépését, a kezét meg szeretné megfogni, hogy segítse a menésben. A Tatár Vendel fia, a hibbanteszű Jancsi, bezzeg nem sajnálja. Elhagyta már a harmincat, de nem házasodik, bajusza nincsen, csak az állán látszik egy-két szöke szál. Mindig neveti, mindig nyál csordul a szája szegletén.

— Hallod-e, Gyula, rozsdás a ballábad? Ugy nyikorog, mint a kutkerék, amikor nem zsirozzák.

A bolt előtt mennek el. Gyula bemegy gyufáért, pedig tele még a skatulya, amelyik a nadrágzsebében lapul.

— Te vagy az, Tera?

— Láttalak az ablakbu, osztán ugy siettem, hogy az imádságos könyvemet is otfeledtem a kaszliba.

Nevet a Bánóék lánya, öröm csillan az égszínké szemében. A Tera nem sajnálja, csak megy mellette, olyan szoroson, hogy a kezük összeér és ettől vidámodik ércesebbre a harangszava.

A Gyula ránéz, a lány szeme simogatja, ugy simogatja, hogy nem jut már eszébe semmi a kéthónapos nyavalygásból. Nem gondol a karbolszagu kórházra, a sárga kenyérbélvirág szagát érzi csak, amelyet a Tera nyujt feléje.

— Néköd szakajtottam...

Kalapja pántlikájába tüzi és lépdelnek odébb, egymás mellett. Válláig sem ér a lány. Fölnéz rá, tele van a szive és a száján ugy pirosodik a szó, mint az áradó jóság.

— De szépön muzsikál a lábád...

Gyula nevet és amikor bekanyarodnak az akácos utra, lehajol a Tera piros szájához.

A harang ugy kong, mintha nagyünnepi misére szólna.

GYORS ITELET

— Nálam keres maga üres pálinkás-üveget? Hát olyanak látszom, mint aki pálinkát iszik?
— Bocsanat asszonyom, hát talán van üres ecetesüvegje?

—

Magyarosan

Ilyen címmel nyelvművelő folyóiratot ad ki a Magyar Tudományos Akadémia. A folyóirat egyik célja megtisztítani a nyelvet az idegen szavaktól. Vannak ugyan idegen szavak, melyeket egyelőre bajos új magyar szavakkal pótolni. De hogy mennyire szükséges például a közéleti nyelvet megtisztítani a betolakodott idegen szavaktól, azt a „Magyarosan” egyik füzeté így bizonyítja:

A MAGYAR KONYHA. Mari, a romlatlan vidék romlatlan gyermeke, egy szép napon bemegy a városba szolgálni. Első útja a **cupringerhez** vezet. Innen elkerül egy nacs cságához és háztartási alkalmazott lesz belőle. Új világ veszi körül: a városi konyha birodalma, ahol minden titkos nyelven szól hozzá.

Ürnője a **spájzba** küldi, mely a **lichthofra** néz. **Kasztrolokat** kell onnan kihoznia. Ezek a **sparherire** kerülnek. De mit csinál Mari? Nem rak tüzet? Még egészen hideg a **platni!** Persze, ha az embert mindig kiküldik a **gangra** a **prakkerrel**, hogy **klopfoljon**. Pedig ő korán kelt, csengett is a **vekker**. **Früstükre** kávét kapott. De az nagyon **zac-cos** volt. A **snelzideren** kellett felmelegíteni, mert a **gázrepszó elromlott**. Aztán a **parfissai** összesepert, tele hozta a **szenesküblit**, megsuroolta a **hokkerlit**. Utána egy kis **pucolás**. **Paszta** járja itt **suviksz** helyett. Van is egy **csomó bokszos skatulya**. Az **eszceigot smirg-liznie** kellett. A **lavórt**, **vájdlingot** meg a sok **pléhet** is kitisztította már. Arra való a sok **fecni**. Közben elszalasztották a boltba. Az urnak **hülznit** hozott, meg egy **veknit** a péktől. Közben vendég is érkezett. Néhány **stampedlit** vitt be a **likórhöz** meg a **kekszhez**. Ezt a **kredencből** szedte elő.

Most urnője nagy munkában van. Összeállítja a mai **menüt**. Mi is legyen ebédre? Levesnek talán **raguleves** vagy karfiol **krémleves** lesz jó. **Passzirozott** borsóleves is lehet. Az ur szereti. Husban nagy a választék. **Fasirozott** marhahapecsénye, rántott **krokett**, **snieli**, felsál **dinsztelve**, **hasirozott** libamell **roseibnival**. Eh! inkább legyen borjufilé. **Garnirung** is kell ám hozzá. **Resztelt** krumpli vagy gyenge **karotni**? Majd eldől. **Cszpájz** ma nem lesz. Legyen **krumplinudli**. Vagy tán valami sütemény? **Habos rolló**, **indianer** csak cukrászdába való. Itthon **lincer**, **mogyorós koch**, sós **stangli** járja. **Pájglit** nem csinálunk. **Parfé** majd csak vasárnap lesz. Vagy talán **piskóta** tészta **borsatóval** legyen? Megvan! **Tarkedli** lesz **dzsemmel**. **Almakompót**, **almapiré** is lehet ebéd végén.

Készül a tészta. Csak jól **eltrájbolni!** A mandulát ledarálni! Ott a daráló a **stelázsín**. A **prezlit** gyorsan a **kaszni** aljából!

Eljön a terítés ideje. A **szalvétákat** elő kell szedni. Hol a **Misike partediije**? Hát az **aufszacc** az almával? Az abrosz persze piszkos. Ráömlött a **zaft** meg a **vermuth**. **Spennótyomok** is vannak rajta. Érdekes, hogy minden **szósz** kiömlik. Persze, magától!

Este csak **konzerv** a vacsora, vagy hideg felvágott **aszpikkal**. Ezt nem kell se **dunsztolni**, se **passzirozni**, csupán **szervirozni**. Néhány **szendvics** és kész. Örül a házi-asszony. Még **spóroit** is valamit.

Mikor Mari a nyáron Erzsók néni előtt fitogtatta a tudományát, a vén anyó meg is jegyezte: „Már csak aszondom hugám, nem magyar asszonná szógász te.”

Félig-meddig tán igaza is volt.

— **Holdkörös heringek.** Londonból jelentik: a British Association tudományos előadássorozatának keretében egy zoológus előadta, hogy a hering holdkörösásra hajlamos. A telihold valósággal elszédíti és elbutítja a heringeket, melyeket ilyenkor lehet a legkönnyebben elfogni. Telihold idején még csak nem is próbálják meg a menekülést a háló elől. Érdeklődéssel várjuk egyébként, hogy a holdkörös heringek után mikor hallunk hisztérikus szardiniákról vagy gyengeelméjű lazacokról.

—

A Reggeli Ujság divatmelléklete Nincs mit felvennem

(Ungar Willy skiccel)

Az új kalapdivat

Majdnem mindig a kalap az, amely a nő megjelenésére rányomja a saját egyéni bélyegét s az éppen uralkodó divatot, amely legelőször a kalapban jut kifejezésre. Eppen ezért azonban a kalap van leginkább alávetve a divatváltozásoknak s amíg például egy 2-3 éves ruhát még nyugodtan felvehetünk, addig a tavalyi kalapunk már rég divatját multa és nevetségessé válik a fejünkön.

A kalapdivat tehát rendkívül rövidlejárata és sokkal több átalakuláson, változáson megy keresztül, mint bármely más ruha vagy divatdarab. Amíg tegnap még megcsodáltunk, azt ma sutbadobjuk s ami ma még újdonság, holnap már „kiment a divatból”. Ezért tehát nagyon óvatosnak kell lennünk, ha a közelgő kalapdivatról beszélünk, hogy ne vegyünk divatszabálynak olyasmit, ami talán csak tiszavirágéletű szeszély.

Annyi bizonyos, hogy a tulnag és általában a nagy kalapoknak, amiket az utóbbi hónapokban favorizáltak, befellegzett. A nagy forma nem felel meg a hideg időre, amikor a nehéz prémekek mellett csak zavarólag hatna s ezért az őszi és téli viseléshez kizárólag a kis kalapnak van létjogosultsága.

A kalap anyagát illetően szintén új irány észlelhető: a téli divat a bársonyt részesíti előnyben anélkül azonban, hogy a jól bevált filc végleg kegyvesztet lenne. Emellett vannak még más, jelentéktelenebb irányok is, amelyek atlasz-anyagból, csillogó zellophan-szövetből vagy pláne szőrméből készülni a divatos kalapot.

Az idei kalap elsősorban a sajátosság formájával fog különbözni a tavalyitól, de ezenkívül ezt a különbséget még díszítésekkel is kihangsúlyozzák, tollakkal, fémkapcsokkal, stülizált bársonyvirágokkal, zsinórokkal, rojtokkal stb.

Ezt az új kalapformát és díszítéseit mutatjuk be képünkön, amelyen a felső sor középső modellje az új sportkalapot ábrázolja. Stílusában hasonlít ahhoz a vadászkalaphoz, amely néhány évvel ezelőtt nagy sikert aratott, azzal a különbséggel, hogy ez a mostani kalap kerül minden tulajdonságát.

A kérdés, hogy az arcához közel álló kalap divatosabb-e az idén, mint a szabadhomlokú, még nem dönt el véglegesen. Nem is kell, hogy eldőljön, mert csak az a divat helyes, amely nem ragaszkodik megrögzött formákhoz és elvekhez, hanem

minden irányban teret ad a fejlődésnek.

A vadászkalapot tehát éppoly szívesen látjuk, mint a szabadhomlokú, felhajtott, lakkal övezett filckalapot, amely leginkább ovális arcokra illik. (Felső sor első modell).

Az idén nagy keletje van a népviseletnek s így nem szabad csodálkozni azon, ha olyan kalappal találkozunk, amely az orosz koronára emlékeztet anélkül azonban, hogy izléstelen, színpadias hatást keltené.

Sokáig az a felfogás uralkodott, hogy bizonyos általános típusokat kell bevezetni, aminek aztán az volt az eredménye, hogy kor- és rangkülönbség nélkül minden nő ugyanazt a kalapot hordta. Ezt most kikerülik azzal, hogy ugynevezett „ejtőernyő-kalapokat” honosítanak meg a fiatalabb nők számára, amilyent képünk alsó sorának első modellje ábrázol.

Mellette feloldalas kalap látható, amelyet varrott vagy domboruan paspólirozott külsővel készítenek.

Az esti kalapdivat, szép és drága anyagával, nemes díszítésével azoknak ad igazat, akik szerint már túl vagyunk a gazdasági válság mélypontján és megyünk felfelé. A képünkön bemutatott estélyi kalapot gazdag, sugárszerűen elágazó toldász ékesíti. (Utolsó modell).

Az idei kalapdivat tehát arra törekszik, hogy sokoldalúságával elejét vegye az ellaposodásnak, az egyhanguságnak, amely már sok szépen induló divatot tett népszerűtlenné.

Hímzett díszítések

míg és minden ruhán előnyösen érvényesülnek. Az idén főleg a gallért, kélét és a látogatási ruhának vízesszerű részét hímzik selyemmel vagy gyöngyökkel, amelyek az őszi hangulatnak megfelelően a hulló falevelet veszik motívumnak. Az őszi lomb gyönyörű színárnyalata igen jól fest a ruhán.

Az óriási diák-gallér

szőrmecskiből összeállítva a legújabb divatvív-mány. Ezzel rendszerint a délutáni kabátot prémezik s legjobban a bársonyhoz illenek, amelynek színe legyen zöld, középkék, barna vagy borvörös. Újdonságnak számít a bő kabátujj is, amelyet több szőrmecskiből készített kélét fog össze.

Azt hiszem, ez sohasem volt aktuálisabb, mint éppen most, nyár végén, őszi előtt, amikor a szegény ember, már mint hogy a szegény asszony rémülten konstataálja, hogy nyerselyemben, vászonkosztümben már nem járhat, a kosztümje és az egyetlen melegebb kisangol ruhája bepiskolódott és lehervadt, a bundáját pedig még nem veheti fel...

Mik az első tennivalók, a pénztárca át tanulmányozása után természetesen?

1. Sürgősen kitisztíttatni az angol kosztümöt, amíg még meleg van és uccára lehet menni a bársonygalléros, de sajnos, oly lenge imprimében.

2. Einyuzott nyári ruhánkból gyorsan bluzt varázsolni. Mingyárt nagyobb kedvvel fogjuk viselni, ha, mint hamvaiból életrevarázolt Főnix, teljesen más formában találkozunk vele.

3. Akinek van angol kabátja és azt átmenetivé óhajtja változtatni, belés helyett csináltasson egyszerű, sima angol szoknyát és végiggombolható kabátszerű bluzt hozzá, mely alá különböző sálát, bluzt, pullovert lehet venni, ez az időjárástól függ...

4. A cipővásárlásnál már most gondoljunk arra, hogy a cipőt, sajnos, hócipőbe is kell majd viselni a télen. Ezek szerint ne resteljünk a cipővásárláskor a hócipőt is felváltatni, megpróbálni, belefér-e a drága hócipőbe a szintén nagynehezen vásárolt cipő sarka?

5. A bársonysapka és kalap nagyon szép és dekoratív, de sajnos, nálunk csak augusztustól novemberig viselik, attól kezdve már szalmát biggyesztenek a dámák a fejükre. Tehát ne csábítsa el kalaposnő senki Éva lányát azzal, hogy a méregdrága bársonykalapot egész télen viselheti, nagyságos asszonyom, vegye meg nyugodtan... én nem akarok senkit bántani, de bársonykalapot csak öreg ruhamaradékából érdemes készíteni.

6. Tervet csinálni. Előreláthatólag mennyi pénz jut ruhára, elméletben! összehangolni az átmeneti kabát, a bunda és a viselhető és viselendő cipők és ruhák színét.

7. Ismét mondom — bluz és pullover — ezt a divatot a szegény nők számára találták ki. Nincsen olyan végkimerülésben szenvedő rongyoszsák, melynek fenekéről még egy bluznak valót elő ne lehetne kotorászni.

8. A sokszínű horgolt sálakat, a négy-szögletes, nagyobb zsebkendőnyi kendőcskéket a lehető leghelyetlenebb helyekre kötik és alkalmazzák. Akinek az átmeneti kabátjához a fennebb vázolt kosztümszerű sima és egyszerű ruhája és még egy angol ruhája van, egész őszi fel van elegánsan öltözve. A ruha nyakára kétféle gallért, számtalan sált és kendőt alkalmazhatunk, a sált a másik ruhához is használhatjuk, nem unjuk meg a ruhánkat! Tehát:

9. Ha többféle változatban viseljük a meglévő egy-két holminkat, sohasem fogjuk azt érezni, hogy szegényes a ruhátárunk, hogy nincs mit felvenni, ennél fogva

10. Nem leszünk rosszkedvűek, nem tesszünk szemrehányást magunknak, az égieknek és családunknak, hogy nincs mit felvenni... melyért férfi hozzátartozóink feltétlenül hálásak lesznek és jobb kedvvel teremtik elő a pénzt a továbbiakra...

I. M.

Szénből készült ékszerek

A szenek között kétségtelenül az ugynevezett cannel coal (magyarul talán gyertyaszénnek nevezhetnők), a legsajátságosabb szénfélések. Az a nevezetessége, hogy belőle apró dísz tárgyakat, gyász ékszereket, filigrán csecsebecskéket esztergályoznak.

BERLIN 6: Korál, torna. — 18.45: Régi német táncok esemélőn. — 18.50: Hangképek Verneeről. — 19.15: Schubert Hegedű és zongoraszonátája. Huber: Keringő zongorahármasa. — 19.40: Hírek. — 21.15: Egy tűzerűtűg ünnepe. — 22: Hírek. — 22.30—1: Zenés est.

BUDAPEST 1: 6.45: Torna, utána hangtlemozban, felolvasás. — 11 órakor: Diszlokatoraválás a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen. Beszélő Koudela Géza dr. — 12.05-től 13.15 óráig: Hangképek. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízálásielőjelzés. — 13.40-tól 14.20-ig: Sallay Iván hegedű (zongorakísérettel). 1. Bach: a) E-dur prelúdium; b) Gavotte en rondeau. 2. Beethoven: F-dur rómáné. 3. Brahms: III. tétel a D-dur hegedűvertényből. 4. Paganini: XIII. Caprice. 5. Ravel: Piece en forme de Habanera. 6. De Falla: Spanyoltánc. 7. Debussy: La plus que lente. 8. Wieniawski: Polonaise brillante, D-dur. — 14.40: Hírek és élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 16.10: A csodálatos kutyatejű. Fegyvernéki Frommer István előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. — 17 órakor: A vételviszonyok tanulmányozása, tételességkérdések. Zakariás János előadása. — 17.25: Sárossy Mihály és Martinek István gitár-énekkettése. Orosz dalok és népdalok. 1. Horoviz A.—Rém I.: Az ifjúság ha elhagyott. 2. Kalkovics népdal (Harmath Imre szövege). 3. Dinom-dánom (Kázmér G. szövege). 4. Messze kisharag esendül (Szécsi Ferenc szövege). 5. Schönfeld I.: Akácvirágok. 9. Tuzszikra (Kovács M. szövege). — 18 órakor: A rádió tárgysorsjáték hányza. — 19 óra: Toll Árpád és Toll Janosi előadások. — 19.50: A Missa Solemnis elkészítéséről. — 20: A Nemzeti Színház évadnyitójáról. — 20.45: Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem alapításának 300 éves jubileuma alkalmából. Ujházy György: Missa solemnis. Utána kb. 22 órakor: Hírek, időjárásjelzés, időjárásjelzés. — 22.25: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Heuberg: Operabál — nyitány. 2. Nagy Frigyes: Baléttétel. 3. Schack Manka: Séta a ligetben — zenekép. 4. Gilbert: A moztündér — egyveleg. 5. Szekeres Ferenc: Bolero. 6. Stefanides Sándor: Az osteriában. 7. Zeller: A bányamester — kerimgő. 8. Geiger: A-tól Z-ig — egyveleg. 9. Donáth Jenő: Ép testben ép lélek — sportinduló. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II: 18.05-től 19 óráig: Közvetítés a Gellért-szállóból. Pataky Lajos jazzzenekarának műsora. 1. Wrubel: Slowfox. 2. Donaldson: Fox-trott. 3. Vértés Henrik: Oly régóta várok egy ószinte szót — keringő. 4. Sándor Jenő: Mondj ma valami szépet — keringő. 5. Donaldson: Két foxtrott. 6. Hill: Slowfox. 7. Bennet: Foxtrott. 8. Stolz: Tangó. 9. Kiss-Angyal Ernő: No törje össze aszonym a szívemet — tangó. 10. Zerkovitz: Hej Moszkva, Petrograd — foxtrott. 11. Plessow: Szonja — foxtrott. — 19.10-től 19.40-ig: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. — 19.45-től 20.55-ig: Szervánszky szalónzenekar. — 21 órakor: Hírek. — 21.25-től 22 óráig: Hangtlemoz. — 22.10-től 22.40-ig: A B. B. C. angol rádió társaság negyedik budapesti riportja.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Harangjáték, korál, torna, vídám zene. — 18.25: Riport. — 18.45: Bachon orgonaművész Haendel-műveket játszik. — 20: Hírek. — 22: Hírek. — 22.30: Egy kis éji zene. — 23—0.55: Géczy Barnabás tánczenekara.

HAMBURG 6: Korál, Torna. — 18: Beisenherz író könyvéből. — 20: Hírek. — 20.10: Tarka est a tengeregyéből. — 22: Hírek. — 22.25: Közzene. — 23: Géczy Barnabás tánczenekara.

LIPCESE 18: Korlexikon. — 18.15: Az ifjúság szava. — 18.20: A Canossáról szóló legenda. — 18.40: Őszi versek. — 18.55: Esti szemle. — 20: Hírek. — 21: Vidám hétvégi est. — 22: Hírek. Sport. — 22.30—24: Tánczene Halleből.

MÜNCHEN 6: Jelmondat Torna. — 7: Hírek. 7.10: Könyvü zene. — 18: Hitler-íjak zenélnék. — 18.20: Az automataüzlet zárása után. — 18.40: Teleman: Két kis szonáta. — 18.50: Időszertű anyag. — 19: Az ifjúság szava. — 19.05: 125 éves az októberi sörünnepe. — 20.10: A mikrofon mint ezermester, tarka est. — 21.10: Vidám ékióber ünnepi hangulat. — 22: Hírek. — 22.20: Demon-dás szerint. — 22.30—24: Tánczene.

PRAGA 7: Karlsruhi fürdőzenekar. — 8.30: Lemezek. — 9.30: Istentisztelet. — 11: Dalok. — 12.20: Zenekar. — Krzieska: Repülőinduló. Smetana: Két özvegy, balettzene. — Csakvovszkij: Pique dame, részletek. Fibich: Hangulatok, képek és emlékek. Grieg: Trollhaugeni nász. Mozart: Tarek induló. Lemezek. — 14.15: Lemezek. — 17.45: Lemezek. — 18: Német műsor. — 19: Lemez. — 19.30: Langeró Szent Vencel. — 20.50: Cseh népdalok.

POZSONY 8.30: Dale: Brácsa. és zongoraáb-ránd. — 9: Szalónzenekar. — 13.45: Lemezek. — 16: Rádiózenekar. Bella: Hermánia a Vénusz barlangban, nyitány. Moyzes Sándor: A Vág menti Hósi romantika, hangképek. Moyzes Miklós: Scherzo. Figus-Bystri: Románok. Lauko: Szlovák szvit. — 17.55: Magyar pásztortáncok. — 17.55: Magyar műsor. Hatvani: A Szent Vencel gondolat. Utána a rádiózenekar hangversenye. Bella: Esz-dur ünnepi nyitány. Suk: Elmélkedés a Szent Vencel körül. Dvorzák: Lengyelke Smetana: A titok, nyitány. — 18.40: Lemezek.

ROMA 17.10: Római mandolinégyes. — 17.35: Szcilliai dalok — 19: Hírek idegen nyelveken. Czak Bari: 20.40: Görög est. — 20.40: Egyfelvonásos operák. Mulé: Al lupo. Utána Fiumi: Olasz tájak és legendák, esevegés. Mulé: La monacella, della fontana.

STUTTART 5.45: Korál. — 6: Torna. — 18: Hangos hetiszemle. — 18.30: Apró esellő. és zongoradarabok. — 19: Tarka képek. — 20: Hírek. — 20.10: Zene, közben hangjátékok. Kernmayer: Háromszor is házasság. — Vollmer: Az irógépzongora. Kunze: Szellemek órája a panoptikumban. — 22: Hírek.

TOULOUSE 18.15: Schrammelzene. — 18.30: Francia operettalok. — 18.45: Hegedűszóló. — 19: Dalok. — 19.20: Filmlemezek. — 19.45: Könyvnyű zene. — 20: Szalónzene. — 20.30: Cigányzene. — 21: Straus O.: Varázskeringő, egyveleg. — 21.35: Szórakoztató lemezek. — 21.45: Tarka est. — 22.15: Budazene. — 22.45: Argentín-zene. — 23.35: Jazz. — Majd 0.30-ig: Katonaindulók.

1935 szeptember 22-től szeptember 28-ig

Vasárnap szeptember 22

BEOGRAD 9.05: Pontos idő, műsorolvasás. — 9.10: Torna (Mandukics Szimly). — 9.30: Istentisztelet közvetítés a püspöki templomból, énekel az I. Beográdi Dalárda. — 11.10: Vizálásielőjelzés. — 11.50: Hangtlemoz. — 11.59: Pontos idő, a harangszó pravoszláv székesegyházból, utána a rádiózenekar déli hangversenye I. Legar: Oszlálytársak, induló. 2. Krzieska: Kostana, nyitány. 3. Gounod: Fauszt, balett. 4. Dvorzák: Szlovén tánc. 5. Kokranjac: Rukovet. 6. Lechner: Vidám nyár. — 12.50: Reklámok. — 13.00 Hírek. 13.15: Vladairetore népdalokat énekel: 1. Kradem ti se. 2. Kozacko kolo. 3. Bajram ide. 4. Ketusa, kolo. 5. Stozako kolo. 6. Zikino kolo. 7. Ej, pod Skocicem. 8. Trojanac, kolo. 9. Simi jarko sa istoka sunce. 10. Novoselka, kolo. 11. Ej, kolika je javorina. 12. Polomka, kolo. 13. Crven fesić. 14. Sarajevka, kolo. — 13.45: Avala hírek, pontos idő. — 16.00: A kis Florami, Tijardovics operettje lemezek. — 17.00: Az ucca gyermekei. Lazarevics Vasza előadása. — 17.20: Hangtlemoz. — 18.25: Pontos idő, az esti és másnap műsor felolvasása. — 18.30: Habschied József furvola- és szakszofonhangversenye. 1. Pope: Szalontarab és Bravourzene. 2. Deer: A szóke hold. 3. Widof: Rubenola. 4. Widof: Szakszofon. 5. Pope: Bravour-polka. 6. Baumann: A 24. ucca. — 19.00 Reklámok és lemezek. — 19.15: Hetiszemle. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20.00: Szerb est. — 22.00: Pontos idő, Avala-hírek, sporteredmények, utána a rádiózenekar esti hangversenye. 1. Petrovics: Rokszandics órnagy indulója. 2. Thomas: Mignon, nyitány. 3. Lindemann: Volgahangok, egyveleg. 4. Tijardovics: Abránd. 5. Rajhenics: Kolo. 6. Tangó és induló a „Paszir Kosztja” c. Dunajevszkifilmből. — 23.00-tól 23.30-ig: Tánczene lemezek.

LJUBLJANA 16: Lemezek. — 16.30: Énekkar. — 20: Faust elkörözése. — 20.15: Rádiózenekar tenorénekekkel. — 22.15—23: Tánczene.

BECŐS 8: Jelmondat. Hírek, Torna. 8.30: Héfi tanácsadó. — 8.45: Istentisztelet. Mozart: C-dur mise. — 10.15: Klasszikus szórakoztató lemezek. — 11: Bach: III. V. és I. brandenburgi hangverseny, közvetítés Baselből. — 12.25: Hírek. — 12.30: Könyvü zene. — 14: Az osztrák maratoni futás, közvetítés a dornbachi sportterrel (lemez). — 15: Hírek. Könyvsemlé. — 15.40: Reger: D-moll v. nótégys. — 16.30: A világ legnagyobb töltésrőll. — 17: Gonduzó. — 17.25: Friedberg Kurt író felolvasása. — 17.55: Heuriger-est. Citera-kettős, jódízene, szájharmonikaszólló, Wichart-éneknégyes, rádiózenekar. Közben 19: Hírek. — 20: Hawel: Der weiche Aehn. háromfelvonásos vígjáték. — 22: Hírek. — 22.25: Hadrabowa Éva szoprán énekel. — Muzsorgszkij: Trepak; A bolgár. Graecaninov: Hazám. Marx: Pillantások; Kérés és felelet. — Rinaldini: Mária-dal. Stiasny: Nyár volt. Képedet esókolom. Mascagni: Santuzza áriája. — 22.50: Hírek. — 23.05: Fahl-négyes; bécsi zene. — 21—1: Cigányzene Budapestről, Sárközi Gyula és Béla és zenekara a Pátia-kávéházból.

BERLIN 6: Korál, Torna. — 18: Busch-délután zenével. — 20: Rádiózene, és énekkar. Thuille: Romanikus nyitány. Wienfawski: D-moll hegedű-észenekari verseny. Schumann: Ünnepi nyitány a rajnai bor dalával. Mozart: Egy kis éji zene. Romané a kürtversenyből. Schubert: Gondolodal. — Kaun: Marki szvit. — 22: Hírek. — 24—1: Domina-zenekar.

BUDAPEST I: 9.15: Hírek. — 10 óráig: Református istentisztelet a Tisztviselő-lelepi templomból. — 11 óráig: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet műve után P. Bangha Béla dr. jézus-társasági házfőnök mondja. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásielőjelzés. — 12.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar „Haydn-hangversenye.” Vezényel Fridl Frigyes. 1. A lakatlan sziget, nyitány. 2. Katona-szimfónia. 3. Német táncok. 4. D-dur nyitány. 5. Üstodob-szimfónia. — 13.45: Hangtlemoz. — 14.45: Egészségügyi kalendárium. — 15 óra: Fásituk az Alföldet! Pásztorj Ódon főfőtánáncos előadása. — 15.50: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalónzenekara. 1. Offenbach: Szip Heléna — nyitány. 2. Blon: Nő, szerelem, élet — keringő.

Közben 16:10: A világháború ékai Rácz Kálmán előadás. — 16:45: A szalonzenekar műsorának folytatása. 1. Leemann: Velencei gondolalad. 2. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatok. — 17 óra: A nagyarsch labdarúgó mérkőzés második félidő-jének közvetítése. Beszélő Pihár István. 7 18 óra: Zenei parádák. Zongorán előadja Szendy Lajos. — 18:30: A rádió tárgysorozatuk húzása. — 19:35: Lakatos Árpád tárogatózik (zongorakísérettel). — 20: Sporteredmények — 20:30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Marthon Géza. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Lehár: A mosoly országa — egyveleg. 3. Bayer: A babatündér — ábránd. 4. Gamme: Lotharingai induló. 5. Konti: Királyfogás — egyveleg. 6. Marthon Géza: Csicsóné — slowfox és csárdás. — 22: Hírek, sport, és versenyeredmények. — 22:30: Közvetítés az Oszlende-kávéházából. A Mándics-jazzzenekar műsora Kalmár Pál éneksszámával. 1. Damich Endre: Hej, hó — foxtrout. 2. Fényes—Mihályi: Tudom... — foxtrout. 3. Bixio: Lucia — dal (ének). 4. Dvorzák: Humoreszk. 5. Buday—Szécsen: Holnap este vár-lak (ének). 6. Hollóvárdosi: Egyszer másként lesz — foxtrout. 7. Mándics-revü. II. 8. Sally: Kedve-sém — tangó (ének). 9. Operett — és hangsfilmmu-donságok (énekkel). 10. Haich Béla: Song — slow-fox — 23:15: Közvetítés a Baross-kávéházából. Far-kas Sándor és előzenekara muzsikál. — 00:05: Hírek. — Csak a becsi rádióállomás részére: 24 órától éjjel 1 óráig: Sarkózi Gyula és Sarkózi Béla előzenekara muzsikál. Közvetítés a Patria-ká-véházából)

BUDAPEST II. 12:40-től 13:40-ig: Lakatos Tóni és Lakatos Misi előzenekara. — 15 órától 15:40 óráig: Dohnányi Ernő zongorizál. 1. Beethoven: E-dúr szonáta. 2. Liszt: a) Consolations. b) Valise impromptu. 3. Bartók Béla: a) Este a székelyeknél, b) Medveidán. 4. a) Dohnányi: Marche humores-que. b) Delibes—Dohnányi: Coppelia — kerengő. — 15:45: Magyar híradó. Máthé Elek dr. előadása. 7 16:15-től 16:35-ig: Losonczi-Schweitzer Oskár szalonzenekara. — 16:40: A Száz könyv sorozatban Szécb Antal beszél Rabehals „Gargantua”-játáról. — 18:35-től 19:30-ig: Berend Endre szalonzenekara. 1. Adam: A nürnbergi baba — nyitány. 2. Weizel: Örök ifjúság — kerengő. 3. Lehár: Vig üzveggy — egyveleg. 4. Frederiksen: Északi szvit. 5. Kalmán Imre: A montparnói ibolya — egyveleg. — 19:40: Európa az emberiség élen. Jód Tibor dr. előadása. — 20:05-től 21:15-ig: Hangfilmek. — 21:20: Hírek és sporteredmények.

BUKAREST II: Karének. — 11:30: Hírek. — 11:45: Rádiózenekar. — 12:40: Sport. — 12:53: Le-mezek. — 13:15: Hírek. — 13:30: Lemezek. — 17: Sibicannu-zenekar. — 19:20: Román zene. Jomeze-ken. — 20:15: Rádiózenekar. Secareanu énekekkel. Rossini: Tantréd. nyitány. A sevillai borbély. Ária. Wagner: Mesterdalnokok, ária. Verdi: A végzet hatalma, nyitány. Ernai, ária. — 20:50: Sport. — 21: Rádiózenekar. Weber H.: Strauss-kerengők egyvelege. Mendelssohn: A gondolkis ála. — 21:30: Hírek. — 21:45: Becece: Amalfi sze-ronád. Paschelli: Román kedély, egyveleg. — 22:15: Hírek. — 17:45: Hangfilmek. — 18:30: Rádiózenekar. Liszt:

Kromatikus galopp. Bolzani: Menet, Bizet: Ar-lest lány, szvit. Handel: Sarabande. German: Bé-esi kerengő. Grieg: Ina és templomi tánc. Hubay: Helyle Kath. Raehmann: Elegia. Grieg: Norvég tánc. May: Dalm. Blom: Viktória, induló. — 19:30: Sport. — 20: Vidám tarka est énekek és zenevel. — 22:30: Oszlende-kávéház. — 23-0:55: Géczy Barnabás tánczenekara.

HAMBURG 6: Hangverseny a Newyork gő-zősről. — 17: Dabeylet. — 17:30: Tarka képek Hamburgból. — 18: Fuvoszene. — 19:05: A hason-más a filmen. — 19:30: Sport. — 20: Bucsu a nyártól. — 22: Hírek.

LIPSCHE 6: Hamburg. — 18: A német népség napja. — 18:40: Danzig, a régi német város. — 19: Hangképek — Eichenborf halál diákeveleiből. — 19:30: A német népség ünnepe órája. — 19:55: Sport. — 22: Hírek.

MÜNCHEN 17:30: Kaufbeuren városi énekkö-léja és zenekara. — 18:40: Tücheneid Kaufbeuren-ből. — 19:40: Sportközhang. — 20: Rádiózenekar. Bettendorf Emmi szoprán, Waldemar alt, Andersen tenor és Baum baritonnal. — 22: Hírek. — 22:30 —24: Tánceze.

PRAGA 6:30: Eberszöld. — 7: Karlsruhi fúvó-zenekar. — 9:15: Monteverdi: Hat madrigál. — 14:15: Lemez. — 17:45: Lemezek. — 20:30: Kaharé. — 21:15: A rádiózenekar népszerű hangversenye. — 22:35: Lemez. — 22:45: Jazz.

POZSONY 17:55: Magyar műsor. — 20:30: O-lasz, angol, skót és francia dalok. — 20:55: Laka-tos László: Az édes álmom, egyfelváltásos a ház-as életről.

RÓMA 17:30: Cetra-zenekar. — 19:30: Leme-zek. — 20: Lemezek. — 20:30: Lemezek. — 20:40: Szinfonikus zene. Dvorzák: Farsang, nyitány. Mu-szorgaszki: Khovanosina, nyitány. Petrus tánc. Nicolai: A windsori vig nők, nyitány. — 22: Scriber: II menthore veridico, egyfelváltásos da-losjáték.

STUTTGART 17: Ferfalalegyet. — 17:30: Fu-vola- és zongoraszóó. — 18: Hangképek. — 18:45: Sváb parasztszene. — 19:30: Ripoti a nemzetközi könnyűzenei versenyéről. — 20: Haydn: Az év-szakok, oratórium. — 21:30: Ahhaus káló versei Rameau. Couperin és Daquin zenéje. — 22: Hi-rek. — 22:30: Tánceze.

TOULOUSE 18:30: Operettalok, Duzzene. — 19: Dalok. — 19:20: Szalonzene. — 20: Falsi-vigátékokból. — 20:30: Katonazene. — 21: Mas-senet: Thais, részlet. — 21:50: Fengerészdalok. — 22:30: Operettalok. — 22:45: Jazz. — 23:15: Argentin-zenekar. — 23:30: Orosz dalok. — 23:45: Szalonzene. — 0:20: Katonazene.

VARSÓ 9:15: Lemezek. — 12:15: Szinfonika-sok. — 14:30: Hangfilmek. — 16:15: Vónsö-nyes. — 16:45: Langyel induló. — 17: Tánceze-ne. — 19:30: Jazzlemezek. — 20: Rádiózenekar. Litolf: A gronliak, nyitány. Steckel: Szerelmi dalok. Hempelnek: Téli dal. Bölsöckel Strauss R.: Rószelovag, kerengő. Három dal. — 21: Vi-dám est. — 22: Tánceze. — 23:05: Könyv le-mezek.

6:30: Szimfon. Szergej balalajkenekara. 1. Preobrazsenszkij-induló. 2. Népdalok: a) Hajnal a Volgán, b) Köves út. 3. Grotovszki: Elheletett kerengő. 4. Szimfon. Orosz dalok — egyveleg. 5. Moszkva — dal (Safarav Iván). 6. Gumenik: Osz-szel — tangó. 7. Ciganydalok. 8. Makarov: Almat-ian éjszakák — romane (Voronin Dimitrij). 9. Ukrajnai dalok. — 19:35: Rauga herceg Magyar-or-szágon. Magyar Kázmér előadása. — 20:05-től 21:10-ig: Budapesti koncert Szalonzenekar. 1. Kernert Jenő: Kosuth-nyitány. 2. Delibes: Pas des fleurs — kerengő. 3. Ekkel: Bank bán — ábránd. 4. Vecey: Valse triste. 5. Lehár: Paganni — operettegyveleg. 6. Lindemann: Jón a galya — in-duló. — 21:15: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Harangjáték, ko-rál, torna, Vidám zene. — 16: Szórakoztató zene. — 17:30: Hangfilmek. — 18:45: Moris Jenő hegedű-művész játéka. — 19: Szundánmet népdalok és néptánok. — 19:45: Hírek. — 22: Hírek. — 22:30: Mysz Gmeiner Lulu énekel. — 23: Géczy Barna-bás tánczenekara.

HAMBURG 6: Korál, Torna. 16: Szórakozta-tózene. — 17: Rádiózenekar. — 19: Reuss: Fuvó-labánmas. — 19:30: Leányénekek. — 20: Hírek. — 21:30: Hangfilmek Friesen Frigyes emlékeztetere. — 22:15: Hírek. — 22:40: Közzeze.

LIPSCHE 17: Rádiózenekar. Thomas: Gd. nyi-tány. Mozart: Varázslóvóla, részletek. Hammerik: Északi szvit. Habert: Menet. Chopin: Nocturno. Schaffer: C-dúr ragyszóda. Aubert: Fra Diavolo, részletek. Kretschmer: A Folkungok, részletek. — 18: A nemzet ünnepe. — 18:20: Kút az egészét akarja, hangfilmek. — 18:30: Friezen, a német akadémia egyik megalapítójának emléke. — 18:50: Tomaszat egyik megalapítójának emléke. — 18:50: Esti szemle. — 19:40: Winteroller író felolvasása Landon regényéből. — 20: Hírek. — 21:30: Izlan-di népzene Kopenhágból (felvele). — 22: Hírek. — 22:35: Schumann: C-dúr zongorabrand. — 23-24: Rádiózenekar. Indulók és kerengők.

PRAGA 6: Szalonzene. — 11:30: Lemezek. — 12:30: Muzsik-szalonzene. — 16:30: Fok-zenekar. — 17:40: Lemez. — 18:20: Német műsor. — 21:40: Jiták: II. vonónégyes. — 22:30: Lemezek.

POZSONY 17:50: Magyar műsor. — 18:45: Win-teritz II zongorizál. Weinberger: Spinké-szonáta. Winteritz: Ária. — 20:15: Lemezek. — 22:45-23: Lemezek.

RÓMA 17:05: Cetra-zenekar. — 18:35: Dopola-voro. — 19: Hírek. — 20:40: A falutól és erdőről szóló zeneművek. Micheli: A mezőn. Rafi: Erdő-ben! Dridalok tánc Massenet: A Bacchus-szvit-ből. Montanari: Erdi magány. Az erdő élete. Gou-nod: Bacchusidő és intenzív. Contarini: Falsi tánc. Brogi: Zampognata. Goldmark: Falsi lakodalmom, részletek. Csajkovszki: Virágkerengő. Sa-int-Sens: Bacchanalia. — 22: Tánceze.

TOULOUSE 18:15: Bécsi zene. — 19: Operett-részletek. — 19:45: Birman fakir előadása. — 19:50: Duzzene. — 20:05: Katonadulók. — 20:30: Ope-rettalok. — 21: Mozart: Don Juan, ábránd. — 21:30: Könyv zene. — 21:45: Kabaré. — 22: Var-ren — Az aranyasó, egyveleg. — 22:20: Argentin ze-ne. — 22:45: Dalok. — 23: Operettalok. — 23:15: Jazz. — 23:30: Szalonzene. — 23:45: Francia vi-dekek dalai. — 24: Tarka negyedóra. Majd 0:30-ig: Katonadulók.

VARSÓ 6:30: Lemezek. — 12:40: Rádiózenekar. — 15:30: Könyv lemezek. — 16:15: Rádiózene-kar. — 17:20: Fryberg hegedűművész játéka. — 18: Vidám zene. — 19:25: A puritánok (Bécsből). — 22:15: Könyv lemezek. — 22:45: Tánceze.

Szombat

szepetember 28

BEograd 10:45: Pontos idő, műsorválasz. — 10:50: Vízáltsjelentés. — 11: Tarka műsor jeme-zken. — 11:50: Pontos idő. — 12: Harangzó a pravoszláv székesegyházból. Utána a rádiózenekar dőli hangversenye. 1. Golemovics: Oliver, induló. 2. Janko: Operanyitány. 3. Dominisz: Egyveleg. 4. Waldentel: Emlék, kerengő. 5. Primi: Souton. 6. Brodil: A szerb nagpa él álma, egyveleg. 7. Mokranjac: X. Rukovel. — 12:50: Reklámok. 13: Hírek. — 13:15: A rádiózenekar műsorának folytatása. 8. Mascagni: Paraszbecsület, fantázia. 9. Rake: Hangulatok. 10. Ranzoni: Ógánykerengő. — 13:45: Avula-hírek. Pontos idő. — 16: Kivánsá-g-lemez. Domziti, Verdi, Dvorák, Chopin, Ferrar-is, Müller, Kubrecht és Delibos műveiből. — 16:40: Milosovic Milan professzor eszevege. — 17: Bojics Miroslava népdalok énekel Begovic Szima zenekarnak kísérete mellett. 1. Makedon-ka. 2. Ne vole me. 3. Tri sva ptice. 4. Ajde szlu-sej. 5. Miszlim rano. 6. Uzel gungun. 7. Goro, go-ro. — 18:25: Pontos idő, az esti és másnapi műsor felolvasása. — 18:30: Kis hangverseny lemezek-en. — 19: Reklámok, lemezek. — 19:15: Hírek. — 19:30: Juzszlav nemzeti óra: Basa Franja ljubla-nai professzor előadása Maribor geopolitikai hely-zetéről. — 20: Zenei és irodalmi est. Közreműkö-dik Dara Milosovic, a beogradi Nemzeti Színház tagja szavaltókkal, Vladimir Szlihan hegedű, Bu-takov Alekszije zongorán. — 20:50: Közvetítés Ártásában, előadja a prágai rádió-journal, vezé-nyel Otokar Jeremias. — 21:30: Szajnos-Sztojano-ovic Nadeszda, a beogradi Opera tagja, népdalo-kat énekel zenekari kísérettel mellett. — 22: Pontos idő, Avula-hírek, majd a rádiózenekar esti hang-versenye. Népszerű zene. — 23-től 23:30-ig: Tán-ce zene az Avóklubból.

LUBLJANA 18: Könyv zene. — 20: Tarka est zenével. — 22:15: Jazz.

ZAGREB 20: Fuvólavarseny. — 20:30: Rádió-zenekar. Strozzi Maja szopránnal. — 22:15-23: Tánceze.

BÉCS 7:10: Jelmendát, hírek. — 7:20-8: Köny-nyv lemezek. — 9:10: Hírek. — 12 Könyv leme-zek. Közben 13: Hírek. — 14: Jaken tenor jeme-zel. — 14:30: Hírek. — 15:15: Karének. — 15:50: Tájszótlásverseny. — 16:15: Hírek. — 16:20: Angol lecke. — 16:40: Jazz dalokkal. — 17:40: Prága és a becsi művészet. — 19:10: Jung Heiden alt éne-kel Haendel: Ártik a Xerxestől és Cézárból. Gluck: Orpheus, ária. Schuber: Négy dal. — 19:40: Lihenon: Ki tudja hol? vers. — 19:45: Ascher: Ófalségo kerengőzik (Buda egyveleg), ope-rett. — 22: Hírek. — 22:10: Beethoven: B-dúr zongoraszonáta Weber János előadásában. — 22:50: Hírek. — 23:05-1: Táncelemek.

A FRANÇAISI CSÖG HELL RADIO

A BEGGER... SAG HELL RADIOVOSORA

színhely. a) Michell: Spanyol szerenád. b) ...

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10-től 18.50-ig: Tánclene- zek. — 19.10: Hogyan nézzünk képeket. Elek Ar- thur előadása. — 19.40-től 20.20-ig: Farnadi Edit zongorázik. 1. Mendelssohn: Rondo capriccioso. 2. Liszt: a) Petrarca-sonet, b) F-moll hangverseny- előd. 3. Debussy: a-moll prelűd. 4. Troch: A hű- vész. 5. Stefani: Vidalia. 6. Dohányi: h-moll capriccio. — 20.25: A műveltség vándorlása a Föl- dön. Pécsi Albert dr. előadása. — 21 óra: Hírek.

A FRANÇAISI CSÖG HELL RADIO

Könyv zene Frankfurtból. Közben 7: Hírek. — 18.30: Pacher Mihály XV. századi német mesté- rrel. — 18.50: A rádió üzenetkötő a várost a falu- val. — 19: Új hangostílműveket. — 19.55: Esti szellem. — 20: Hírek. — 20.10: Bollihi, Norma, két felvonásos opera a stúdióból. — 22: Hírek, sport.

MÜNCHEN 6: Jelmondat, torna. — 6.30: Köny- vü zene Frankfurtból, közben 7: Hírek. — 16: Rádiokamarák. Közben zongoraszó. — 16.40: Spitzweg Károly festő. — 17: Frank-zenekar Nürnbergből. Könyv zene. — 18.30: Hitler-jelöl- kérvények. — 18.50: A rádió ös- zekötő a várost a faluval. — 19: Gazdáknek. — 20: Hírek. — 22: Hírek. — 22.20: Bemondás sze- rit.

PRAGA 6: Szalonzene. — 10.11: Lemez. — 12.30: Jazz. — 16.30: Szalonzene. — 17.50: Lemez. — 18.20: Német műsor. — 19: Hírek. Lemez. — 20.40: Haydn: G-dúr vonósnégyes. — 22.30: Lemezek.

POZSONY 15: Rádiózenekar. Dvorzsák: Tyl nyitány. Suk: Virágosok. Marsik: Seherzo. Seas- sola: Helveta. Debussy: Kis szvit. — 17.50: Ma- gyar műsor. — 18.45: Balajka. — 20.40: Zene- kar. Stoiz: Szlovenszkóból. Indula: Pólik: Gyen- ged ártélemben. Paps: A Tára alatt. Ponce: Pol- ka. Wacoc: Hasztaiban szereltem. Voldan: Émlék. Hancsi: Férfitársan előre. — 22.45: Lemezek.

RÓMA 17.05: Operettzene. — 18.15: Doppo- lavoro. — 19.40: Előadás. — 20.40: Valente: A grá- málósok. hátrófelvonásos operett.

STUTTART 6: Korál, torna. — 6.30: Köny- vü zene. — 16: Könyvü zene. — 17: Hangver- seny. Kark: Játék a kastélyban. nyitány. Esling: Gyöngéd hullámok. Csalkovszkij: Csipkerózska szvit. Svendsen: Művésztársang. Strauss József: Tavaszi lég. nyitány. Lehár: A víg özeveg. rész- let. Waldteufel: Szivárány. kerengő. Seifert: Karintiai dalok. Lindemann: Tűszökibogó alatt. — 20: Hírek. — 20.10: Északi hangverseny. Berlund Ruth énekével. Hamerik: Szimfonikus szvit. Raagsfron: Notturno. Rigsger: Primavera. — 21: Osztrák est. — 21: Tarka zenészt.

TOLLOUSE 18.15: Operettszettek és opera- atók. — 18.45: Dindzene. — 19.20: Szalonzene. — 20.15: Dindzene. — 21.45: Maillart: A remete esen- getyűje, egyvel. — 22.20: Bécsi zene. — 22.45: Jazz. — 23: Lemezek. — 23.30: Argentin zene. — 23.45: Arék. — 0.20: Katonadalok.

VARSÓ 6.30: Lemezek. — 12.15: Székelyszék zene. — 13.30: Könyvü zene. — 16.15: Szalonzé- mezek. — 17.20: Prokofjev: Fufuvósötös. — 18: Amerikai dalok. — 18.45: Szimfonikus zene. — 20.15: Könyvü zene. — 21: Klein Károly zongorá- zik. — 21.30: Toccata, adagio és fuga. Paganini: Két előd. Dobrown: Két mazurka. Falla: Andaluz tánc és aragon tánc. — 22: A rádió szimfonikus zenekara Goldberger hegedűművész. Berlitz: Cel- lina nyitány. Cahussan: Poema. Ravel: Ludányó. Saint-Saens: Rondu. Capriccio. Dukas: A bűvés- inas. — 23.05: Tánclemezek.

A BEGGER... SAG HELL RADIOVOSORA

Jeg. Nedbelt: A vinéltérmevegyes, nyitány. — 20.45: Hírek, jelmondat. — 21: Az őz langó- erejtől. hangképek. — 22: Hírek. — 22.10: Pau- zata. — 22.30: Bécsi zene. Sebber: Kerengő- egyveleg. Bitner: Gavott. Straus József: Deitri- um. kerengő. Strauss János: Anna polka. Brandl: Dal a Szent István toronyról. Rab: Bécsi népdö- kesek. Schrammel: Jéó gráb. polka. Strauss Jó- zsef: Távollát. — 22.30: Hírek. — 23.05: Strauss János: Waldmeister, riszlelek. Krakauer—Kreis- ler: A paradicsomplan. Lanner: A polgargrádótok indultja. Strauss János és József: Bécsi dalok. — 23.30—1: Táncezene.

BERLIN 6: Korál, torna. — 6.30: Székelyszék zene. — 16: Szopran, hegedű és fuvolaszó. — 16.30: Wolf: és Cornélius-dalok. Courvoisier: Val- tozatok zongorára. — 19: Schmidt zongoraművés- z. Haydn: C-dúr és Beethoven: E-dúr szonáták zom- forázza. — 20.10: Tarka zenés est. — 22.30: Kauf- mann-zenekar.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

A BEGGER... SAG HELL RADIOVOSORA

Aurél előadása. — 20.10-től 21.25-ig: Hanglémé- zek. — 21.30: Hírek, jelmondat. — 22: Hírek. — 22.10: Pau- zata. — 22.30: Bécsi zene. Sebber: Kerengő- egyveleg. Bitner: Gavott. Straus József: Deitri- um. kerengő. Strauss János: Anna polka. Brandl: Dal a Szent István toronyról. Rab: Bécsi népdö- kesek. Schrammel: Jéó gráb. polka. Strauss Jó- zsef: Távollát. — 22.30: Hírek. — 23.05: Strauss János: Waldmeister, riszlelek. Krakauer—Kreis- ler: A paradicsomplan. Lanner: A polgargrádótok indultja. Strauss János és József: Bécsi dalok. — 23.30—1: Táncezene.

BERLIN 6: Korál, torna. — 6.30: Székelyszék zene. — 16: Szopran, hegedű és fuvolaszó. — 16.30: Wolf: és Cornélius-dalok. Courvoisier: Val- tozatok zongorára. — 19: Schmidt zongoraművés- z. Haydn: C-dúr és Beethoven: E-dúr szonáták zom- forázza. — 20.10: Tarka zenés est. — 22.30: Kauf- mann-zenekar.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglémé- zek. — 10 óra: Haladó ismétlészettel a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyletem alap- tásának 600 éves jubileuma alkalmából az Egye- let templomban. Pontifik: Serdi Jusztinán dr. bíornok-trsekk. Magyarország hercegnissza. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohányi Ernő: Tűnapi köszöntő. 2. A hercegnissza bevo- nulásához: Kondaly Géza: Eccc Saeculos Magnus. 3. Liszt Ferenc: Magyar komnatási mise. A ma- gánzólamokat V. Kovács Ilonka, Récz Tilda, Im- re Vince dr. és Thor Zoltán énekel. — 12.30: Hí- rek. — 13 óráig 14.30-ig: Aláttalan Zenésztársaság. — 19.20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek.

Csütörtök

szeptember 26

szemle. Hírek. — 20.45: Nagy operettest szoprán- és tenorénekekkel a druzdai filharmonikusok előadásában. Részletek Dellinger Rudolfi következő operettjéből: Fracassa kapitány; Jadviga; A szoneti; Saint Cyr; Don Cézár; Utána Schütt; A vézetes tojás, keringő. Strauss János: Denevér, csárdás Egy éj Velencében, dal. Strauss János: Denevér, részletek. Lehár: Cigányzorelem, nyitány. — 22: Hírek, sport. — 22.30—24: Etié-zene-kar.

MÜNCHEN 6: Jelmondat, torna. — 6.40: Angol lecke. — 16.10: Szoprán-dalok. — 16.30: Párizsi Jancsi az októberi sörözésen. — 18.30: Beszélgetés a népek történetéről. — 18.50: Gazdálkodás. — 19: Osi dalok. — 19.50: A kor szava. — 20: Hírek. — 22: Hírek. — 22.30: Bemondás szertartás.

PRAGA 6: Szalonzene. — 11: Lemez. 12.30: Könyv fuvészene. — 17.55: Lemezek. — 18.20: Német műsor. — 19.10: Lemezek. — 21.25: Rádiózenekar. Dvorsák: Boszorkányvária. Blódek: Veruna áriája. Weber: Büvös vadász, ária. Verdi: Álarcosbál és Trubadur ária. Offenbach: Hoffman művei, ária. — 22.30: Lemezek.

POZSONY 18.35: Fuchs zongoraművész nő játéka. Humor és groteszk zene. Kohout: Kis szvit. Szeptem: Polka és groteszk. Prokofjev: Szeretlem három narancshoz, induló. Pisk: Lengyelke. Suk: Humoreszk. Mihajlov: Toccata. — 19.40: Rádiózenekar. Fucsik: Firenzei induló. Nedbal: Lengyelvér, keringő. Nováček: Castaldó, induló. Fucsik: Dunai mondák, keringő. Obrucsa: Masaryk-induló. — 22.45—23: Lemezek.

TOULOUSE 18.15: Bécsi zene. — 18.30: Operett-dalok. — 18.45: Hegedűszóló. — 19.20: Parasztbeosztás. Bajazzók- és Cigánybáró-részletek. — 20.15: Szalonzene. — 21.35: Egyvelegék Prejeau és Yvain műveiből. — 21.45: Benáizky: Deux sous de fleurs, részletek. — 22.15: Karének. — 22.45: Jazz. — 23.45: Operett-dalok.

RÓMA 17.05: Cetra-zenekar. — 18.45: Dopplavó. — 19: Hírek. Csak Bari: 20.04: Görög est. — 20.40: Szimfónia. — 22.10: Táncezen.

STUTTART 5.45: Korál, torna. — 16: A heidelbergi városi zenekar hangversenye. — 20.45: Gitárszóló. — 21: Hofmeier: Lea kitor, tréfa. — 22: Híre. — 22.30: A német-svájci tennismérkőzésről. — 24: A rádió zenekara és énekkara.

VARSÓ 6.50: Lemezek. — 12.30: Szólísták lemezei. — 15.30: Könyv zene. — 16.20: Francia Czwinska Irén énekel, Halber R. eselőlózik. Párizs: Sielienne. Rachmaninov: Spanyol tánc. Brahms: Három dal. Couperin: Pastorale. Popper: A fonóány. Strauss R.: Alkonyi álom. Nyisd fel szemedet. — 18.45: Könyv lemezek. — 20: Könyv lemezek. — 21: Chopin művei. — 22: Könyv lemeze. Lindemann: Induló. Strauss János: Ahol a citrom virul. Lineke: Gri-Gri, nyitány. Carabellia: Novellette. Sarasate: Spanyol tánc. Marzec: Kihimandzsaro. Profes: Arab éjszakák. Fimil: Rose Marie, egyveleg. Gorzynski: Mazurka. Zandler: Intermesse. — 23.05: Táncelemek.

Kedd

szeptember 24

BEograd 10.45: Pontos idő, műsorolvasás. — 10.50: Vizálási-jelentés. — 11: A rádiózenekar hangversenye. 1. Csizsek: Induló. 2. Csizsek: Jugoszláv dalokozoru. 3. Gounod: Romeo és Julia, operagyveleg. 4. Guegorz: Szilvén dalokozoru. 5. Szvoboda: Szerb tánc. 6. Waldteufel: Dolores, keringő. — 11.59: Pontos idő. — 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, majd énekhangverseny lemezeiken. 1. Grieg: Solveig dala és Bischof; Dal. 2. Breton: La Dolores és Perez; Ay-ay-ay. 3. Strauss: Tavasz hangok, keringő és Amit a bécsi erdő mellett, keringő. — 12.25: Mokrajac Jován csellóhangversenye. 1. Dano: Poema. 2. Saint-Saens: Allegro appassionato. — 12.35: Reklámok. — 12.45: Tűzsdé. — 13: Hírek. — 13.15: Mokrajac Jován csellóhangversenyének folytatása. 3. Schumann: Esti dal. 4. Stegl: Az éj költészeté. 5. Delibes: Ballada. 6. Granados: Madrigal. 7. Cassado: Szerenád. 8. Van Goens: Scherzo. — 13.45: Avaladojovics Ljubica. — 16.20: A rádiózenekar hangversenye. 1. Andrejevics: Jaksies-induló. 2. Flo-tow: Rubezahl, nyitány. 3. Szedlacssek: Halló Beograd, egyveleg. 4. D'Albert: Hegyek alján, operafantázia. 5. Mokrajac: VII. Rukovet. 6. Sport-közlöny. — 17.55: Pontos idő, az esti és másnapi műsor felolvasása. — 18: A jazzzenekar tanczenéje. — 19: Reklámok és lemezek. — 19.15: Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra: Milos Crnjanski előadása az első Beograd-közteli harcokról. — 20: A beograd opera tagjainak hangversenye. A szünetben kb. 21: Vladimir Dvornikovic előadása a nő lélektanáról és a nők választójogáról. — 22.15: Pontos idő, Avala-hírek, utána 23-ig: Kávéházi zene.

LJUBLJANA 18: Keringők. — 20: Tenoristák lemezei. — 21.15: Rádiózenekar. — Verdi: Trubadur ábránd. Smetana: Az eladott menyasszony, ábránd. Offenbach: Orpheus, egyveleg. — 22.30: Angol lemezek.

ZAGREB 20: Dumicsics Péter hazai szerzők műveit zongorázza. — 20.30: A rádiózenekar Griff basszusal. — 22.15—22.45: Sztrojkovics-Sabesanin énekes népdalstíje.

BÉCS 7.10: Jelmondat, hírek. — 7.20—8: Fuvészene lemezek. — 9.10: Hírek. — 12: Könyv zene. Közben 13: Hírek. — 14: Salva! tenor lemezei. — 14.30: Hírek. — 15.20: Gyermekdalok (alt). — 15.40: Orvosi tanácsok nőknek. — 16: Hírek. — 16.05: Operalemezek. — 16.50: Gyermekkézfimunka. — 17.20: Schönigh szoprán Gross és Kaufmann zongoraművészek hangversenye. Wagner: Elza álma. Puccini: Manon Lescaut, ária. D'Albert: Holt szemek, ária. Smetana: Az eladott menyasszony, ária. Gross: Szvit két zongorára. — 18: Coudenhove-Celaregi: Európa nyomor nélkül, felolvasás. — 18.25: Shtreutwitz: A mi Dunánk. — 19: Hírek. — 20.10: A szülőföld heve. Tarka zenést Stoeckinger miniszter bevezetésével. Közreműködik Borsos Ferenc tenor, a 4. gy. e. zenekara és a rádió zenekara. **Daloló, muzsikáló**

Bécs. Suppé: Egy nap Bécsben, nyitány. Eysler: Aranyos mesterné, dal. Wagner: Sziklászárdian a hazaiért, induló. Bayer: Amig lányok vannak Bécsben. Suppé: Könyv lovasság, nyitány. Kálmán: Cirkuszherceg, dal. Zիրեր: Az éjszaka rajongói, keringő. Stolz: Dal a bécsi nőház. Kronegger: Heuriger-egyveleg. Strauss János: Asszonyháboru, dal. Komzak: Bécsi séták. — 21.30: Lilienthal Ot-tórl. — 22: Hírek. — 22.10: Brahms: F-moll zongoraduo. Előadja a Mildnet-négyes és Schulhoff zongoraművész. — 22.55: Hírek. — 23.10: Osztrák népzene lemezek. — 24—1: Táncelemek.

BERLIN 6: Korál, torna. — 16: Vak szólísták és énekkar hangversenye. — 19: Schumann és Schubert-dalok. — 20: Hírek. — 22: Hírek. — 22.30: A fú csodakürtje.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna, utána hanglemezek. — 10 óra: Hírek. — 10.20: Beszélgetés egy öreg cimbalommal, felolvasás. — 10.45: Divattudósítás, felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vízjezőszólgátat. — 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: A Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekara. Vezényel Fiedy Sándor. 1. Silva: Son Lorenzo. — induló. 2. Bach E.: Hamlet. — nyitány. 3. Vollstaedt: Harci-matcspek. — keringő. 4. Poldini: Fegyvertánc. 5. Armandola: Baletiszvit. 6. Borsay Samu: Magyar ábránd. 7. Szabadi-Massenet: Turók-magyar barátság, induló. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.40-tól 14.20-ig: Nagy Béla zongorázik. — 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 16.10: Asszonyok tanácsadójára (Arányi Mária előadása). — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17 óra: A foghúgyvulladás és fogköképződés. Ország Nándor dr. előadása. — 17.30: Weidinger Ede szalonzene-kara. — 18 óra: A rádió társversenyték húzása. — 19.05: Balogh Bandi és cigányzenekara. — 19.45: Esketű 1883-ban. Szappanos Gabriella előadása. — 20.15: A Bellini-emlékhangverseny ismertetése. — 20.30: Bellini-emlékhangverseny. Közreműködik Sándor Erzsébet, Rösler Endre (ének) és az Operaház tagjainak alakult zenekara. Vezényel Rajter Lajos. — 21.45: Hírek, időjárásjelentés, ügértőversenyeredmények. — 22.10: Hanglemezek. — 23.15: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Reisz Pál—Angyal Árpád szalon- és jazzzenekarának műsora. 1. a) Stern: Foxtroit, b) Donaldson: Slowfox. 2. Strauss János: Cigánybáró — egyveleg. 3. a) Lazzaro: Amoro — tango. b) Sally—Erdődy: Ne nézz úgy rám — tango. 4. a) Buday—Szécsen: Holnap este várják, kedvesem — slowfox, b) Brodski: Jó dolgod van Bébi — slowfox, c) Leslie—Burke: Foxtroit. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.05-től 18.40-ig: Weidinger Ede szalonzene-kara. 1. Morena; Egyveleg. 2. Kivósi Árpád; Szerelmi üdvözlét. 3. Waldteufel: Egyedül veled — keringő. 4. Nagypál Béla: Hungaria — nyitány. — 18.45-től 19 óráig: Balogh Bandi és cigányzenekara. — 19.10-től 19.40 óráig: A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőrája. — 19.50-től 20.15-ig: Novotny—Kubicek harmonika ketős. 1. Fucsik: Gladiátorok bucsuja — induló. 2. Waldteufel: Espana — keringő. 3. Pörschmann: Pikk ész — polka. 4. Sally—Szécsen

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMOSORA

Sattler: Kedvesem — tangó. 5. Magyar dalegy-
veleg. — 20.35: Hírek — 21 óráig 21.50-ig: Tánc-
lemezek. — 21.55: Néhány szó az angol közvetíté-
sekről. — 22.10-től 22.40-ig: A B. B. C. angol rá-
dióállomás első budapesti riportja.

BUKAREST 12: Hírek. Panica Luca zeneka-
ra. Közben hírek. — 17: Lemezek. — 18: Hírek. —
18.15: Lemezek. — 19.20: Hírek énekekkel. — 22.15: Hangverseny
a katonakaszinóból. — 22.45: Hírek külföldre né-
metül és francián.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Harangjáték, ko-
rál, torna, vídám zene. — 16: Déltáji zene. —
17.15: Ifjúsági sport falun és városban. — 17.50:
Szoprán- és baritonadalok. Gécsy Barnabás zene-
kara magyar nótákat ad elő. — 19.45: Hírek. —
20.15: Luserke-Meckel: A gyorsabb hajó, rádió-
ballada Hedenhausen zenéjével. — 21: Gluck. A
becsapott kádi, egyfelvonásos vígopera. — 22: Hi-
rek. — 22.30: Havái gitárszó. — 23-24: A ber-
lini filharmonikusok hangversenye az általános
német zeneegyesület 68. zeneünnepén.

Szerda

szepember 25

HAMBURG 6: Korál, torna. — 6.30: Könyvü-
zene. — 17.30: Külföldi németek táncai. — 18.15:
Autó építők és körülhazuk a világot, vídám
létközi opera. — 19: C-dur vonósnyegyes. — 20.00:
Hírek. — 21: Indulók. — 22: Hírek. — 22.25: Köz-
zene. — 23-24: Rádiózenekar. Cornelius: A bag-
dadi borbély, nyitány. Andree: Eji dal és scher-
zo. Grieg: Menyasszonyrablás és Ingrid panaszra.
Hödelinduló. Delibes: Balettszvit. Millocker: A
koldusjáték, nyitány. Fucsik: Dunai mondák.

LIPCSE 16: Ifjúsági zongoradarabok. — 16.30:
Wishonuss János vegyszertől. — 18.30: Agoston
apó és Anna anyó. — 18.50: Az ifjúság szava. —
19.55: Esti szemle. Hírek. — 21: Szimfonikusok
Meister Ruit hegedűművésznővel. Bleyer: Reinecke
Fuchs, nyitány. Dvorzsek: Hegedű- és zeneekari
verseny. Anders: Spitzweg-kepek. — 22: Hírek.
22.30: Hangképek Spitzwegről, a festőköltő ver-
seivel és dalairal.

MÜNCHEN 6: Jelmondat, torna. — 16.10: Szc-
prian- és tenoradatok. — 16.40: A vénasszonyok
nyara. — 17: Könyvü zene. — 19: Az ifjúság sza-
va. — 19.05: Brahms: G-dur vonósátos. — 19.40:
A történelem élő erőiről. — 20: Hírek. — 22: Hi-
rek. — 22.30: Bemondás szerint. — 22.30-24: Tánc
zene, közben vídám előadás és kézzongorás játé-
kok.

POZSONY 12.30: Könyvü zene. — 17.40: Le-
mezek. — 17.50: Magyar műsor. — 18.50: Lemezek.
— 19.40: Jandacek: Káta Kabanova, háromfelvo-
násos opera a Nemzeti Színházról. — 22.45: Le-
mezek.

PRAGA 6: Lemezek. — 11.05: Német iskolai
rádió. — 15: Rádiózenekar. — 16.30: Jazz. — 17.40:
Lemez. — 18: Lemezek. — 18.20: Frank Liza éne-
kel. Liszt: Négy Viktor Hugo dal. Cornelius: Négy
rajnai dal. — 19: Lemez. — 19.30: Kovarszovics:
A régi Fehérlőben, opera. — 22.30: Lemezek.

RÓMA 17.15: Vegyes zene. — 18.45: Doppia-
voro. — 20.10: Lemezek. — 20.40: A rádiózenekar
tárka estje. — 22: Arnaldi zongoraművész és Chei-
szopán hangversenye. Beethoven: Abtánd. Cho-

pin: Eji dal. Három dal. Sauer: Versenypolka zom-
gorán. Három dal. Rubinstein: Versenyűtő.

STUTTGART 5.45: Korál, torna. — 19: Min-
dentéle szívbéli kívánság és valóság. — 22.30:
Színház drólsóvény mögött.

TOULOUSE 18.15: Szalonzene. — 19.45: Köny-
vü zene. — 20.05: Katonadulók. — 20.15: Ope-
rettadatok. — 21.45: Tarka est. — 22.20: Orosz ze-
ne. — 22.45: Jazz. — 23.35: Argentin zenekar. —
23.45: Katonadulók.

VARSÓ 6.50: Lemezek. — 12.38: Könyvü zene.
— 15.30: Szalonzene. — 16.15: Szimfonikus leme-
zek. — 16.45: Karéneklek. — 17.15: Kamaraze-
ne. Brahms: Cselló- és zongoraszonáta. Debussy:
Szonáta. — 18.45: Lemezek. — 20: Offenbach-ope-
retti. — 21.05: Szimfonikus zenekar. Saint-Saens:
Algéri ezvit. Sibelius: Finnlandia. Schubert: A ha-
lál és a lányka, változatok. D. Albert: Hegyek al-
ján, ábránd. — 22.45: Tánclemezek.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMOSORA

ZAGREB 20: Ljubljana. — 22.15-23: Táncc-
zene.

BECS 7.10: Jelmondat, hírek. — 7.20-8:
Könyvü lemezek. — 9.10: Hírek. — 11.30: Nők-
nek. — 12: Könyvü zene. Közben 13: Hírek. —
14: Busch Adolf hegedű, Serkin Rudolf zongorá-
zók (lemezek). — 14.30: Hírek. — 15.20: Torna. —
15.40: Mint német tanár egy nagy angol közép-
iskolában. — 16: Hírek. — 16.05: Bécsi zene. A rá-
diózenekar hangversenye a székházban. Ferenc
József-kiállításról. Strauss János: Jubileumi in-
duló. A denevér, nyitány. Komzák: Keringőgye-
leg. Hellmossberger: Gavott. Morena: Boldog bécsi
idők, egyveleg. — 16.55: A bécsi vakok egyjé-
nek százéves muzeuma. — 17.20: Klasszikus leme-
zek. — 18.25: Nietzsche, Reger és Schopenhauer.
— 19.30: A régi Deutschemeister-zenekar játéka. Id.
Lehár Ferenc: Delegációs induló. Lassleitzberger:
Ausztia becsületét. Rosenkranz: Tegethoff-in-
duló. Wiedemann: Gránátos-induló. Friedrich:
Khevenhüller-induló. Cizbulka: Frigyes-induló.
Schmid: Filipovics-induló. Komzák: Hofer András
induló. Mahr: Ejen Tiról. Zieher: Dornier-induló.
Kralj: A burek tábor indulója. Erl: Deutschemis-
ter-induló. — 20.20: Vídám kísértetekről. — 20.30:
Szimfonikusok Steiner György hegedűművészzel
vezényel Ornádi Jenő. — 22: Hírek. — 22.10:
Rádiózenekar. Zilberer: Három kívánság, nyitány.
Kosonek: A bisambergi lány; Wachau induló.
Strauss János: Keringő. Lehár: Vig özvegy, egy-
veleg. — 22.25: Hírek. — 23.10: Abveser: Induló.
Kasner: Szimfóniák, nyitány. Sturm: Románó. Pol-
latschek: Balétkeringő. Postaló Gyémántok és
Égyöngyök. — 23.45-1: Jazz.

BERLIN 6: Korál, torna. — 6.30: Zenekar. —
16: Hangjáték. — 18: Vídám zene és ének. — 19.20:
Ének Janksisérrel. — 19.40: Hírek. — 20.45: Rá-
diózenekar. Haydn: D-dur nyitány. Mozart: A-dur
hegedű- és zeneekari verseny. Beethoven: IV. szim-
fónia. — 22: Hírek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hangfene-
zek. — 10 óra: Hírek. — 10.20: Ösvégvés a pipá-
ról, felolvasás. — 10.45: Védőkezdők a meghívás
ellen, felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vizlező-
szövegát. — 12: Déli harangszó az Egyetem-tem-
plomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Müller Béla és
cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.30:
Hangfenekek. — 14.40: Hírek, élelmiszertárak, piaci
árak, árfolyamhírek. — 16.10: Az első magyar
munkatör. Móricz Miklós dr. előadása. — 16.45:
Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17.00:
A könyvimpressó (Biblicfilia). Budapest György dr.
előadása. — 17.30: Kerpely Jenő gondolkodás, zom-
gorán kíséri Polgár Tibor. 1. Booccherini: A-dur
szonáta. 2. Casado: Himnusz, Gagliarda és Vad-
szat. 3. Méri Béla: Elégia. b) Gessler György: La
Mancha. — 18 óra: A rádió tárgyisorsójáték huza-
sa. — 19.05: Svájci népdalok olasz, francia és né-
met nyelven. Éneklő Reding Marguerite (zongora-
kísérettel). — 19.40: Tőkés Anna és Rajnay Gábor
előadása. — 20.30: Höcht Margit zongorázik.
Liszt-művek. 1. h. moll ballada. 2. Esz-dur étüd.
3. Szendy Árpád ártatra: Oh quand je dors. 4. Ab-
tánd Verdi Rigoleto-jából. — 21.10: Hírek. —
21.30: Közvetítés a Pátria-kávéházról. Sarkózy

Gyula és Sarkózy Béla cigányzenekara muzsikál,
Orbán Sándor énekel. Dalok: Bányaai: Orgonany-
laskor, Kondor Ernő: Erdő, erdő, erdő; Kobay Ist-
ván: Páros pükkös napján; Murgós: Minden
nagy örömeim. Népdalok: Ha bemegyek a korsz-
nába; Jó estét kívánok; Barna kislány; Nádfele-
les kisházikóm; Azét, hogy én; Aki a babkáját;
Érik hajlíg az eperfa. Közben 22 órakor: Időjárás-
jelentés. Közben 22.10-től 22.40-ig: A B. B. C. an-
gol rádióállomás második budapesti riportja. —
23 óra: Közvetítés a Keszey-éttemből. A Bach-
mann-szalonzenei műsora. 1. Robrecht: Keringő-
egyveleg. 2. Baditsky Sándor: Hull már a fale-
vél — dal. 3. Lehár: Rézleletek a Vig özvegy c.
operettből. 4. Hubay Jenő: A cremonai hegedűs
(hegedűszó). 5. Bachmann József: Tálán igaz —
dalkezdő. 6. Raszgade: Mamák tánc. 7. Brod-
szki: Dal a Kismama c. filmből. 8. Strauss János:
Ami a bécsi erdő meséi — keringő. 9. Stolz: Dal.
— 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.05-től 19 óráig: Hangfene-
zek. — 19.10: A varsói sakkolimpász. Dr. Veesev
Zoltán előadása. — 20.10-től 21.30-ig: A József ná-
dor 2. honvédegyalgezered zenekara. Vezényel Se-
regi Artur. 1. Franz K.: György Artur — induló.
2. Thomas: Raymond — nyitány. 3. Serégi Artur:
Nálunk Budán — keringő. 4. Verdi: Traviata —
ábránd. 5. Hrbly: Randeuv Lehárral — egyveleg.
6. Huszka Jenő: Lili bárónő — egyveleg. — 21.35:
Hírek.

BUKAREST 12: Hírek. Lemezek. — 12.40:
Társad. Sport. — 12.52: Lemezek. — 13.15: Hírek.
— 13.20: Lemezek. — 17: Cristea Jonel zenekara.
— 18: Hírek. — 18.15: A zene folytatása. — 19.20:
Kamaralémezek. — 20.15: Alexandrescu Nina he-
gedű, Teodorán Sándor énekel. — 21.05: Rádió-
zenekar. Gluck: Iphigenia Aulisban, nyitány. Ke-
telbey: Havái kék vízen. Elhot: Intermezzo. —
21.30: Hírek. — 21.45: A zene folytatása. Kostyál:
Olasz szvit. Strauss János: Csókeringő. Fall Léo:
Szimfóni részaja, egyveleg. Niemann: Holdfény.
Hamburg: Rusi: Andante. Amadei: Régi tánc. —
22.45: Hírek külföldre németül és francián.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Harangjáték, ko-
rál, torna, vídám zene. — 18: Kötischer eszillómű-
vészek játéka. — 18.45: Arnold tenniszjátékos elő-
adása. — 19: Kézzongorás verseny. — 19.30: Hi-
rek. — 22: Hírek. — 22.30: Gécsy Barnabás he-
gedű. — 23-24: Gécsy Barnabás tánczenekara.

HAMBURG 6: Korál, torna. — 16: Tánceze-
ne. — 18.30: A tudomány haladása. — 19: A Ritzgen
szigetére vezető útról. — 19.40: Gregor orgona-
művész játéka. Csajkovszkij: Oszri dal. Ippolitov-
Ivanov: Kaukázusi vándorok. Sanders: Intermezzo.
Ketelbey: Kínai templomkertben. — 20: Hírek. —
20.45: A pomertani melgyéért látenyészítés. —
21: Stephan alesetti zeneszerző emléksztje. — 22:
Hírek. — 22.30: Közzene.

LIPCSE 16: Drezdai vonósnyegyes. — 16.30:
Régi thuringiai újságokból. — 18.15: Éleltan és a
szerevelen vegytan. — 18.35: Hiller-fiak énekel-
nek és zenélnék. — 19: Rádiózenekar. Strauss
János: Cigánybárd, nyitány. Millocker: Egyveleg.
Henberger: Operabál, keringő. Bizet: Carmen,
részletek. Scharwenka: Menüet. Puccini: Tosca,
részletek. Leuchner: Hókuusz-pókusz. — 19.55: Esti

A láthatatlan játszólás

Piroska édes csöpp kislány volt s a nyarat mindig ott töltötte a tenger közepén, a világítótoronyban az édesapjánál. Télien, amikor rideg és veszélyes a tenger, akkor bent a városban lakott a nagymamájánál.

Az édesapja ör volt a világítótoronyban s az volt a kötelessége, gyoh fenyjelekkel mutassa az utat a hajóknak, vihar idején, vagy a téli ködben. Persze erre inkább csak rossz időben volt szükség, a nyár szép és békés volt ott a tenger közepén is.

Piroska is boldogan jött ide, mindig nagyon örültek egymásnak az édesapjával. Összeszókoztak egymást — anyus helyett is, mert szegény kis Piroska árva volt, — s el is játszógtattak egymással néha. De egy felölt nem tud elég érdekesen játszani s hamar meg si unja. Unta hát magát Piroska is. El-elinteggett a messi hajóknak, elbeszélgett a csónakossal, aki nagy ritkán hozzájuk látogatott, híreket hozott, levelet, élelmiszert.

De azért unta magát. A babáját agyonkoptatta a sok cirógatással s néha óraszám semmi más szóval rakozta nem akadt, minthogy a hús vízbe lógatta csöpp kezét. Eljátszott a habokkal, paskolta a lágy hullámokat. És nézett-nézett kerékrenyvitől szemmel, hogy hol akadna valami új, érdekes látinivaló.

Hát egyszer... nem is akart himni a szemének... egy parányi csónakot vett észre, messzebb a vízen, aranyból valót, gyémántból szikrázó s abban valami királykisasszonyt, hófehér ruhában, gyémántkoronával aranyos fején... Olyan volt, mintha felölt lenne s mégis kicsi volt, kisebb, mint ő maga. Aranyhaja lobogott s a kis csónakja táncolt a hullámokon.

— Jaj, de szép, jaj, de szép... ujjongott a kislány s kacs azt sújálta, hogy olyan messzi ragyog a ragyogó csónak. Pedig úgy szeretett volna közelebről látni, megcsodálni, megérinteni... Istenkém, csak erre fordulna... olyan nagyon-nagyon áhította.

S mi történt? A ragyogó csónak csakugyan a sziget felé fordult. Az aranyhaju csöppsg feléje mosolygott. Piroska nevetve integetett vissza, de amikor a ragyogó csónak egész a parhoz ért, s az aranyhaju kislány a földre szállt belőle, annyira zavart lett, hogy nem jutott szóhoz. De a szép tündér, — mert közelről felismerte Piroska, hogy tündér ez, nem más — átölelte Piroskát és összeszókozták. Elmesélte, hogy ő si egy szigeten él. — Tünderország persze ez a sziget, földi embereknek láthatatlan. Ott magát is csak piroska láthatja, senki más. És nem is szabad felőle beszélni senkinek. Mert akkor rögtön hazaparancsolná a Tünderkirálynó s Piroska nem is láthatna többet.

El lehet képzelni, hogy Piroska hallgatott. Olyan boldoggá tette ez az édes tündér, — a nevetése, a kedvesége. És olyan csodálatos játé-

kokat tudott. És mindenféle játékokat varázsoltt élő a semmiből, — ó, neki ezer játéka lehetett bármikor, csak pajtása nem volt soha, egy sem. Akárcsak Piroskának, nem volt játszótársa neki sem. Mert a többi tünderekkel tilos játszania, másik királykisasszony meg nincs sehoh... De ketten elmúlhatnak majd, csak Piroska ne beszéljen senkinek sem róla.

Miért is beszélt volna?

Igaz, hogy egy napon, amikor a tündérkével legvidámabban játszottak a homokban, odalépett az édesapja és azt mondta:

— Na, nézd csak ezt az ügyes kis csitrit, ugy eljátszik itt, mintha nem is egyedül lenne... Hogy szeretett volna akkor felkeltani Piroska: — Nem is vagyok egyedül, apus. Látánád csak, milyen a ranyos játszópajtásom van s hozzá még egy tündér...

De hamar összeharapta píci száját és visszakapta mondókáját. Mert a tündérke olyan ijedt arcot vágott. Aztán elmúlt a veszély, apus is tovább ment, ok megint a játéka merültek s azután egyre jobban összeszókoztak. Összebarátkoztak. A tündér kíváncsi volt a világítótoronyra s Piroska gye delelőt elvezette oda. Elvitte a szoba is, ahol a tündérkék nagyon teiszettek a székek, meg az asztal, főként azért, mert bujcskát játszóztak alatta. Ez is maradt a tündérke legkedvesebb szórakozása. Otthon, náluk sohasem lehetett elbujni, mert a tünderek szeme rögtön ráakadt volna. De Piroska szeme nem látta azt, akít egy tárgy elrejtett.

Szóval, bujcskázta.

Egy este azt mondja az öregnéni papusnak:

— Aggódok ezért a gyerekért... Nagyon megérthető neki a magányosság, mert valami elképzelt pajtással játszadozik...

O, hogy szeretett volna Piroska felkeltani: — Denogy is elképzelt, néni, hiszen az egy igazi tündér, akivel játszom, csak ti nem látjátok!

De ettől a naptól kezdve, amikor csak ideje akadt, apus egyre aggodalmasabb szemmel figyelt. S mikor egy hét múlva a ritkán látott csónak kikötött a szigetecske partján egy komoly bácsi szállt ki belőle. Piroska csakhamar megtudta, hogy orvos és azért jött, hogy öt megvizsgálja. Kérdezgette Piroskát, jobbra-balra forgatta, kölölte a nyelvét és megtapogatta a gyomrocskáját s végül kijelentette, gyoh olyan egészséges ez a kislány, mint a makk...

Piroska szeretett volna hálásan a nyakába borusni, mert még ezt is mondta:

— Hagyják csak nyugodtan játszani. A gyerekek bölcs és segít magán. Eg-edul él itt, nincs más szórakozása, hát elképzelt magának egy játszólását. Nincs abban semmi.

Jaj, hogy szeretne volna elmondani hálából, hogy igazi játszólása van, még pedig egy tündér... Egy tündérkirálykisasszony. Dehát nem szól-

hatott. Persze, ezután nyugodtan játszhatott a tündérkével, nem figyelte őket többé senki. Nem aggódtak a játék miatt, örültek neki. A jó nagy-néni és az édesapja.

Olyan hamar elfelt így a nyár. Gyönyörű volt. — Is'en veled, — bucsuzott ősszel a tündérkétől. — Gondolj gyakran rám, és én is gondolkok majd térad. S a jövő nyári viszontlátásra!

Szomszédok

Az állatkert drótkerítésén át sokáig néztek egymással farkasszemet. Végre az egyik megszólalt. Hatalmas, erős testű madár volt.

— Bemutatkozom, mert már unatkozom. Nandunak hívnak.

— Örvendek — hangzott a válasz a sövény másik feléről. — Emu vagyok.

— Részemről a szerencse — dugta tá nandu széles csőrét.

Emu megértette a baráti kézszorítást és válszul sajátjával értette nandu csőrét.

— Sokat veszítettem, mióta rabságba estem, de a fogság nyereséget is hozott — kezdet nandu a társalgást.

— És az?

— Hogy önt megösmérhettem — felelte udvariasan a nandu. — A szabadság elválasztott minket egymástól. Dél-Amerikai lakók vagyok s rendes körülmények között Rio de La Plata partján élek.

— Nagyon e'okelőn hangzik otthonának neve. Az enyém Új-Hollandia.

— Szóval Ausztrália. Szabadban a Csendes óceán választott el bennünket.

— Ugy hívják azt a végtelenbe nyuló kékes tengert, mely hazám partját mossa? Tölem akár nagyocyan si lehetne.

— Csak a nevet adja neki, melyet már régóta visel. Amerika és Ausztrália között a Nagy-vagy Csendes-óceán terül el.

— Látom kedves nandu szomszédom, hogy földrajzi ismeretei kitünöek. Talán azt is megmondhatná, hogy most hol vagyunk.

— Mi sem könnyebb ennél. Sem Amerikában, sem Ausztráliában, hanem Európában. A Virosligetben vagyunk, a legelőkelőbb állatok társaságában. Réviden csak állatkermek hívják társzkodási helyünket.

— Hogy kerültünk ide? — Minden földrészt állatai közül kiválasztják a legkiválóbbakat, gyoh a felnötteket és a gyerekeket állatnara oktassák. Mi képviseljük a futó madarakat emu, nandu, kazuar, kivi és struc.

— Ahá, a kiváló politikus, hírét már hallottam.

— Nem törődik a dolgokkal, homokba furja a fejét, hogy en lássa a veszélyt... Emnyi az egész. — Struccpolitika. Nem mindig okos d'olog.

— Persze. De vigyázzon, halkabban szólja le, hogy meg ne halja. Ott áll a harmaók szomszédiban!

— Az a nagy madár? — Igen. Multkor hallottam, amint a gimnáziumi tanár helyszíni előadást tartott róla nővendékeinek. Itt látjátok a legnagyobb futó madarat — mondta. — Feje, nyaka csupasz, szemé nagy, mozgékony, szempillájá lecsukható. Csonijai nem üresek, hanem velővel teltek. Göndör, laza szárny- és farktollai a legszebb kalapdíszek. Tolljai egy és fél kg. súlyúak és 24 tyuktojással feiélnék. „Szenczácós” — mondták a gyerekek. Igen — folytatta a tanár ur, — hogy teljes képet adjak a struccmadárról, még a futásáért is meg kell dicsérem. A leggyorsabb arab lovat is legyőzi a versenyben.

— Szóval ő a kíváncsiság közöttünk — tört ki emuból a kétékenység.

— Szó sincs róla. Ausztráliában biztosan önnök adják az elsőséget s ami engem illet, már eltanuljam za emberektől a bölcsességet — nyugtatta társát nandu — kinek a struce, kinnek az emu.

Mackó és a kétékenység

Mackó ur dörmögve

Sétál az erdőbe,

Csalán csipite, méh megszurta

S ezt gondolta:

Elmegek a háboruba,

No, é'ment a háboruba,

El is fogták,

És azó'a

Csalán csipi, méh megszurja.

— Eddig tartott a nóta.

Rejtvények, játékok, mókák és egyéb huncutságok

Meglejtések a Tünderország szept. 15-i számából

Beüregjények: 1. Felkeltem. 2. Lendület, 3. Harangzengés, 4. Párkány.

Ugrórejvény: Vége a vakációnak.

Összekevert flu és leánynevek: 1. Elemér, 2. Duó, 3. Mátyás, 4. Tusi, 5. Krisztina.

Oszloprejvény: 1. Róka, 2. Alom, 3. Duna, 4. Ilka, 5. Okos, A vastagon rajzolt sor Rádió.

Rácsprejvény: Függléges: 1. Utas, 2. Zöld

3. Szép. Vízszintes: 1. Uszák.

Szélmalomrejvény: Tünderország.

Fogyórejvény: 1. Pálj, 2. Aró, 3. Ló, 4. 1.

Kerszprejvény: Vízszintes: 2. Vas, 4. Paris,

6. Pé, 7. Ró, 9. Kató, 10. Teve, 11. De, 13.

Yo, 14. Román, 17. Bor. Függléges 1. Kar, 2.

Vá, 3. Si, 4. Péter, 5. Sreyn, 6. Pad, 8. Ovo, 12,

Amor, 15. Ob, 16. Ar.

T Ü N D É R O R S Z Á G

L e p k e

Libben a lepke,
könnyű a szárnya,
piros virágról
fehér virágra.

Csajja az illat,
szívja a mézet,
könnyű és boldog
a lepkeélet.

Szállni a légben,
fönn a magashban,
virágok szirmán
ülni a napban,

fürödni fényben,
dus illatárban,
boldog a lepke,
boldog a nyárban.

Mi a legfigyelmesebb?

Egy éven át ült körül az asztalt, fiuk, lányok, vejeiesen. Pílanatnyi csend után megszólalt Karcsi, a tréfacsináló:
— A multkor Sándor bácsi nálunk volt sé nagyon érdekes társasjátékra tanított bennünket. Ha kíváncsiatok, bemutatom nektek is.

— Kíváncsi is, kérjük is! — zengett egyszerre mindenkik.
— A játék címe: Ki a legfigyelmesebb? — kezdte Karcsi. — Hát figyeljétek!

Mindenkinek kedves állá nevet adott.
— Pista, jól jegyezd meg, te leszel a medve. Palkó, te leszel a barány, Pista a mókus, Jenő a kutya, Boriska a gerlice, Teresi az őzike és így tovább.

Azán még egyszer kikérdezte Karcsi mindenkié a nevet és így folytatta.

— Most mesélek nektek valamit, a mesébe beleszövöm a neveteket s valahányszor a neveteket mondom, abban a pillanatban fel kell pattannani a helyetekről. Aki későn, vagy egyáltalán nem kel föl, az büntetésből háttal ül az asztalhoz és csak akkor fordulhat vissza, ha nevének újból említésénél hirtelen felugrik székéről. Tehát kezdődik a mese.

Minden szem Karcstra tapadt és csupa fült volt minden gyerek, amikor Karcsi mesélni kezdett:

—Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis mókus (Pista hirtelen felpattant és leült), a mókus (most nem figyelt Pista, büntetésből háttal ült az asztalhoz) vígan ugrándozott a fa ágai között. Amint lenéz a földre, látja, gyoh egy fehér-bundás barány (most Palkó pattant föl és az-tán leült) legelész a fűben. Ugyanakkor repült a fára egy bugó kis gerlice (erre Boriska kelt fel) és csőréből egy buzaszemet ejtett ki s a buzaszemet, ezt meglátta a barányra!, kereste u erre a mókus! ráugrott a barányra!, kereste u buzaszemet, ezt meglátta egy mérges kutya! rá-támadt a mókusra! erre a mókus is, a gerlice is, a barány is elfutottak. Amint futnak, találkoznak az őzikkével. Kérdezi az őzike: hova futtok? Jaj, hogyné futnánk, égszakadás, földindulás, mondta a barányka. Akkor én is veletek futok, szólt az őzike s azzal, mintha puskából lötétek volna ki őke, együtt futottak. Elöl az őzike! utána a barányka! nyomában a kutya! a kutya nyomában a mókus! fölbötták röpült a gerlice! A sötétben nem vetétek észre, hogy egy nagy medve! közelé-dét felejték, a medve! kiátotta a száját és sor-fan, ahogy jötték, a gerlicét, a barányt, a mókust, a kutya! és őzikét ham! bekapta és lenyelte. Mire a mese ideért, már szinte dúlöngetek a kacagástól.

Próbáljátok ki ti is ezt a kedves társasjátékot. Adhatok virág, mesterség, városnevet egymásnak, csak az a fő, hogy a játékező tudjon tréfás mesét ki-alátni.

G Ő Ő Ő S M a r i a n n

J E L E N E T

Szín: cipőzlet. Az egyik sarokban sok cipő hever. Személyek: Mariann és a cipőszmester. Mariann (belép, kevélyen, lenézően): Jónapot! Jónapot! Cipőt szeretnék venni!

Cipész (keelvessen): Tessék választani sé a leg-jobbat megvásárolni. (A cipőket mind Mariann elé hordja).

Mariann (göggel): Ha nem tudná, tudja meg, hálba megyek. Szép cipő kell oda.

Cipész (próbálgatja a cipőket): Talán ez jó lesz? Vagy talán ezt parancsolja? Van itt bőven választék.

Mariann: Mást adjon! Ez szűk! Ez bő! Ez nem szép! Ennek rövid az orra! Ennek a sarka alacsony. (Forgatja a cipőket és sorra haragos-san ledobja.) Adjon mást!

Cipész: Ez sen jó? Az sem jó? Semmi sem jó? Nincs elég választék? Azt tetszett mondani? Mariann (morog): Igen, azt.

Cipész: Akkor kérem tessék tovább menni. Nálam nem tetszik cipőt kapni, ha lebecsüli az árumat.

Mariann (megszepenne, szinte pityeregve): Jaj, csak azt én mondtam, hogy máshová menjek. Nem akarom megbántani. Szépek ezek a cipők, de nem az én lábamra valók. Kérem, válasszon ki nekem egyet.

Cipész: Látja, kedves kúszszony, ezt már kedvelem. Hozom is raklámam leggyönyörűbb cipőt. (Kínálja.) Tessék, tessék.

Mindketen egyszerre elragadtatással: Ez a szép! Csudaszép! Jaj de szép!
(Függöny.)

Függőleges: 1. Lánynév, 2. Betegség kezdete, 3. LD, 5. sír másképen, 6. ilyen nő is van, 7. Antal német becézőneve, 9. síma területre mondjuk, 12. drága fém, 13. Zárnak vele, 15. időmutató, 16. N. E. L. 19. apa többes számban, 21. a hegédűt tartjuk benne, 22. Női név. 24. gyere államnnyelven, 26. vissza: vízi állat. 28. ő, államnnyelven, 29. VU.

OSZLOP REJTIVÉNY

Közl: André Icu

1. Dal más szóval
2. Fiunév
3. Eleje ellentéte
4. Irmus komoly neve
5. Mond más szóval
6. Muzsika más szóval
7. Ut mellett van
8. Fűvészsorszám

A vastagon rajzolt első sor betűi felülről lefelé olvasva egy báni székváros nevét adják.

FOGYOREJTIVÉNY

Közl: Tukacs Ilona és Karcsi

1. Icu komoly neve
2. Olasz pénz
3. Az időt mutatja
4. Indulatsz
5. Az első betű

RACSRÉJTIVÉNY

Közl: Löwenberg Vali.

Függőleges: 1. Néma népiesen, 2. Szomszédor, szág fővárosa, röv. 3. Kicsi ellentéte. 4. Nincsenek szülei.
Vízszintes: 1. Ebben van az ész.

T Ü N D É R O R S Z Á G

BETŰREJTIVÉNY

Közl: Bence Sándor.

Az alábbi betűkből alkossatok két férfi keresznevét, úgy, hogy az elsőnek és a másodiknak két-két utolsó betűje egy harmadik férfi keresz-nevet adjon.

P R N E T É J Ó E

SZELMALOMREJTIVÉNY

Közl: Szalay Marica.

T	A	Z	R								

A betűk a szelmalom irányában a négy évszakot adják.

ÖSSZEKEVERT VÁROSNEVEK

Közl: Virág Janika.

1. Tubadosp, 2. Mirdad, 3. Martradem, 4. Bneril, 5. Czizüh, 6. Kowryne.

Megiejtés

Betűrejtvények:

1. 2.
3. 4.

Osztóp rejtvény:

1. 2. 3. 4. 5.

Szelmalom rejtvény:

Rács rejtvény: Vízszintes 1. 2. 3. 4.

Összekevert városnevek: 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Betűrejtvény:

Íráskeréső:

A betűldő neve és címe

Dezső bácsi postája

Veréb Böske. Azt írod, hogy ezennel szeretettel fogod olvasni a Tündérországot, nem úgy mint eddig. Hát eddig hogy olvastad? Haragosan, vagy mérgesen? De mért, hiszen tudommal a Tündérország még a légynek sem árt, hogy ártana a Verébnek? **Pichler Erzsé és Irén.** Azért nehezebbek, mert nevetek a megfektők névsorának végére került. Hát ezen bizony nehéz segíteni, mert mindenki nem lehet az első. De azért ne busuljatok, a nyereséln nem számít, hogy ki van elől, vagy háttul a névsorban.

Vinkovics György. Csodálkozol azon, hogy noha nem küldtél be megfektést, mégis üzentem néked a multvasárnap. Úgy látszik elfelejtetted, hogy a nyáron néhány héten át nem volt üzenet a Tündérországban, és utána egyszerre válszotlam a több-hétet át beérkezett levelekre.

Schwab Ilonka. Nagy élvezettel olvasom, hogy milyen szépen eljatszogatok ti, a „nagyok” ruhájában. Kedves szórakoztató ez mindn kisleányoknak, sőt fiúnak is. Csak egy baja van a dolognak. Mégpedig az, hogy ilyenkor mindent szétturnak a gyerekek, mi-közben anyuka, vagy apuka régi ruháit utánkeresgélnek. Az ilyen játék után halomban hever a rengeteg ruhadarab, s akad dolga anyukának elég, amíg mindent újra a helyé-re rak.

Sőt néha komoly bajt is okoz az ilyen játszadozás. Különösen olyankor, ha véletle-nül anyukátok távollétében kerekedik ked-vetek, a felöltött játszan. Nemrégiben hal-lottam, hogy egy családban a szülők távol-létében játszadoztak így a gyerekek és ép-pen akkor hozták haza a szabóól anyuka-juk vadonat új ruháját. A gyerekeknek any-nyira megtetszett az új ruha, hogy nyomban magukra öltötték és vigan sepertek az aljá-val a szobát, meg a konyhat, mert a ruha hosszu volt nekik.

Közben anyukájuk hazakereszt, a gye-rekek észre sem vették, mikor a másik szo-bába belépett. Anyuka csöndesen leült és hallgatta a gyerekek játékát. Nagyon tet-szett neki, mikor így beszélgettek egymás-között:

— Hová megy nagysáád? — kérdezte az egyik.
 — Megyek a cukrászdába — hangzott a felelet.
 — Szép új ruhája van.
 — Igen! Ma délután hozta haza a szabó.
 Ebben a pillanatban anyukának ször-nyű sejtelme támadt. Berohant a szobába, s ott találta kislányát az ő vadonat új ruhá-jában.

T Ü N D É R O R S Z Á G

Hogy ezután mi következett, arról ta-lán jobb nem beszélni. Inkább beszéljünk arról, hogy ti az ilyen játszadozástok köz-ben — mint írod — kifestitek magatokat. Ezt nem találom célszerűnek, mert a festék tönkre teszi az arcbőrt. Ha alkalom adódik rá figyeljétek meg mosakodás után egy olyan néninek az arcát, aki festi magát. Majd megátjátok milyen szintelen, és csu-nya a bőre, fozsz ránézni!

Az arc kifestését beteg emberek talál-ták ki, hogy mások egészségének lassák őket. Az egészséges emberek majmolták őket, s mire rájöttek, hogy tönkre ment az arcbőrük, akkor már késő volt. Ti vig és egészséges leányok vagytok, s ha továbbra is azok maradtok, nem lesz szükségtek fes-tékre, mert egészséges arcotok anélkül is piros lesz.

Hagyjátok ki tehát a játékból a festé-ket, mert ez rosszabb dolog, mintha vélette-nül anyukátok ünnepi ruháját veszíték fel, a nagy játék hevében.

Kühner Ilke. A tenger mellől itt ked-ves lapjaitok megkaptam. Gyönyörű vidéke-ket láttál, ugye most szinte álomnak tűnik az egész? Remélem végigjártad a dubrovni-ki várakat, nem ijedeztél a szűk lépcsőkön? Hát Szarajevóban jártál-e a Csarsiján, ahol a muzulmánok a nyitott tüzelben kalapáják a rézlányérokat és csészéket. Láttad-e a nagy mecsetet, ahol a törökök mosdanak. Bizonyára voltál a gyönyörű katolikus tem-plomban, amely egyike Jugoszlávia legszebb és legnagyobb katolikus templomainak. A nemrég épült szarajevói zsinagoga is a leg-szebb és legnagyobb az országban. Szaraj-vo nagyon szép és nagyon érdekes város, mert a nyugat és a kelet kultúráját egyesíti. Icu sokszor csókolat. Jól van, szorgal-masan jár az iskolába, a második osztályba. Rejtvényeid jók, sorra kerülnék.

Szabó Nándorka. Örülök, hogy oly jól érezted magad a szüindőben a szálláson. Olyan szépen irtad meg, hogy szinte magam is kedvet kaptam a dísznókat, meg a tehe-neket őrizni és nagyokat durrogtatni a kari-kás ostorral. Nincs is szebb a világon a sza-bad természetnél. Majd csak elmúlik az esz-tendő, s akkor végleg kiköltözhetsz a szál-lásra, ahol — mint írod — kis béres leszél.

Bognár Búzsike, Kollár Mariska, Henrik Im-re, Szög Macika, Simon Margareta, Korda Fran-ciska, Bankó Imre, Dimovics Mira, Legenác Iha, Károly Sári, Bankó Vilmos, Bonnet Vilma és Re-zsó, Szébhényi argit, Balog Bandi és Maca, Müller Klárka, Brkics Tamás, Mosiof Józsi, Bukovics Fe-rike és Misi, Radikovics Béla, Wekerle Antal, Bu-covics Tamáska. Szeretettel üdvözöllek benne-ket a Tündérország táborában. Aki közületek ed-dig elmulasztotta, írja meg pontos címét és hogy hány éves lenné.

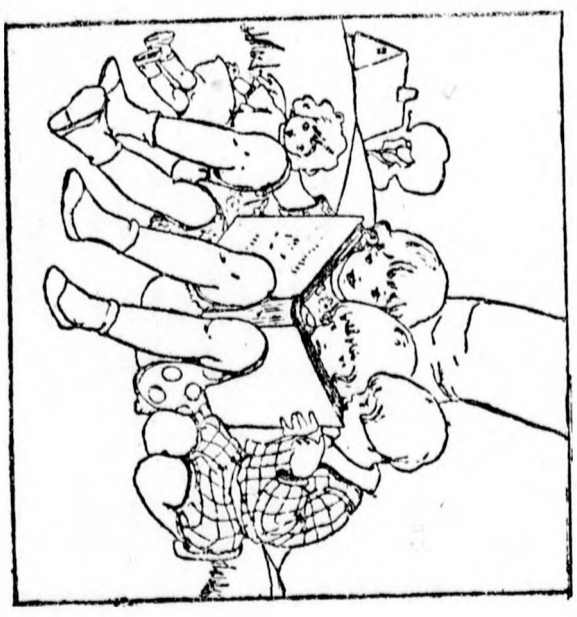
Noviszád, 1935 szeptember 22

A 20000. újság vasárnapi maugon melektele. — Szerkesztő: Dezső Bácsi

Mi van a könyvben?

Minttha a nagy könyvben
 Szőnyű titok lenne,
 Otten is figyelni,
 Mi is lehet benne?

Miki ur mókázik,
 Nézi Pisti, Maris,
 Julcsa, sőt mellette
 Figyel a baba is...

Fessétek ki a képet
 izlésték szerint.
 A lestményt azután
 küldjétek el a Tün-
 dérország szerkesz-
 tőségébe.

Aki a legszebb test-
 ményt küldi be, a
 noviszádi Union cu-
 korkauzle! csokóolá-
 dértai nverti.

A testőpálvázat szu-
 botcai nvertese a
 szuboticalai cukorka-
 tűzlet csokóladéját
 kapja. - A petrov-
 grádi nvertes pedig
 az ottani Ruffi cu-
 korkaüzle! csoko-
 ladéját.

A betűldő neve éscime: _____

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Írta: Tatár András

56

Különösen ez utóbbiak veszedelmesek, mert kiterjedt szervezetekkel rendelkeznek és ha nem ügyelünk az állam biztonságára, egy napon arra ébredhetünk, hogy ismét a fejünk felett lebeg a Terror! Hiszen látja, a Jakobinus Club zavartalanul működik...

— Amelyet a z ön elvbarátai alapítottak! — veti közbe gúnyosan Bernadotte.

Ez az újabb célzás, amely a fiatalabb Robespierrel való sokat hánytorgatott barátságára vonatkozik, csaknem kihozza a sodrából Napoleont. De annyira fontos számára a megegyezés, hogy még ezen is keresztülisklik és gyorsan másra tereli a szót.

— Akárhogy áll is a dolog, tábornok. — mondja, — valamennyiünk érdeke a rend és a biztonság és ezt megvalósítani elsősorban mégis csak a katonák feladata...

— Ugyan?! — kiált fel gúnyos éllel Bernadotte. — Ön igazán biztonságban érezheti magát!...

A beszélgetés mind feszültebb és izgatottabb hangulatu lesz a két férfi között, úgyhogy végül is csak Josephine váratlan belépése veszi elejét a nyílt összetűzésnek.

Az előkészületek

Bonaparte ezek után kénytelen belátni, hogy Bernadotte tábornokra nem számíthat.

Súlyos csapás ez tervei szempontjából, mert ilyenformán az amugy is óriási kockázat még növekszik. Holott nem kis dologról van szó — és a következmények beláthatatlanok.

Napoleon azonban nem az az ember, akít az akadályok és nehézségek vissza tudnának riasztani, ha valamit egyszer elhatározott.

Nap-nap után folynak a tanácskozások Napoleon, Siéyés és Lucien között és végül is megállapodnak egy tervben, amelynek segítségével úgy látszik, hogy kezükbe keríthetik a hatalmat — s egyszersmind megőrizhetik az alkotmányosság látszatát is...

Az első lépés a terv keresztülvitelére az, hogy ügynökeik városszerte nyugtalanító híreket kezdenek terjeszteni. Beavatottnak látszó emberek azt suttogják, hogy a jakobinusok között összeesküvés készül és néhány napon belül ismét vérbe akarják fo-

tani a rendet és a nyugalmat!...

A derék párisi polgárok hidegleglős reszketéssel értesülnek róla, hogy a Jakobinus Clubban a Terror örökösei már megint köszörülük számukra a guillotine bárdját... Ismét kísértének a „Jóléti Bizottság“ legsötétebb korszakának emlékei... és Siéyés emberei már azt is tudják, hogy a forradalmi külvárosok megint rohamra készülnek a törvényhozás két háza ellen, hogy helyükbe megint a Konvent vérszomjas agitátorait ültessék!...

Napokon keresztül tart lankadatlan buzgalommal ez a kutmérgezés, amelynek azután meg is van az eredménye. Amikor a közvéleménybe kellő mértékben sikerült belevinni a jakobinus összeesküvés tudatát, mi sem könnyebb, mint elfogadtatni a Direktóriummal azt a javaslatot, hogy a fenyegető zavarok megelőzésére a párisi helyőrség és nemzetőrség főparancsnokává — Bonaparte Napoleon tábornokot nevezzék ki!

Ez azonban még csak az első lépés, amelyet azután gyors egymásutánban követ a többi.

A törvényhozás ugyanis nem kevésbé riadt, mint a Direktórium. A ravasz Siéyés számára tehát gyermekjáték elfogadtatni azt az indítványt, hogy a törvényhozótestület mindkét háza áttegye tanácskozásai színhelyét Párisból a békés, csendes Saint-Cloud-ba, ahol „a párisi csöcselék terrorja“ nem fenyegeti...

Alig hogy ez a határozat megszületik, az Öregek Tanácsának tagjai sürgős értesítést kapnak, amely egy állítólagos frissen felfedezett anarchista összeesküvés ürügye alatt másnap reggelre rendkívüli ülésre Saint-Cloud-ba rendeli őket.

Másnap brumaire tizenhétedikére van — rendes időszámítás szerint 1799 november kilencedike —, az a nap, amely, mint rövidesen kiderül, a tizesztendős Forradalom végleges és visszavonhatatlan lezárását jelenti.

Városszerte óriási az izgalom. Mindenki érzi, hogy nagy dolgok vannak a levegőben, de senkisémm tud semmi biztosat.

Az emberek tekintete önkénytelenül is Bonaparte tábornok felé irányul, mintha tőle várnák a magyarázatot és a megoldást. Bonaparte azonban ezekben a kritikus órákban csodálatos hidegvérrel tudja megóvni a külszint és csak a valóban beavatottak tudhatják és vehetik észre rajta, hogy az ő keze is benne van a készülő eseményekben.

November hatodikán még résztesz a Direktórium fényes vacsoráján, amelyet az ő és Moreau tábornok tiszteletére adnak — a vacsora végeztével azonban késő éjszakáig tárgyal odahaza szövetségeseivel, hogy megdöntse azoknak az embereknek az uralmát, akiknek asztalánál az imént még vendégként foglalt helyet.

Barras, Gohier és Moulin lefartóztatása

A sorsdöntő nap előestéjén nála gyűlnek össze valamennyien, akik a küszöbön álló államcsinyben szerepet vállaltak. Ott van

Siéyés, az összeesküvés látható és köztudomású feje, Roederer államtanácsos, az Öregek Tanácsának egyik legbefolyásosabb tagja és ott van a ravasz mosolyu, sántító Talleyrand, az egykori autuni püspök, aki hűségesen szolgálta XVI. Lajost, hűségesen szolgálta Robespierret és a guillotine-t és most ugyanilyen „hűséggel“ hajlandó szolgálni Bonapartet is mindaddig, amíg érdekei úgy nem kívánják, hogy cserbenhagyja és elárulja... Rajtuk kívül Lucien és Joseph Bonaparte, továbbá Roger-Ducos és még néhány beavatott sürgölődik Napoleon bizalmas tábornokai, Lannes, Marmont, Murat és Berthier körül, akiknek az oroszláncrész fog kijutni a holnapi sorsdöntő nap feladataiból...

Az államcsiny kivételének terve nagyjából már tisztán áll, most még csak néhány részletkérdés megbeszéléséről és elintézéséről van szó. Ezzel is gyorsan végeznek, aztán kiki hazasiet, hogy másnap reggel jókor megjelenhessék a számára kijelölt poszton.

Brumaire tizenhétedikén reggel hét órakor Bonaparte tábornok bizalmas hívei kíséretében és Murat egy lovasszázadától fedezve elindul a Chantereine-utcai házból a Tuileriák felé.

Az utcai járókelők, akik felismerik, szokás szerint lelkes kiáltásokkal üdvözlöik. És csakhamar egész tömeg szegődik a nyomába, amely — abban a hiszemben, hogy valami látványosságról van szó — nem akar semmit elmulasztani a készülő színjátékból.

A Tuileriák kapuja előtt — ugyanott, ahol esztendővel ezelőtt egy sovány, égőszemű, beesett arcú, állástalan fiatal tüzértiszt nézte végig a palota ostromát — az őrség feszes vigyázz-állásba mered a kísérete élén belépő Bonaparte tábornok előtt.

Néhány perccel utóbb csapatok vonulnak fel mindenfelé: Murat dragonosai, Marmont gyalogosai, Lannes tüzérsége... Egy különítmény átsiet a Luxembourg-palotába, ahol most jönnek be a hivatalba a gyanútlan direktorok... Gohier, Moulin és Barras megdöbbenve értesülnek a fordulatról — de ellenállásra természetesen gondolni sem lehet a fegyveres erővel szemben...

Ugyanakkor pedig odakünn Saint-Cloudban forr az izgalom. Az Öregek Tanácsa csaknem teljes számmal ülészik és — mint az előre látható — csaknem egyhanguan veszi tudomásul a Direktórium „önkéntes lemondását“... A legtöbben tisztában vannak vele, hogy ez a határozat a valóságban a diktaturát jelenti — de senkinek sincs energiája, még kevésbé ereje, hogy az események rohamos sodrának ellenálljanak.

Minden az eredeti tervnek megfelelően, zökkenés nélkül megy végbe. A három direktor, Barras, Gohier és Moulin biztosított alatt van — „Moreau tábornok a fejével felel értük“ —, az Öregek Tanácsa kezes bárányának bizonyul, a közhangulat nyilván helyesli a dolgok illetén elintézését, mert eddig még egyetlen szó, egyetlen hang sem emelkedett a kicsirázó diktatura ellen...

(Folytatjuk)

R · E · J · T · V · É · N · Y · R · O · V · A · T

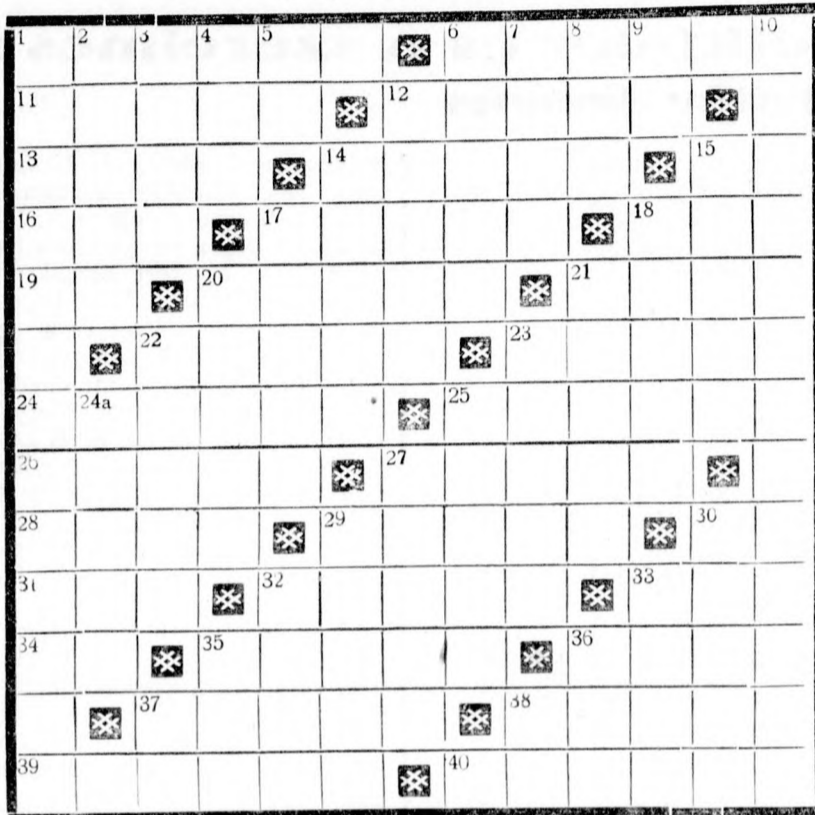
szeptember 22
rejtvény szelvény

Rovatvezető: Vig Erzsébet

Tudnivalók. Legalább két helyes rejtvény megfejtést kell beküldeni. — A beküldő pontos címét írja alá. — A megfejtéseket csütörtök estig kell a szerkesztőségbe eljuttatni, a rejtvénytársaság kíséretében. — Akinek rejtvénye megjelenik részt vesz a sorsoláson.

Keresztrejtvény

Közlő: P. I., Noviszád

Vízszintes: 1. Fás ut, id. 6. Svéd király. 11. Rugó, id. 12. Kérődző állat egyik gyomra. 13. Kitiütetés díjazása. 14. Francia politikus + fon. 15. Magyar költő monogramja. 16. Ludas mássalhangzói. 17. Sziget. 18. Beállítot mozdulat. 19. Személy, névmás. 20. Kollektív. 21. Szél. 22. Nemesi cím. 23. Vigyázat más nyelven. 24. Rövid állny. 25. Összeselik. 26. w...t szin id. 27. Helyettesít. 28. Bőr fajta. 29. Schntzler regénye. 30. Időjelző, ékezet nélkül. 31. L... (y—i) fürdőhely. 32. Iparosok bankja N. Szádon. 33. Főzelék. 34. Izesítő. 35. Egyedül. 36. Rés. 37. Baka áll. ny. vissza. 38. diákok réme. 39. Ápol. 40. Tolvaj.

Függőleges: 1. Emberi betegség, névelővel. 2. Zeneszerző. 3. Méz (ék. hiány). 4. Tagadó szó. 5. Gentleman. 6. Id. női név. 7. Nem érdekelte. 8. Sud keverve. 9. Minden növénynél fontos. 10. Magyar író és műve. 12. Tenger. 14. Akkor jó ha sok van belőle. 15. Üres gyomor teszi. 17. Férfi név áll ny. 18. Mesterként tartja magát. 20. ...na. 21. Bánatában sok ember a mulatóban. 22. Támaszték. 23. közkedvelt pesti komikus. 24a. Alarm. 25. Kártya játék. 27. Serleg más ny. 29. Per du. 30. Szárnyas állat. 32. Magyar komikus. 33. Férfi név. 35. Eszköz. 36. Csata áll. ny. 37. Vonó mással hangzói. 38. Személyes névmás.

Betűrejtvények

Közlő: Tóth István, Ada

1. **HÖS** **Kor**

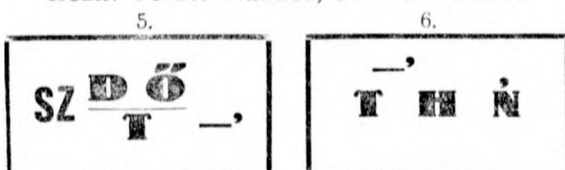
2. **Kontra** 1/2

Közlő: Bakos Sándorné, Noviszád

3. **Zsák arany**
Á

4. **KK**

Közlő: Tózsér Nándor, B. Petrovoszelo

Rejtvénymegfejtés

A múlt vasárnapi számban megjelent rejtvények helyes megfejtése.

Keresztrejtvény:

Vízszintes: 1. Len. 4. Fehér. 8. Fúj. 10. Gépel. 12. nega. 15. zaj. 17. Méz. 19. Óv. 21. Bár. 23. Fa. 24. erőd. 25. Tudós. 26. Jaj. 27. Ez. 29. Tan. 31. Ló. 32. Liba. 33. Arab. 34. El. 36. Sós. 38. Fő. 39. Lék. 40. Kádár. 41. Tar. 42. Ép. 44. Gig. 46. Lé. 47. Dél. 51. Halál. 53. Tipor. 55. Fül. 56. Bokor. 57. Kin. Függőleges: 2. Eg. 3. Néz. 4. Fej. 5. El. 6. Én. 7. Rém. 8. Fez. 9. Ur. 11. Pad. 13. Gém. 14. Követelés. 16. Láda. 18. Hajótörés. 20. Váz. 21. Butaság. 22. Rónaság. 23. Fal. 28. Viz. 30. Hal. 35. Lép. 37. Ódin. 38. Fal. 43. Tél. 45. Kup. 47. Dal. 48. Láb. 49. Hir. 50. Sok. 51. Hü. 52. Ló. 53. Tó. 54. Ri.

TANAR UR KÉREM

1. Szentgyörgyi Albert. 2. Dela Vallière Lujza. 3. János Kázmér. 4. 1690. 5. Poisson Janka. 6. Verancsics Ferenc. 7. Frigyes Vilmos. 8. 1.85 km.

BETŰREJTVE NYEK:

1. Leningrad. 2. Szembetűnő. 3. Agyvelő. 4. Eresz alatt fészek, egyre vissza nézek.

ÜZENETEK

Rejtvénytársaságok figyelmébe! A keresztrejtvényt követzőképpen kell beküldeni. Ábrát kitölteni a helyes megfejtéssel, az ábrát kitöltetlenül számozva és egy külön ivre a helyes megfejtés szövegezését.

Definíciókat egymás alá. Így ezután a beérkezett tervezetek átnézése sokkal egyszerűbb. Olvashatatlan és össze nyomorított írások meg sem lesznek nézve.

R. K. Remélem nem veszi zokon ha egész őszintén bevallom, hogy rébuszai már a papirkosárban nyugosznak. Nem szeretem az egyéni favorizálást. Egyébként sorainak örültem s szeretném remélni, hogy továbbra is hű pártolója és csendes munkatársa maradjon a mi szerény rejtvényrovatunknak. Üdvözlöm.

ZS. Zsuzsikám lelkem, nagyon gyerekesek rejtvényei. Írásából következtetve ellemistának tartom, még ha áprilist mutatna a kalendárium, áprilisi tréfának venném. Ne köszöntsön kézesókkal, mert a végén még igen öregnek érezném magamat. Szívvel köszöntöm.

Jutalomban részesülnek

Balázs György, egy ajándékot kap a Schmolka cégtől.

Kiss Frida fényképfelvételt kap a Stúdió Heringnél.

Halmos Jánosné a Foto Boulardtól kap fényképfelvételt.

Számos Imre, Szubotica könyvjutalomban részesül.

Vasárnapi
nyereményeink:

Fényképfelvétel Stúdió Heringnél

Egy tégely „Lehmann“ krém a „Grossinger“ gyógyszerárból

1 bokavédő gumi
Zanbauer Otto

sportáru üzletéből, Fruskoegerszki put 5.
F.E. Burke & Co. rakettgyár tulajdonosától
kizárólagos képviselőjétől

Fényképfelv. Foto-Boulevardnál

1 üveg Sschwarzlose kölnivíz
Heller és Vázsonyi
kozmetikai gyárból Veilka Kikinda

Egy kézimunka
özv. Nagufejeöné

kézimunkaüzletéből, Boulevard

Egy ajándék
Schmolka

könyv- és papírkereskedés és hirdetőirodából (Apollo-ép.)

Mussolini és Haile Szelasszié viaszfigurái a panoptikumban.